

Redacció i Administració:

València, 244 L.
Barcelona-7

Tèlèfons: 215 27 39
215 27 84
215 28 05
215 24 33

Edicions Terra Nostra S.A.

Director: Joan E. Jarque
i Jutjar

Impressió: EMSA
D. L. 14387

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

Tot home
és únic i
irrepetible.
Joan Pau II

Nº15

Setmana del 6 al 12 de gener de 1980

25 Pts.

Gran influència actual de la seva obra

Aquest dilluns, festa de Sant Ramon de Penyafort

Aquest valuós retrat de san Ramon de Penyafort, obra de Fra Angélic, es pot admirar al Museu de Sant Marc de Florència, i ens recorda la gran projecció d'aquest sant català a l'Europa del seu temps.

Nat al castell de Penyafort, a prop de Vilafranca del Penedès, ingressà en els dominics. Redactà unes constitucions per a l'orde de la Mercè, fou penitenciarí papal, autor d'importants obres de dret eclesiàstic i de teologia moral, confessor del rei Jaume I, promotor de missions, etc.

Reis Mags: la nit de la il·lusió

D'acord amb els bisbes responsables

La Santa Seu confirma la seva decisió sobre Hans Küng

Inaugurant un estil nou, el Papa ha convocat a un llarg diàleg amb ell a un nombre notable de cardenals i de bisbes abans de reafirmar la decisió de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, feta pública ja fa uns quants dies, sobre el teòleg suís -catedràtic a Tubinga (Alemanya)- declarant-lo desposseït de la facultat d'ensenyar la teologia catòlica en nom de l'Església.

El diumenge passat la sala de premsa de la Santa Seu va difondre una nota en la que es diu que «després d'un

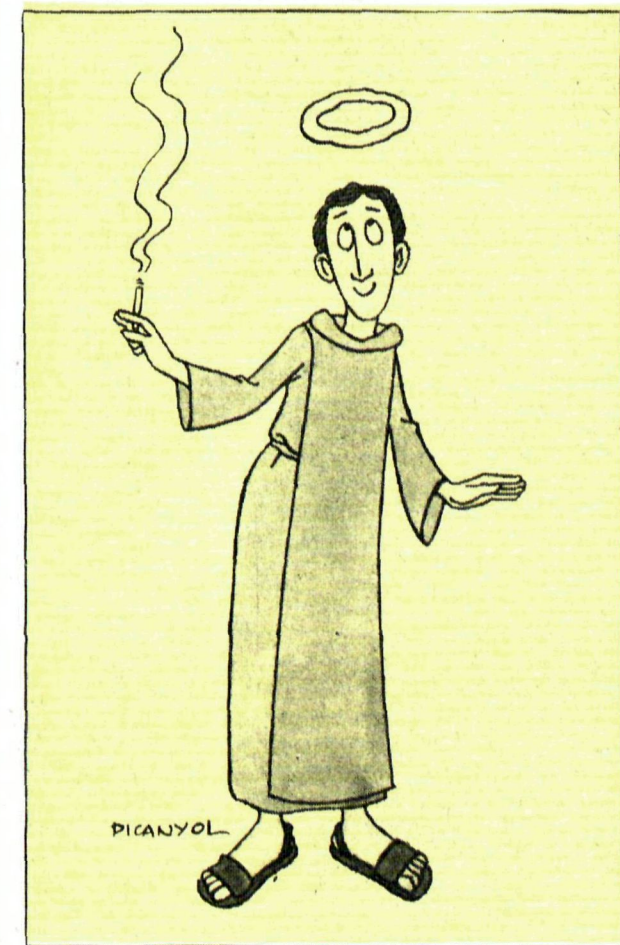
profund exàmen de les últimes afirmacions del professor Küng, tots els participants en la consulta varen arribar a la conclusió que, malhuradament, aquelles no donen una base suficient per a poder modificar el que estableix la declaració del 15 de desembre proppassat».

En aquella declaració es deia que Hans Küng «havia perdut el mandat d'ensenyar la teologia catòlica en nom de l'Església i com a mestre reconegut per ella», tanmateix «no quedava exclòs de l'Església» i del ministeri presbiteral.

Davant de les nombroses protestes que s'han produït, sobretot en el món occidental -a Espanya 105 estudiants de la universitat de Comilles s'han sumat a aquestes protestes- després de la primera condemna contra el teòleg suís, el Papa Joan-Pau II es va reunir a Castelgandolfo amb els cardenals i bisbes, alemanys i de la cúria, responsables de l'afer, a fi d'efectuar un estudi aprofundit sobre el tema.

Tots plegats, sota la presidència del Papa, varen arribar a la conclusió -segons la nota esmentada- que el professor Hans Küng no ha renunciat a les seves «posicions errònies».

«El professor Hans Küng -continua la nota- no pot evidènciament continuar exercint el càrrec de teòleg, mestre per mandat de l'Església, i l'ordinari competent -el bisbe Moser- té el deure de treure'n les conseqüències canòniques i concordatàries».

Afinant

Pluralisme... i unitat

El Concili Vaticà II va realitzar una obertura notable i esperada en l'Església; més ben dit, va ser el mateix Papa que va col·locar el concili, des de la seva obertura, en el camí del legítim pluralisme teològic. Encara ens en recordem Enfilats damunt de l'estoig dels binocles, entre la multitud «catòlica», veiem de no massa lluny la cara solemne i bondadosa de Joan XXIII, contrastant amb el rostre adust del cardenal Ottaviani i sentírem, amb un calfred que se'ns renova cada vegada que hi pensem, aquelles paraules tant temps desitjades -«...un és el dipòsit de la fe i inalterable... una altra cosa és la seva expressió teològica...»

El que creiem els cristians, allionats pels que «l'Esperit Sant ha posat per governar» el poble de Déu, forma una sola fe, inalterable en el seu contingut. Les explicacions que els teòlegs -amb un esforç científic lloable- miren de donar-ne poden ser múltiples, però han de ser convergents en la mateixa i única fe de l'Església. L'obertura del Concili consisteix en aquest benvingut pluralisme en les teologies, però no en l'impensable pluralisme en la fe. S'erra d'osques, per tant el que qualifica de tancaament «anticonciliar» l'esforç penós de la Santa Seu -amb comunió amb els bisbes responsables- de mantenir la unitat de la fe, fins i tot, si cal, esmentant algun teòleg.

J. E. J.

Per a participar en l'aplec europeu
del Concili de Taizé

30.000 joves s'aplegaren a Barcelona amb el germà Roger

Tota la premsa s'ha fet ressó de la presència de gairebé trenta mil joves vinguts a Barcelona per a participar en l'aplec europeu del «Concili de Taizé». Ha estat present en aquestes apretades jornades, el germà Roger Schutz, l'home carismàtic, l'home de Déu que ha creat la comunitat ecumènica de Taizé -composta de més de cent monjos- i que arreu del món s'ha fet estimar per una multitud de jovent de tots colors, que comparteixen els ideals d'unitat entre els cristians i els espais de diàleg i de pregària comú d'aquella comunitat ecumènica.

Un grup reduït de representants de la premsa, hem estat rebuts pel germà Roger el passat diumenge al matí. La seva estança, modesta, reduïda, però neta i acollidora, ocupa un pis vell i improvisat, damunt del pis del Sr.

Rector de la parròquia de Santa Maria del Mar. Una cambra nua, sense mobles, de parets pintades de blanc, a última hora i catifa da amb unes senzilles estores. Som nou persones. Roger ens invita a prendre lloc, asseguts a terra. Ens pregunta com podríem iniciar la «roda de premsa». Davant de la sorpresa i indecisió de tots, ell mateix, amb molta humilitat, decideix: amb una pregària. A un racó de l'estança i sobre l'estora hi ha una icona de la Mare de Déu, il·luminada amb un gruixut ciri encès. Tots prostrats, immòbils concentrats, resem, cada u segons la pròpia fe.

Després, es posa ell a la nostra disposició. Les preguntes són mesurades i gairebé tímides. Les respostes de Roger, amb paraules sempre reflexives i pensades, viscudes intensament per ell, i dites amb intervals de silenci. Ens captiva el seu gest i la seva mirada serena i penetrant, la seva fàcia atractiva una vegada amb un deix d'enyor, a altres amb un somriure plàcid i altres amb energia d'apòstol.

L'entrevista -millor dit, la reflexió comunitària- fou intensament emotiva, colpidora. En aixecar-nos de terra ens sembla que han passat només uns minuts. Ens acomiadem amb una fraternal abraçada un per un, i amb el compromís -suplicat per ell- de fer una pregària fervent per l'ecumenisme. Ens acompanya fins a la porta. El seu esguard clarividient es fon amb un «au revoir» pronunciat per a tots en francès.

En el pròxim número de C. C. publicarem les declaracions del germà Roger al nostre setmanari, juntament amb el text complet de la «Carta als joves», al voltant de la qual ha versat la reunió de Barcelona.

F. G.

Qualificació moral de pel·lícules

Sóc subscriptor de CATALUNYA CRISTIANA des del primer dia, i cada dia estic més convençut que és el setmanari que faltava a casa nostra. Totes les seccions són de gran interès, i cadascú hi troba allò que li interessa. Fins les receptes de cuina, que a casa interpreten meravellósament, són per llepar-s'hi els dits.

Voïdria però fer-vos un prec. Seria possible que els programes de televisió, almenys en les pel·lícules, poguessiu donar-nos la qualificació moral? Abans, alguns diaris duïen allò dels rombes, però ara no els veig enlloc, i com que no sempre es veu un programa des del començament (que és quan TV avisa, si és que ho fa, dels rombes que li corresponen), ens aniria molt bé als pares de família que ens donéssiu aquesta informació, per saber que és el que poden tenir davant dels ulls els nostres fills.

Tal volta, un servei que crec que existeix de qualificació de pel·lícules, o algun lector ben informat, podria ajudar en aquest intent.

Daniel (Sabadell)

«Llar del Noi»

Junt amb la nostra cordial salutació, tenim el gust de presentar-li la nostra associació «La Llar del Noi», degudament registrada segons pot veure al peu d'aquesta carta, i amb cinc anys de funcionament.

La fi primordial de «La Llar del Noi» és la de donar la possibilitat d'un equilibri, en tots els aspectes, a tot adolescent que per un motiu o altre es troba sol i rebutjat pel seu entorn social.

A l'actualitat ens veiem en la

necessitat de demanar ajut a la societat, encara que desitjaríem de no haver de molestar al ciutadà, per cobrir les necessitats que tenim i poder posar en marxa els plans concebuts per a ésser realitzats a curt termini. Aquestes necessitats actuals són:

- 60 regals de Reis per nois de 15 a 18 anys que en tota la seva vida no han pogut fruit d'aquesta festa.
- Col·laboradors econòmics.
- Matèries primes i eines per als diferents oficis.
- Ajut per a cobrir el dèficit de l'any 1979.

Per aquesta raó ens atrevim a molestar-lo a vostè tot preguntant-li de publicar aquesta carta a la secció de «Cartes al Director», o secció semblant, o a la que vostè cregui més adient, per si algun dels seus lectors pogués col·laborar amb nosaltres; col·laboració de la que es beneficiarien els nois de «La Llar del Noi», en definitiva, tota la societat.

Agraïm tota l'atenció que vostè s'ha dignat concedir a aquesta carta, així com la que ens puguin dispensar els seus lectors, i li repetim l'expressió del nostre cordial salutament.

La Llar del Noi
(Còrsega, 254, 2n. 2a,
Barcelona-8,
Telèf.: 218-35-40)

Hi ha tres coses que no entenc (I 3)

La tercera cosa que no entenc del meu país i referent al setmanari que vostè dirigeix, apreciat senyor director, us la dic en una carta a part. Li pregaré que no la publicués i se la guardés per a vostè. Si de cas, pot donar-la a l'editorial que es pogués sentir al·ludit per aquest silenci. Com veu, no tracta d'afers d'aquells en els quals s'apunta la dita popular de que «la roba bruta més val

rentar-la a casa». Amb tot, la distància que s'imposa pot quedar una mica com el cèlebre capítol VIII de «La història espiritual de les dues Espanyes» de l'enyorat canonge Cardó.

Bon any, per a vostè personalment, i per el seu magnífic equip, i sobretot per a CATALUNYA CRISTIANA, que tant estimem ja.

Agustí Renom i Bernal
(Ciutat i Ginebra)

Encara hi ha masses errades

Estimat senyor director:

Als lectors assidus, i fins a un cert punt, entusiastes de la publicació que amb tant d'encert vostè dirigeix, ens sorprèn la quantitat d'errades, sobretot de tipografia, amb que surt el setmanari. Ens adonem que deu ser per manca de personal qualificat, en el fons un problema econòmic, que la correcció sigui tant deficient. Com que crec que no és amb lamentacions que s'arreglin els problemes sinó amb gestos eficaços, em permeto enviar-li un talò de cinquanta mil pessetes -ben poca cosa, a penes el sou d'un obrer especialitzat- amb l'esperança que d'altres s'aniran a fer el mateix.

Desitjant-li de cor un millorament i una plena difusió del seu setmanari, resto seu afí.

N. M.
(Osons)

Comunicació y cultura catalana

Tampoco está en mi ánimo hacer polémica. Estoy totalmente de acuerdo con el señor Eugenio González, cuya carta apareció en

el número 12. Es más, la prensa impresa es uno de los medios de comunicación más tipificados. Lo que importa es que la comunicación llegue a cuantos más lectores mejor, y no restringir precisamente su capacidad de audiencia. En castellano (según sabemos por la televisión) podría llegar a 300 millones, en cambio en catalán, siendo optimistas, ni a 200.000, aunque éstos también están incluidos dentro de los 300 millones y no a la inversa.

Queremos hacer cultura catalana o queremos comunicarnos? Caso de ser lo primero, entendería su tenaz insistencia en dar prioridad al catalán; de ser un medio de comunicación, no. Por favor!, no traduzcan los títulos de los espacios de RTVE al catalán (y no a la inversa), que, casi, casi, da risa. ¿no les parece?: «Grans Relats», «Bona nit», «El niu d'En Robin» (!) ¿Es que hay catalanes que no lo entenderían?

Ruego que esta carta no la traduzcan ni en la edición catalana, así serán más los posibles lectores. Mil gracias.

Miguel Janer Oliver
(Barcelona)

Avorriment a missa

Tinc un nebot de tretze anys que es queixa a l'hora d'anar a missa perquè diu que s'hi avorreix. Jo no sé què dir-li i em costa de convèncer-lo que hi vagi perquè trobo que té raó. Les misses de la majoria de les nostres esglésies no són gens atractives per als infants ni els adolescents. Cada diumenge el mateix esquema, cada vegada tres lectures sovint mal llegides i amb un llenguatge espès, cada celebració amb una homília llarga i esportifera en gran quantitat de casos.

El lector escribe ...

«Què podem fer els laics, els adults, els feligresos de peu pla perquè les misses no resultin una obligació repel·lent per als infants? Encara hem d'amençar-los amb el temor del pecat mortal? ¿Es pot dir que un vailet que no vol anar a una missa d'aquestes traeix la seva fidelitat al bon Déu? M'agradaria que m'ho aclarís des d'aquestes planes de la revista.

Pau Xirrnachs
(L'Arboçar)

N. de la R.: Teniu un raó que molts infants s'avorreixen a missa. Per això en algunes parròquies s'ha iniciat una experiència que té bons resultats: fer una missa per a infants, o bé celebrar a part amb els infants la litúrgia de la Paraula i ajuntar-se amb els adults a partir de l'ofertori.

Si moltes parròquies o esglésies no tenen bons lectors o directors de cant, o animadors de celebracions és perquè no hi ha qui ho vulgui fer ni es prepari per a fer-ho bé. Els pares de família i els catequistes haurien de pensar la responsabilitat que tenen si no assumeixen aquesta tasca o si no cerquen qui l'assumeixi amb responsabilitat. Mentrestant, però, cal recordar aquella norma tradicional de l'Església, segons la qual les lleis eclesiaístiques no obliguen si hi ha un inconvenient greu. I pot ser que sigui greu per a un infant l'avorriment que els produeix segons quina mena de celebracions de l'Eucaristia.

Avisos i comunicats

Barcelona

Servei d'orientació familiar

Matrimonis del Servei d'Orientació Familiar (SOF) del Moviment Familiar Cristià continuen acollint matrimonis o famílies en situacions de convivència difícil. El servei és gratuït, i sense distinció d'ideologia.

Per a informació: telèfons 325-09-73, 301-86-35, 253-38-15 o passar pel passatge Mercader, 13, dilluns de 19 a 20 dimecres i divendres de 10 a 12.

Unió Espiritual de Mares

Conferència mensual. El dia 16 de gener Maria Martinell parlarà sobre: «La lluita contra la injustícia», al local del carrer Rosselló, 223, a les 5.30 de la tarda.

Sessions teològiques per a professors universitaris

Tindrà efecte al local del Centre Cristià d'Universitaris, el dia 19 de gener, dirigida per Josep M. Coll, sobre «Creació, Mite i Realitat». Des de les 10 del matí a les 2 de la tarda, carrer Villarroel, 81 (entre Consell de Cent i Diputació), Barcelona.

Centenari del Centre Catòlic de St. Vicenç dels Horts

Dissabte, dia 19, concert i ball de societat, per l'orquestra-cobla La Principal de la Bisbal. Diumenge, dia 20, tarda, representació teatral, a càrrec de l'antic elenc dramàtic, de la joia de l'escena catalana «La Dida», en homenatge a Antoni Moga i altres components difunts del elenc

dramàtic. Dimarts, dia 22, sardanes i actuació de l'Esbart Vicentí, cobla Ciutat de Girona.

Encontres de promoció juvenil

El proper Encontre tindrà efecte del 10 al 13 de gener, per a nois. Per a qualsevol informació: Joan Romans, Tel. 258-80-84; Mn. Josep M. Pujadas, Tel. 321-62-46; i P. Josep M. Oller, Tel. 317-80-12.

Grups d'Amics i Devots de St. Ramon de Penyafort

Festa anual de St. Ramon de Penyafort. Actes que celebrarà a la Catedral de Barcelona, el dia 7 de gener:

A les 8.30 del matí, celebració eucarística a la capella del sepulcre; a les 10 del matí, solemne missa conventual commemorativa a l'altar major; a les 6 de la tarda, a la capella del sepulcre, celebració eucarística en sufragi dels amics i benefactors morts darrerament.

Exposició-venda de pintures a l'oli

La parròquia de St. Isidor, carrer Urgell, 178, té oberta una exposició de quadres d'autors professionals. Els autors els han donat gentilmente i posat a la venda per ajudar econòmicament la parròquia en aquest moment d'obres d'adaptació de l'edifici parroquial. L'exposició restarà oberta fins el dia 20 de gener. L'horari de visita és: festes, de 8 a 9 del matí i de 6 a 9 de la tarda; feiners, de 8 a 8 de la tarda.

Cinquenes Jornades d'Espiritualitat

Dirigides per Mn. Joan Esquerda, «al servei de l'Església, esposa de Crist i poble de Déu» (vocacions, ca-

rismes, ministeris). Dies: 8, 9, 10 i 11 de gener de 1980. Horari: de 8 a 9.45 del vespre. Lloc: sala d'actes de les Religioses Concepcionistes, Carrer València, 252 (entre Rambla de Catalunya i Balmes).

Jornada d'espiritualitat per a sacerdots

Dirigida per Mn. Joan Esquerda, director internacional de l'UAC, a la Casa d'Exercicis de Sarrià, carrer Dr. Amigant, 32, dia 7 de gener, de 11.30 a 15 hores. Per a informació: Mn. Torné, 230-07-21.

Pessebre Vivent infantil a Mataró

Aquest Pessebre, que ja es realitzà el dia de Nadal, es farà també la vigília de Reis, dia 5 de gener, a càrrec de la cercavila que voltarà la ciutat amb els Reis de l'Orient, a l'espai de les Caputxines de Mataró.

Subhasta d'art i exposició de pessebres

Al Casal parroquial de la basílica de Santa Maria de Mataró s'ha instal·lat un pessebre monumental i una exposició de diorames a càrrec de l'Associació de Pessebristes de la ciutat. Aquesta exposició es pot visitar fins el proper dia 27 de gener de 1980.

III Curs superior de Litúrgia

L'Institut de Litúrgia del Centre Pastoral Litúrgica ha organitzat un curs de litúrgia, del 8 al 25 de gener. Els temes elegits són: «El diumenge, festa primordial» i «La santificació de les hores per la pregària». Les

classes seran impartides a la Facultat de Teologia de Barcelona, secció Sant Pacià, Diputació, 231. El professorat està constituït per membres de CPL, de la Facultat de Teologia de Barcelona i d'altres facultats d'Espanya. Informació i matrícula: Curs Superior de Litúrgia, Centre de Pastoral Litúrgica, Canuda, 45, Barcelona-2.

Concert nadalenc

La Coral Catalunya, el dia 12, a dos quarts de 10 del vespre, en la parròquia de Sant Ignasi (carrer Proveça, 544).

Exercicis espirituals

Organitzats per l'Obra d'Exercicis Parroquials, se celebraran dues tandes d'Exercicis Espirituals en complet recés en les dates següents: gener, del 21 al 25, Tiana, homes, P. Solé-Assens, S.J.; gener, del 21 al 25, Tiana, senyores i senyoretes, P. Nadal, S.J. Per a informes i inscripcions, a l'OEP, carrer Duran i Bas, 9, Tel. 301-16-26.

Girona

Jornada Diocesana de Pastoral a Girona

Al bisbat de Girona es fa els dies 12-13 i 19-20 d'aquest mes la Jornada Diocesana de Pastoral en la seva primera fase. Es com una petita assemblea de tot el poble de Déu, car hi prenen part, sota la direcció del bisbe, uns representants dels preveres, dels laics i de les religioses.

El treball fa un any que dura: uns temes de reflexió van escampar-se l'octubre del curs passat per tota la diòcesi i foren treballats pels preve-

res en les seves reunions d'arxipresbiterals, pels laics en grups parroquials o dels moviments, i també per uns quants grups de religioses. Ara s'hi han ajuntat altres grups de cara a fer una síntesi diocesana, en estil d'assemblea, elaborant unes propostes de treball pastoral.

La primera fase de la Jornada Diocesana tindrà efecte a Banyoles aquest mes de gener, assistint-hi només uns representants de cada grup. La segona fase serà oberta a tothom i encara no té data assenyada.

La temàtica s'indica en el títol: «Una Església que serveixi a la fe de l'home d'avui». És un títol massa llarg, però explica el contingut. La temàtica recull unes 60 propostes d'uns grups força diversos i per això són molt desiguals: fe i sacraments, accions eclesials comunes, pastoral dels preveres, participació dels laics, integració de les religioses, i organització diocesana. El mètode serà a base d'un relator per capítol, reunions de grup, debat general i votació de les propostes.

Seu d'Urgell

Moviment de Joves Cristians d'Urgell

Programa d'activitats corresponen al mes de gener de 1980. Dies 5 i 6, Trobada Internacional de la Pau a Puigcerdà. Acció comarcal a Balaguer. Dia 22, preparació Acció Comarcal a Isona. Dia 23, preparació Acció Comarcal a Agramunt. Dia 26, Acció Comarcal a Isona. Dia 27, Acció Comarcal a Agramunt. Dia 30, Acció Comarcal a Bellver de Cerdanya. Mn. Josep Ramon Soler dirigeix i coordina les activitats.

Meditació en el pòrtic de l'any 1980

Entre lluïssors esmortuïdes d'un optimisme fràgil i nuvolades fosques de desconfinança, hem entrat en el nou any de 1980, primer d'aquesta dècada.

Serà millor o pitjor aquest any i aquesta dècada, tot just començats, que els que hem acomiadat? Hi ha realment qui, de debò, es proposi millorar quelcom de la vida pròpia o ajudar a fer-ho als altres homes?

L'any nou que comença ens acara, una vegada més, amb dues realitats unides però distintes: el passat ja passat, realitat que fou però que ja no és. I el futur, realitat encara per construir i que tampoc no és. Hamlet amb el seu dilema és present en aquesta dualitat temporal.

Del passat veiem la feina feta, les omissions, els encerts, les equivocacions, intuïm el sentit positiu o inútil de tot plegat. Certa angoixa barrejada amb satisfacció pot resultar d'aquesta revisió la vida anual.

I el futur? ¿Què en podem pensar i preveure? ¿Estarà necessàriament condicionat i determinat pel passat? En la consideració del passat i del futur, amb llurs esdeveniments, ocorreguts o possibles hi descobrirem el joc, massa vegades imprevisible, de la llibertat de l'home, el qual la fa servir tant per al bé com per al mal.

Del passat podem destriar com a més característics de la dècada tot just finida, alguns fenòmens sobresortints. Per exemple, el terrorisme.

El terrorisme no és, certament, una invenció del nostre temps. El terrorisme, tan l'institucional com el revolucionari, ha estat una plaga anihiladora de tot temps. Exactament com la delinqüència. Però els progressos tècnics els han dotat d'un poder tan extraordinari que el fan temible arreu pel seu volum, extensió i gravetat.

Tanmateix ens arriba, cada dia, el clam adolorit de la fam, la guerra, la misèria que pateixen, en tants indrets de la nostra terra, milions de germans nostres. És un escàndol ignominiós i una responsabilitat moral gravíssima per als dirigents i per als països capdevan- ters del progrés.

Aparionat amb aquest fet despietat existeix el malversament econòmic, greu i extens en molts pobles però especialment en el món occidental. El trist episodi del ric Eupulú i del pobre Llätzer es repeteix malauradament en els nostres dies, amb més brutalitat i amb més agudesa, a nivell de països i de grups.

Tampoc és una novetat l'afany abusi d'imperialismes de tota mena. Des dels que comporta el poder polític, passant per l'econòmic i arribant a l'ideològic més reconcentrat, plana sobre tots els homes, amb una realitat asservidora, i els enfronta, dividint-los en blocs perillosament predisposats a la contesa bèl·lica.

En el camp estrictament ideològic ens bandegem entre dos pols. O bé practiquem un culte desmesurat a la tecnologia com a solució, la més adient, a una colla de mals que ens afligeixen. O bé cultiven el retorn a la naturalesa l'ecologisme-, al natural, a l'explicació i justificació de malures morals com a fenòmens propis de la naturalesa de l'home, no imputables per tant a la seva responsabilitat i llibertat. Estem retornant a l'home primitiu, al bon salvatge que la imaginació exaltada de Rousseau va crear fa 200 anys. El comportament immoral o amorat de l'home s'explicaria per un efecte de la societat on es troba, culpable d'aquests desordres i d'aquestes desviacions.

El bo del cas és que en el centre d'aquest quadre de colors ombrívols —reals— que hem esbossat s'hi troba l'home, simple en la seva unitat i complex en la seva llibertat, creadora d'una diversitat existencial que configura i emmarca la seva vida.

Aquest és, en definitiva, el gran drama del nostre temps i de tots els temps d'ençà que l'home trepitja aquesta terra. Voldríem ser més i som poc. Voldríem tenir més i sempre quedem curts. Voldríem la pau i ens fem la guerra. Voldríem la justícia i anem forjant injustícies arreu. Voldríem la felicitat i som víctimes de la desgràcia. Voldríem el bé i causem el mal. Voldríem ser déus —com deia aquell filòsof— i patim l'indicible per les nostres limitacions de creatures.

El que passa i això sí que és típic del nostre temps, és que la cultura, la ciència, el progrés, la tècnica hem fet més lúcida i punyent aquest neguit dualista característic de la persona humana.

I ens empeny a la recerca impacient —sobretot en la joventut— de tot el que —parcial o totalment— pugui donar-nos la identitat essencial del nostre ser humà. Tot això pot semblar massa filosofia, però quan es tracta d'esclarir les esquerdes més fonder i obscures del nostre ésser i de l'esdevenidor de l'home, resulta insubstituïble.

Els cristians no tenim fórmules màgiques per endegar solucions satisfactòries o tans problemes temporals com assetjem la vida de l'home. Però tenim una Paraula que acceptem humilment perquè no l'hem inventat nosaltres. Una Paraula —una Persona— que ens ajuda i pot ajudar tothom a trobar el camí just i veritable allò que per nosaltres sols som incapaços d'aconseguir. Aquesta Paraula és més que una paraula. És una plenitud de vida que ens és oferta gratuïtament perquè puguem viure-la com a vida rea, ja en aquest món. Plena i autènticament pròpia, humana.

Es un do de l'Amor que aquests dies tenim molt a prop nostre, en la carn d'un nadó pobre, desvalgut, ignorant per molts. Ell ens ha vingut a portar el missatge —Ell mateix és el missatge— que escampat per arreu i per sempre, pot fer més humana la vida tan poc humana, tan inhumana que els homes estem vivint en aquesta cruïlla història del 1980.

Que el Senyor ens acompanyi a tots, redactors, col·laboradors, suscriptors i lectors de CATALUNYA CRISTIANA durant aquest any de 1980 i ens doni força per ser fidels a la seva voluntat.

En homenatge al mestre Llongueras

s anys van molt depressà els Reis a poc a poc.

D'infants havíem cantat una i altra vegada aquest somni del mestre Joan Llongueras. Era amb il·lusió i amb entusiasme. I és en aquesta festa del Reis d'enguany, del 1980, en què volem fer un record especial, perquè el 6 de juny l'estimat mestre hauria complert el segle. És, doncs, com a pòrtic

d'aquest any en què els seus fills, alumnes i amics, li dedicarem el més emocionat homenatge. ¿No creieu que ha estat ben pensat començar de fer-ne memòria en aquesta diada?

Joan Llongueras era un home estimat de tothom. Els que vem ser infants i joves tenim gravada la seva imatge somrient, fent-se com un de nosaltres. I és amb aquest pensament

Seró, poble de trenta cases, a sant Ramon de Penyafort

Recorda la festa amb un tipisme molt original

Seró és un poblet de trenta cases, de la comarca de la Noguera, a mig camí entre Ponts i Artesa de Segre. Les cases són de pedra. Formen un conjunt de carrers desiguals, pendents i estrets a la vessant de migdia d'un tossal sense vegetació. El castell i l'església, situats al cim del turó, configuren la silueta que distingeix el poble des de molt lluny. Té telèfon, llum, aigua, corrent i els carrers pavimentats.

La població amb pocs anys ha disminuït un cinquanta per cent a causa de l'emigració i l'extinció d'algunes famílies; la renda, en canvi, s'ha multiplicat gràcies a la mecanització del camp, i la proliferació de granges.

Anys endarrera hi havia molta vinya, oliveres i ametllers, però avui pràcticament es dedica tot a cereals.

Al poble no hi ha metge, ni capella, ni mestre. L'edifici de les escoles, fet de nova planta l'any 1969, serveix de cafè i de sala de reunions. La població escolar —uns quinze o setze nens— va a Artesa de Segre; el sacerdot que té cura dels serveis religiosos viu a Montclar, a set Km. A Pòts i Artesa hi ha serveis de metge i farmàcia, i botigues de tota classe.

Les bones condicions de vida i estada a Seró fan que famílies de ciutat comprin les cases deixades que encara estan en bones condicions, per passar-hi les festes, vacances i caps de setmana.

L'Església parroquial

Està dedicada a l'Assumpció de la Mare de Déu; és un edifici molt simple, de dimensions reduïdes, de pedra picada per fora i pintada de blanc per dins. És d'una sola nau amb una capella petita a mà dreta, dedicada a la Mare de Déu del Roser, i dues de més grans a mà esquerra dedicades al Sant Crist i a sant Ramon de Penyafort.

Tot l'edifici, de dins i de fora, necessitaria una restauració. És una llàstima que no es va aprofitar l'ofertament de compra de la casa rectoral: s'hauria salvat la casa que ara està condemnada a ser un munt de runes, i el fruit de la venda hauria ajudat a donar un repàs a l'església. Però, dels pobles petits, els grans no se'n cuiden.

Sant Ramon de Penyafort.

El sant té dedicat un altar molt rústic, i sobre d'ell un retaule de metre metre vint que el representa anant de Mallorca a Barcelona, agenollat sobre

que vull explicar una bella anècdota contada pels fills, no fa gaires dies, en una de les reunions preparatòries de l'esmentat homenatge

Era l'any 1936. Joan Llongueras, que era un fervent i compromès cristià,

la capa. Aquest retaule va ser destruït l'any 1936, però acabada la guerra va ser la primera cosa que es va restaurar a l'església parroquial.

Seró ha celebrat sempre la festa de sant Ramon el dia 7 de gener, l'endemà del dia de la seva mort, a fi que no coincidís amb la festa dels Reis, tal com varen demanar els bisbes de la Província Tarraconense l'any següent de la canonització del sant. Però l'any 1642, amb motiu de la reforma del calendari, el papa Urbà VIII va posar la festa el 23 de gener perquè no s'escaigués dins l'octava dels Reis. Això explica que alguns llocs —Barcelona, per exemple— celebraven la diada el 23 de gener perquè tenia un caràcter oficial; en canvi, en llocs petits, de caràcter més popular, la festa s'ha anat celebrant el dia 7; i al dia 7 ha tornat oficialment amb la nova reforma del calendari.

La festa major de Seró.

A Seró, la diada de sant Ramon és la festa major d'hivern, com tenen molts altres pobles de la comarca, però de sentit exclusivament religiós. És l'única vegada que va a Seró un predicador foraster. Des de primeres hores del matí, el rector i el predicador són al temple per atendre els qui van a confessar. Poc abans de migdia se celebra la missa solemne en la qual com-brega tothom.

Acabada la missa, mentre les dones van a preparar el dinar, els homes, el jovent i els nens es queden a la sortida de l'església a menjar la coca o el panet que es dona als assistents, i mentrestant es rifa un pollastre, unes barres de torrons o el que sigui, per ajudar a pagar les despeses de la Confraria.

Acabats els actes del matí, poc a poc tothom fa cap a casa seva per di-

en aquell moment en què molts per llurs creences varen ser detinguts i fins hi contaven, doncs, que un dels veïns de la casa on vivien, membre de la Joventut Llibertària de la FAI, es presentava un dia a can Llongueras i va afirmar: «Mestre, sàpiga que vostè m'ensenya a cantar; jo no en sabia. Ja sé que vostè és un catòlic practicant, però no temí, no li pot passar res a un home que fa cantar els infants». Però l'anècdota no s'acabà amb això. La fe del mestre era com una roca immovible. Per això, a la seva llar no s'havia interromput la pregària. Cada dia la família resava el rosari. El fet és que els veïns els sentien. D'aquí que un bon dia, aquell deixeble trucà de nou a la casa i li digué: «Mentre, sentim com reseu el rosari; continueu resant-lo, però feu-lo més baixeta».

Vet aquei com la gran humanitat de Joan Llongueras, l'amic dels infants, promotor de llurs drets i obligacions, va saber enternir els cors. Jo penso, però, que aquell home, com tants d'altres, portava en el seu cor el desig de construir un món més just i vela enfrontat amb el poder del diner, i en el mestre, en canvi havia vist fidelment reflectida la imatge de Jesús de Natzaret, portador de justícia i joia al món, el que havia dit «deixeu que els infants vinguin a mi...»

Lluís Bonet i Armengol

nar. És un dinar de festa major; moltes famílies tenen forasters, generalment familiars que viuen fora de Seró. El fred del mes de gener, i amb freqüència el mal temps, inviten a un dinar reposat i llarg vora de l'estufa o davant del foc. Mentre les famílies dinen, les majores passen per totes les cases, una a una, a donar les bones festes, alhora que allarguen la bacina de la Confradia a tots els presents perquè cada u hi posi el seu donatiu.

Per Sant Ramon fins els homes prenen el cafè a casa: tot just acabat de dinar, les campanes avisen per anar a Vespres, que encara avui es canten en llatí. És el costum i no s'obrien com cantar-les d'una altra manera. Després de Vespres, es canten els Goigs, i amb això es dona per acabada la diada.

La Confraria de Sant Ramon.

No és gens fàcil d'explicar l'origen d'aquesta Confraria en un poble tan petit, que no té relació amb la vida i l'obra del sant. Ningú no en sap l'origen ni la història. En Manuel Benach en el seu llibre "La devoció popular a sant Ramon de Penyafort" publicat a Vilafranca en 1961, on recull totes les manifestacions de la devoció a sant Ramon, no en parla.

Aquest silenci de la tradició i dels llibres, m'ha obligat a buscar pels arxius privats i públics algun document que ens donés un xic de llum, i he tingut sort només a mitges.

La Confraria de Sant Ramon a Seró va ser fundada el dia 3 d'octubre del 1603 per Decret del Sr. Bisbe de la Seu, Andreu Capella. Així consta en el "Llibre de Visites Pastorals" del bisbat de la Seu d'Urgell, que va de l'any 1662 al 1760. En ocasió de la visita pastoral feta a Seró el dia 8 de maig de 1716, el secretari de visita hi escriu: "Lo altar de sant Ramon de Penyafort, en lo qual hi ha Confraria fundada amb Decret del Sr. Bisbe Andreu Capella el 3 d'octubre de 1603, conste de son privilegi".

Tinc algunes altres referències històriques que no cito per no allargar aquest escrit. El que sí és cert és que la fundació de la Confraria de Seró s'escau enmig de l'entusiasme que a tot Catalunya despertava la canonització del sant, duta a terme el 29 d'abril del 1601. Però el fet que la Confraria es fundés tot just als dos anys de la canonització, fa suposar que la festa ja era popular o que algun fet extraordinari va promoure aquesta institució; amb tant més motiu perquè la Confraria de Seró no té precedents, és la primera de les que amb els anys hi hagué a Catalunya, i avui és també l'única.

Tots els nascuts a Seró s'inscriuen en el "Llibre de la Confraria" des de la Primera Comunió. Aquest llibre es guarda a casa dels administradors; malauradament avui només es conserva el darrer volum, que comença l'any 1881. En les pàgines d'aquest llibre hi ha escrita una part de la història de cada una de les famílies del poble i dels contorns.

La memòria i la devoció del gran català del segle tretze, l'home de lleteres, de lleis i de govern, s'ha refugiat i es conserva entre la gent d'un poblet senzill i treballador que cada any d'una manera callada i sense manifestacions sorolloses celebra la festa el dia 7 de gener de sant Ramon de penyafort, una de les figures més representatives del poble català.

P. Josep Pijuan.

Documents

Per una vida més humana

Sovint es fa al Cristianisme l'acusació de dirigir l'atenció de l'home només vers les realitats últimes i eternes, distraient-lo, així, de les temporals. Aquest retrat suposa una manera equivocada d'entendre aquell avís de Jesucrist que fa: «Vigileu».

Es cert que fou pronunciat en perspectiva del més enllà, però també s'obre a tota l'amplitud de problemes i de missions que té l'home quan encara viu sobre la Terra. L'existència temporal crea una sèrie de deures, que constitueixen precisament el contingut d'aquell «vigileu». De moltes maneres, el Concili Vaticà II repeteix la mateixa idea, recordant als cristians el deure de treballar perquè la vida de l'home sobre la Terra vingui sempre més humana (L'O. Rom 19-1179).

Ex combatents, pel desarmament

«Per a vosaltres, ex-combatents de la Gran Guerra, la vostra experiència dolorosa de la guerra, el fet que, després de trenta anys, n'hagin d'arrossegar encara les conseqüències, i la manera realista i coratjosa com reaccioneu, us donen dret, més que a ningú, a clamar a favor de la pau i a ésser escoltats.

Maleïdes les nacions que perdin la memòria d'aquell període tràgic, de les amenaces als drets de les persones i dels pobles, de les imprudències i dels errors que li obriren les portes, de les ferides i dels anorreaments, sense precedents, que produí, dels aixecaments valents que suscità per tal de recuperar les llibertats o simplement el dret a existir

Oh, sí! Les joves generacions deuen haver de saber-ho, i sort n'hi ha de vosaltres, que encara sou presents per a testificar-los-ho i advertir-los-ho.»

Amb aquests termes tan contundents parlà el Papa a uns 700 participants de 70 països a la I Trobada Internacional d'Ex-Combatents pel desarmament. (L'O. Rom. 21-10-79.)

Un nou insult als pobres

Als participants al II Congrés Mundial de la Pastoral del Turisme, organitzat per la Pontifícia Comissió per a l'Emigració i Turisme, el Papa parlà en aquests termes:

«Deixeu-me cridar la vostra atenció sobre un punt delicat. Vosaltres ja ho sabeu. La indústria del turisme és un fenomen principalment dels països rics. Si bé hi ha un turisme raonable, hi ha formes d'un turisme de luxe o, ras i curt, de disbauxa, que són un insult i una provocació per a dos terços de l'humanitat, que es debaten en situacions econòmiques de misèria. Sense parlar dels qui, en els nostres països rics, també són exclosos del turisme o bé oprimits per aquesta indústria en expansió.

Per favor! No us oblideu mai dels pobres!» (L'. Rom. 11-11-79.)

V. N.

El Papa denuncia un «camp fantasma» a Thailandia

El dia de sant Esteve, abans d'orar l'Angelus, el Papa va fer pública una carta sobre la dramàtica situació d'un camp de refugiats cambodjans a Thailandia, que fa uns dies li envià un sacerdot periodista.

El «camp fantasma» el constitueixen 235.000 refugiats, persones desnutrides, esquelètiques i en els límits de la sobrevivència, reduïts a runes humanes.

El text de la carta del sacerdot periodista que va llegir el Papa diu:

«Sant Pare, un compromís, una promesa feta no fa gaires dies a la frontera de Cambodja ens obliga avui a enviar-li aquesta missiva. Li parlo de gent oblidada en un camp fantasma que sols per casualitat hem descobert. No donàvem crèdit als nostres ulls, el 15 de novembre, a tan sols un quilòmetre de la frontera de Cambodja: davant de nosaltres un campament de 235.000 persones, amuntegades unes contra les altres, runes humanes, desnutrides i en el límit de la sobrevivència. No li descriu les escenes de ferits, mutilats, infants amb plagues horribles, sense que en els seus ulls hi restés ni una sola llàgrima. Ni un crit, ni una queixa: sols mort i desolació.

«Se'ns va acollir com a salvador, únics periodistes que fins ara havien arribat en aquest campament. Però,

què podíem oferir-los-hi? Faltaven, i falten encara, metges, infermeres ajudes i, sobretot, medicines. Ens han demanat que els hi enviéssim medicaments, antimalàrics, antidiarètics, anticòlics, antitífics. En el camp existeix el perill imminent d'una epidèmia de cólera. La malària ha atacat al 90 per cent de la població. Les seves últimes paraules varen ser: «Digueu-ho al Papa. Hem complert la promesa.»

Joan Pau II, que es va commoure al llegir aquesta carta, va dir també que la seva millor resposta a la mateixa era fer-se ell mateix portaveu de les seves comandes.

El Papa comentà després que «quan humanament ens sentim impotents davant de tan greus sofriments, neix un agraïment, encara més gran, vers els homes per a qui els esmentats sofriments constitueixen un desafiament, augmentant els seus esforços, a vegades sobrehumans, per a mitigar el destí dels més abandonats». Joan Pau II recordà el treball de la Mare Teresa de Calcuta, Premi Nobel de la Pau.

Karol Wojtyla amb els polonesos

El dia de Nadal, a les 12 del migdia, el Papa Joan-Pau II va retransmetre per TV en directe a 29 països, el seu missatge nadalenc. Pronuncià el discurs des del balcó principal de la basílica vaticana, abans de la felicitació nadalenca i de la benedicció «Urbi et Orbi».

Les celebracions nadalenques començaren pel Papa, el dilluns dia 24 amb una audiència, a última hora de matí, als polacs residents a Rom pelegrins procedents de Polònia.

Papa celebrà amb ells, la tradicional i familiar cerimònia polaca de la Nit de Nadal, en la que es comparteix entre tots el pa nadalenc, que va repartir el mateix Sant Pare, que va expressar la seva felicitació a cada- un dels presents.

La trobada nadalenca del Papa polac amb els seus compatriotes va tenir enguany una novetat: villancets interpretats per una orquesta de jazz.

La Misa del Gall que celebrà aquella nit el Papa, a les 24 hores, a la basílica de Sant Pere, fou transmesa per TV en directe a 34 països, quatre més que l'any passat.

El dimecres, dia de sant Esteve, festiu a Itàlia i a Catalunya, no es va tenir l'acostumada audiència general, però el Papa sortí a la finestra del seu apartament privat, amb ocasió de l'Angelus, i pronuncià una breu allocució als fidels reunits a la plaça de Sant Pere.

El dimarts, 1 de gener, amb ocasió de la Jornada Mundial de la Pau, Joan Pau II celebrà la missa a la basílica de Sant Pere i pronuncià un discurs sobre els problemes de la pau al món.

La major part d'aquests missatges i allocucions estan publicats a les diferents pàgines de CATALUNYA CRISTIANA, perquè els nostres lectors puguin assaborir-los detingudament.

Protesta de 650 superiors generals

Violació dels drets humans dels religiosos

El 14 de desembre passat es va cloure a Roma un Congrés de Superiors Generals de Religiosos. A la sortida de l'esmentat congrés, els 650 superiors generals de religiosos de 65 països feren pública una declaració adoptada per unanimitat i que enviaren a quatre països de l'Est protestant contra «les violacions dels drets humans dels religiosos» als seus països.

La declaració fou enviada als ambaixadors de Rumània, URSS, Alemanya de l'Est i Txecoslovàquia, escrita en italià.

«En aquest país — diuen els religiosos —, les congregacions i les ordres religioses no frueixen d'existència legal, malgrat que les lleis garanteixin a tots els ciutadans la llibertat religiosa.

«A alguns països, com Txecoslovàquia — continua la declaració —, no es prohibeix tan sols als religiosos

de viure en comunitat, sinó que també se'ls nega el dret de propietat que d'altra banda es garanteix a tots els ciutadans. Els religiosos estan subjectes a viure en locals que els hi designa l'Estat, estant sempre sotmesos a un estrict control i a la vigilància de l'Estat... essent pràcticament impossible als sacerdots mantenir el contacte amb els seus superiors, ja sia al propi país com a l'exterior. D'altra banda, als residents fora dels esmentats països, els hi és quasi impossible comunicar-se amb els membres de les seves congregacions.»

El document acaba precisant: «Aquestes violacions dels drets civils, humans i individuals constitueixen també unes flagrants violacions dels acords subscrits per aquests països, en la seva adhesió a la Carta de les Nacions Unides, així com a les Declaracions de Helsinki.»

«La primera representació del pessebre fou idea de sant Francesc d'Assís»

El passat diumenge, dia 16 de desembre, un grup molt nombrós de nens i nenes romanes acudiren a la plaça de Sant Pere per a que el Papa beneís les imatges de l'Infant Jesús que portaven a les mans i que després presidirien els pessebres que els mateixos infants havien bastit a les seves llars.

Entre d'altres coses, Joan Pau II els va dir:

«Em complau sincerament estar amb vosaltres en aquesta suggestiva cerimònia, que per la seva força evocadora, recorda al meu pensa-

ment l'escena humana i divina del pessebre, la primera representació del qual fou ideada i realitzada per sant Francesc d'Assís a Greccio, a la nit de Nadal del 1223. Des d'aleshores no ha parat ni para aquest costum, rica en art, en poesia i en folclore, que reviu el sentiment popular i la pietat cristiana.»

Fou una bonica trobada. Els infants se sentien feliços de comptar amb la benedicció del Papa per a les seves figures del Pessebre i retornaren a llurs cases amb una nova il·lusió per a bastir el Naixement.

Afanyeu-vos a adquirir, abans no s'exhaureixi el llibret de butxaca, tan útil i pràctic LA MEVA ORACIO VADEMECUM DEL CRISTIA Del P. Josep Riera, C. O.

en paper bíblia i a dues tintes: 150 ptes; amb funda. La bona acollida que té el llibret es deu, sens dubte, al seu atractiu, tant per la comoditat de poder-lo dir per tot arreu, com per l'originalitat del seu contingut o composició.

Forma com tres parts. En la primera, conté pregàries per a tots els dies i de circumstàncies o intencions — populars unes i inèdites d'altres —, com també de litúrgiques, a més de les devocions tradicionals populars, posades al dia.

Després ve la part titulada: PREGANT AMB ELS SALMS; i consisteix en una selecció de versets del Salteri, agrupats en tretze temes, cada un dels quals forma com un salm.

També resulta una novetat la tercera part del llibret, amb títol: JESUS: CAMIÇ VERITAT I VIDA, per a l'oració reflexiva. Consisteix en punts evangèlics, numerats fins el N. 331, o sigui tot l'Evangeli tractat en tres seccions: «Paraules de Jesús», «Paraules a Jesús» i «Paraules referents a Jesús».

El cardenal-arquebisbe de Barcelona, Dr. Jubany, acaba de fer un bell elogi d'aquest llibret, encaminat a promoure i facilitar l'oració personal. Entre altres coses, ha escrit: «...M'agrada el seu enfocament... Es una iniciativa ben reeixida, que neix d'una preocupació fonamentada... Estem convençuts que veritablement la manca d'oració és causa de moltes crisis, en tots els estaments de l'Església...»

¡Propagueu-lo! Quan voigieu fer un obsequi, penseu en aquest llibret. És un record molt útil, amb el qual podeu fer un bé immens a la persona que el rebí.

Demaneu-lo a les llibreries religioses. DISTRIBUIDORA BALMES: Duran i Bas, 119 Barcelona-2.

En banquetes selectos se bebe siempre AGUA Fournier

En el seu missatge de Nadal, el Papa va referir-se primordialment a la infància

La dignitat del nen, màxima responsabilitat dels pares

Una multitud de fidels s'aplegava al migdia del dia de Nadal a la plaça de Sant Pere, de Roma per escoltar el missatge nadalenc de Joan Pau II i rebre després la benedicció apostòlica «Urbi et Orbis».

«Un infant ens ha nascut, fóren les primeres paraules del Papa.

«Avui els nostres cors aplegats en Ell, juntament amb el nou nat a Betlem, es concentren alhora sobre cada infant, sobre cada noi, damunt de cada home nou nascut de pares humans. Sobre aquell que ha de néixer i sobre d'aquell que ja ha nascut, sobre el petit que busca el pit de la mare, primer, després sobre el petit que comença a fer els primers passos, a somriure, a parlar, a sorprendre i també sobre d'aquell que es prepara per anar cap a l'escola, es prepara per la vida.»

El Papa centrà, doncs, el seu missatge de Nadal en l'infant, ja que «Nadal és la festa de tots els infants del món». Així, el capdavant de l'any dedicat a la infància, per iniciativa de l'Organització de les Nacions Unides, Joan Pau II adreçava el seu missatge del nou nat per tal de que «soni amb una claredat especial».

La dignitat del nen

«Aquell infant nascut a Betlem —seguint el Sobirà Pontífex—, parli, doncs, a les acaballes de l'any i al començament del pròxim any, dels drets de cada infant, parli de la seva dignitat, del que ell significa per la nostra vida, en la vida de cada família y nació, en la vida de tota la humanitat. L'infant sempre és una nova revelació de la vida que li és donada a l'home pel Creador. És una nova confirmació de la imatge i de la semblança de Déu, impresses, d'ençà del començament de l'home en ell. L'infant també és una gran i ininterrompuda verificació de la nostra fidelitat a nosaltres mateixos. De la nostra fidelitat a la humanitat. És una verificació del respecte davant del misteri de la vida, en el qual, des del mateix de la concepció, el Creador marcarà l'empremta de la seva imatge i de la seva semblança.

«La dignitat del nen exigeix, per part dels pares i la societat, una profunda sensibilitat de consciència. Com sigui que el nen és el punt neuràlgic al voltant del qual es forma o es trenca la moral de les famílies, i seguidament la moral de les nacions i de la societat. La dignitat de l'infant exigeix la major responsabilitat dels pares i també la màxima responsabilitat social dins cada sector.»

Seguidament, el Papa va repetir un fragment del seu discurs davant l'Organització de les Nacions Unides a

Nova York, on feia referència a la sol·licitud que cal dispensar a l'infant i a la necessitat de donar-li un avenir de més prosperitat.

Transmetre un món millor

«I ara —digué el Papa, des de la sala de reunions de l'ONU— tornem a l'establa de Betlem. Aturem-nos una vegada més, davant el pessebre. I diguem, adreçant-nos per medi de l'infant nascut suara a tots els infants de la terra: Sou el nostre futur. Volem fer-vos arribar tot el millor que tenim; us volem transmetre un món millor i més just: el món de la fraternitat humana i de la pau. Us volem transmetre el fruit del treball de totes les generacions i l'herència de totes les cultures. Us volem transmetre, sobretot, aquella herència suprema, aquell do inagotable que ha portat a tots nosaltres els homes, l'infant nascut a Betlem. Aneu tots cap a Ell. Tots els infants de la sencera família humana. Canteu en totes les llengües i en tots els dialectes. Canteu al nascut de nou. Anuncieu el goig. Sigueu anunciadors del gran goig. Sigui el goig la vostra festa.»

Déu es complau en l'home

En l'homília que Joan Pau II digué a la missa de mitjanit de Nadal, va dir que «aquesta nit és un singular testimoni de la complaença divina envers l'home. ¿Per ventura no va crear-lo Déu segons la seva imatge i semblança? Les imatges i les semblances es crean per a veure-hi en elles el reflexe d'un mateix. Es així com es veuen amb complaença.

Insistint en el tema, el Sant Pare va preguntar-se: «¿Potser no s'ha complagut Déu en l'home, una vegada l'hagué creat «vegé que ara vos? Vet aquí que a Betlem ens trobem en la culminació d'aquesta complaença. ¿Es possible expressar d'una altra manera el que aleshores va passar? ¿Es possible comprendre d'una altra manera el misteri pel qual el Verb es fa carn, el Fill de Déu assumeix la naturalesa humana i neix com un infant de les entranyes de la Verge? ¿Es possible llegir de manera diferent aquest senyal?».

«Justament per això, en la mitjanit de Nadal —continué el Papa— molts pobles i nacions enfonen un gran cant. Aquest s'escampa cada any des del mateix estable de Betlem. És un resó en els llavis dels homes de tantes terres i races. Resona el gran cant del goig i assumeix tantes formes. Canten, a Itàlia, canten a Poïnia, canten en totes les llengües i dialectes, en tots els països i continents. Déu ha manifestat la seva complaença en l'home. Els ho-

mes aleshores es desperten, es delixondeix l'home "pastor del seu destí" (Heidegger).»

«Quantes vegades —afirma el Papa ja acabant— l'home és aixafat per aquest destí, quantes vegades n'és el seu presoner, quantes vegades mor de fam, arriba a un pas de la desesperació, és amenaçat en la consciència del significat de la pròpia humanitat! Quantes vegades —no obstant totes les aparences que es vulgui— l'home resta ben lluny de complaença en ell mateix! Però avui el dia s'aixeca i escolta l'anunci: Déu neix en la història humana, Déu es complau en l'home. Déu s'ha fet home. Déu es complau en tu.»

Projecció al futur amb el patrimoni espiritual adquirit

En una audiència als membres de la Unió de Superiors Generals religiosos, presidida pel cardenal Eduardo Pironio, prefecte de la Congregació dels Religiosos, el Sant Pare, entre altres coses, digué:

«Germans o fills estimadíssims: «Permeteu-me que us expressi obertament la meua alegria rebent-vos avui en aquesta casa, donada la vostra condició de membres qualificats del Consell de la Unió de Superiors Generals i, per tant, representants de nombrosos grups de religiosos escampats pel món. Us dono les gràcies per haver sol·licitat aquest encontre que em brinda l'avinentosa d'adreçar-vos la meua cordial paraula.

«L'organisme del qual en sou l'expressió i que representeu, afavoreix no solament una major comunió entre les diverses famílies religioses, sinó també una acció més compacta entre si, en l'àmbit i per l'edificació de l'Església. I així espero que sigui sempre en realitat.

«El carisma propi de cada un dels instituts representats per vosaltres és signe eloqüent de participació en la multiforme riquesa de Crist,quina «amplària, alçada i profunditat» (Efes., 3,18) supera sempre en molt allò que podem realitzar arribant a la seva plenitud. I l'Església, que és el rostre visible del Crist en el temps, accepta i nodreix en llur propi si a ordes i instituts de tarannà ben diferent, perquè tots junts contribueixen a revelar la bigarrada natura y el polivalent dinamisme del Déu encarnat i de la mateixa comunitat dels que creuen en Ell.»

«La societat vol veure en vosaltres l'harmonia entre l'humà i el diví»

«La societat actual vol veure en les vostres famílies tota l'harmonia que existeix entre l'humà i el diví, entre «les coses visibles i les invisibles» (2 Cor., 4,18) i que en un tros les segones superin a les primeres, no anul·lant-les o humiliant-les, sinó vivificant-les i enlairañtles a l'alçada del pla etern de salvació.

«Oració i treball, acció i contemplació: son binomis que en Crist mai es

malmeten en contraposicions antitètiques, sinó que més aviat maduren en mútua complementarietat i integració fecunda. Ara bé, la comesa del testimoni dels religiosos és aquest justament: ensenyar al món d'avui quanta humanitat batega en el misteri del Crist (Cfr. Tit., 3,4) i alhora quant de trascendent i de sobrenatural s'exigeix al compromís entre els homes (Cfr. Sal., 127,1).

«No pot fer-se cap pas endavant, ni en qualsevulla direcció, si no és partint de les passes que ja s'han fet; més, viceversa, restar aturats sobre les passades donades és símptoma d'un estancament estèril. Altrament, l'avançar en sentit evangèlic es realitza tanmateix a nivell de santedat individual, però també de públic testimoni de Crist; ara bé, ell és el Senyor de tota la història humana, no solament de la que ha transcorregut, sinó millor de la present i d'aquella altra que tenim encara endavant, i exigeix, per això, una adhesió sempre total, però sempre apropiada.

«Proposeu-vos una simbiosi entre l'oració i la vida social»

«Aquests pensaments, a vosaltres i a tots els altres que dignament representeu us proposo ardentment que mediteu i els tingueu sempre presents, no tant sols en les estones específiques de l'oració, sinó també i majorment en el compliment fins i tot accelerat de les diverses activitats educatives, assistencials, culturals, missioneres i de promoció en general, que en sentit majúscul us caracteritzen. Precisament en les persones consagrades, més que en qualsevol altre batejat, ha de brillar la perfecta simbiosi, talment Jesús, entre els moments de transfiguració (Cfr. Luc., 9, 28-36) i els de profunda inserció entre la multitud exigent, que espera als peus de la muntanya (Cfr. ibid 9, 37-43).

Crònica de Roma

En la proximitat del Sínode holandés

ROMA. (Crònica del nostre corresponent). — L'any 1980 ja ha començat a rutllar. Ja han passat les festes nadalencques i de començaments d'any —primers de la dècada tanmateix, una dècada que ens apropa una mica més al 2000—. Els obrers i funcionaris de l'Estat del Vaticà estan encara subjectes a l'eufòria d'un augment de sou bastant substancial, fet extraordinari que no s'havia produït d'ençà Joan XXIII (la de 1970 fou una reestructuració tècnica abans de res, sense cap efecte repercussió per les butxaques). I certament a Joan Pau II, l'home, el preocupa de debó i coneix prou bé que el Vaticà hi han nombrosos pares de família amb fills per alimentar i portar a l'escola i amb parents vells al seu càrrec que tenen dret a una vellesa reposada.

Més, acabades les festes, després de l'Epifania la Santa Seu es troba novament amb la marxa ordinària dels problemes, i la inèrcia d'aquestes darreres temps, si més no, ha de senyalar el tarannà de l'ordre. Segons sembla, en aquesta segona quinzena de gener, l'ordre s'anomenarà "Sínode particular dels bisbes holandesos".

Sobre aquest sínode, fins ara només hi ha que conjectures. Es coneix —tothom ho sap— que l'Església dels Països Baixos ha estat, per dir-ho així, a l'ala esquerra del Concili, que els catòlics d'aquells països van associar-se plenament a les decisions d'una jerarquia plena de vitalitat, que tots van celebrar un Concili Nacional que a molts no va complaure, que van decidir sintetitzar la seva fe en les paraules d'un catecisme "best seller" que bastants han discutit i al seu dia va donar feina als consultors de la Sagrada Congregació per a la Doctrina de la Fe. Una Església, la dinàmica de la qual va espantar àdhuc a un Papa obert com ho era Pau VI que estimà adient moderar amb el nomenament d'uns bisbes titllats de conservadors: Mons. Simons i Mons. Giesen, un més obert al diàleg que l'altre. També es produí un canvi a la seu primada i la substitució resultà bastant encertada, en la persona del cardenal Willebrands, home equilibrat que en aquests últims dies s'ha vist bastant entristit.

La primera quinzena de desembre ha resultat

francament dura. Eren molts els que comentaven que no era altra cosa que el pre-Sínode holandès, convocat —la data no és del tot definitiva— pel 14 de gener. El cas de Schillebeekx, segons aquestes veus, no havia de ser res més que un preludi del gran gest d'ordenar la situació d'Holanda. Ja en la iniciació del pontificat de Joan Pau II es deia que els tres problemes més grans en un termini mitjà-curt eren la successió dels arquebisbes de Brusel·les i París i l'homologació de l'Església holandesa.

Resulta que dos d'ells han estat atesos gairebé d'una manera simultània, amb un punt d'interconnexió. M'acleariré. Ja fa varies setmanes que el Papa Joan Pau II va nomenar als responsables del Sínode holandès, emprant una forma bastant desconcertant t. Començà amb la designació de dos presidents delegats; un es donava per descomptat, el cardenal Willebrands, però el segon va resultar una sorpresa inesperada, no tan per la seva línia pastora o tendència pastoral sinó perquè es tractava d'un belga. En realitat, el segon president delegat del Papa pel Sínode particular dels bisbes holandesos, va recaure en la personalitat de Mons. Godfried Danneels, bisbe en aquells moments d'Antwerpen (Anvers), home mesurat, bastant obert, de clara ortodòxia i ja coneguda per la Congregació per a la Doctrina de la Fe, jove (45 anys), flamenc d'una sola peça, que també a més acaba de ser designat primat de Bèlgica, successor del cardenal Suenens. Ningú ha comentat aquesta decisió del Papa, malgrat que la sorpresa que ha produït a Holanda, el que no deixa de ser un signe de filial acatament a la Seu de Pere.

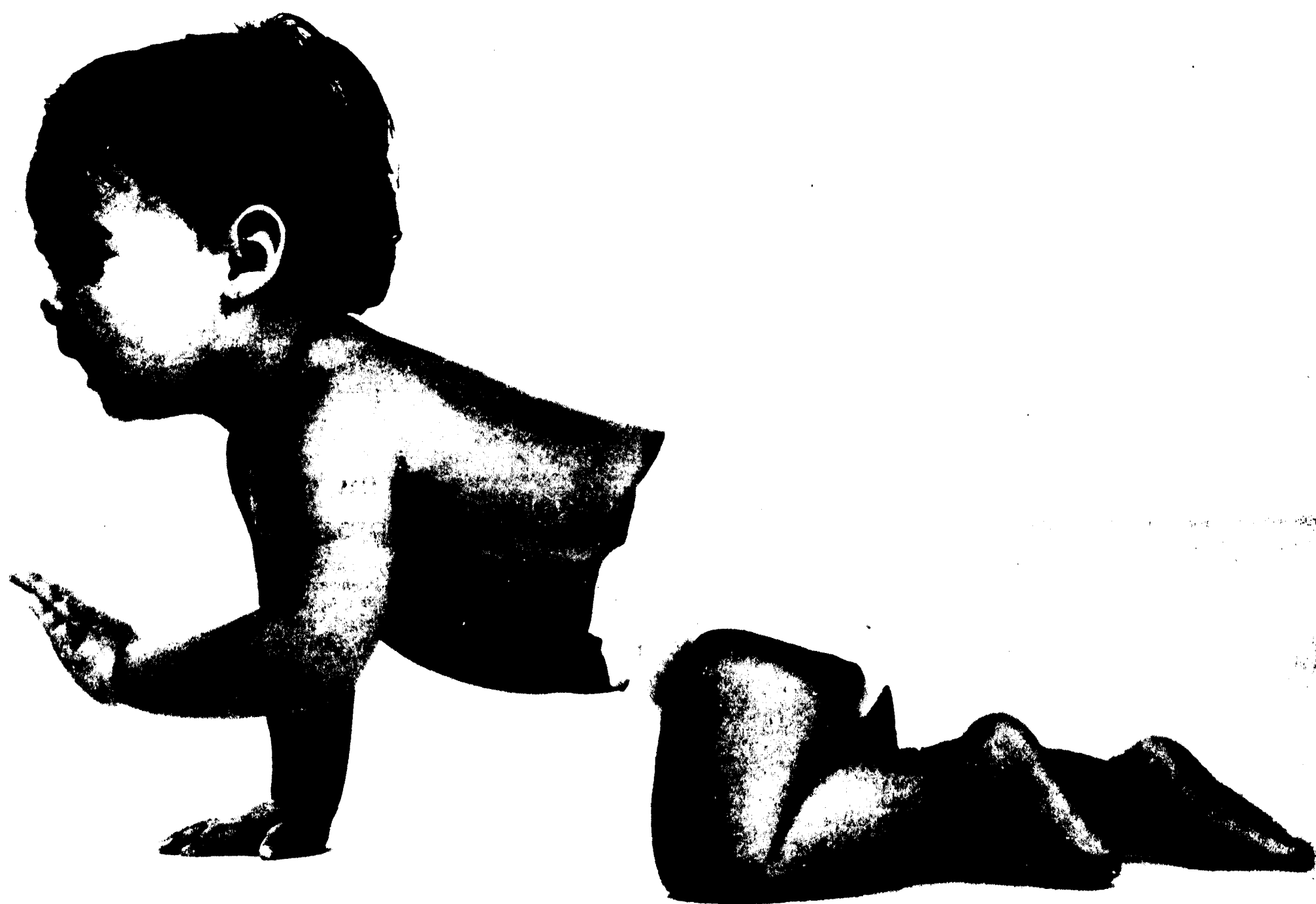
Any nou, vida nova, s'acostuma a dir. Són molts els que pensen que 1980 marcarà un punt d'inflexió en la política d'ordre més enllà d'aquestes últimes setmanes, i que les renovadores comunitats d'Holanda, després d'haver-se explicat de manera adequada rebran nous estímuls per la marxa envers el dos mil, el front enlairat, un oop halgen estat eliminats certa equívocs doctrinals, cal remarcar-ho. El que la incògnita s'aclearixi només es qüestionà de dies

E. Pianos

BENESTAR

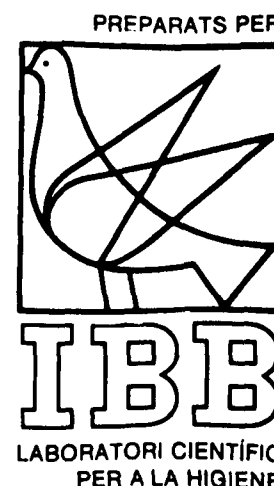
DES DEL COMENÇAMENT

CALCETES - BOLQUER
BRAGUITAS - PAÑAL

mulletton

Bisbats i moviments

«Tarragona Missionera»

S'ha publicat el primer número de «Tarragona Missionera», editat pel Secretariat Diocesà de Missions. Aquest nou butlletí d'informació, recull notícies i comentaris sobre les missions, especialment referents a l'arxidiòcesi tarragonina.

El butlletí «Tarragona Missionera» està obert a qualsevol col·laboració sobre les missions. Com diu en la seva salutació, «Tarragona Missionera» neix amb l'objectiu d'agermanar els missioners amb la diòcesi, tot ajudant-se mútuament en el coneixement de les iniciatives de parròquies i moviments apostòlics.

Sabadell: Els Pastorets, al Centre Parroquial de la Creu-Alta

En el Centre Parroquial de Sant Vicens de Jonqueres hi ha hagut un gran tràfec preparant la tradicional representació dels Pastorets durant les festes de Nadal.

La novetat d'enguany és que serà representada pels actors veterans de l'entitat que fa vint-i-cinc anys constituïen l'elenc del Teatre del Centre, i li donaren vida.

Hi ha hagut una gran expectació per veure les representacions d'aquests Pastorets, que s'alternen amb les del jovent que en diverses seccions omplen cada dia les dependències del Centre Parroquial.

Nou encarregat de pastoral a la Universitat Autònoma

El cardenal Jubany ha nomenat al pare Josep M. Coll, S.I., subdelegat de pastoral universitària, i al pare Hèctor Vall, S.I., membre de la Delegació. Ambdós són professors de la Secció Sant Francesc de Borja de la Facultat de Teologia de Barcelona, a Sant Cugat del Vallès.

D'aquesta manera es concretitza l'encàrrec formulat per la diòcesi de Barcelona a la província catalana de la Companyia de Jesús de tenir cura de l'atenció pastoral dels professors i alumnes de la Universitat Autònoma.

Actes d'homenatge a Mn. Pau Cañelles

S'han celebrat, al barri de Torreforta de Tarragona, els actes d'homenatge a la memòria de Mn. Pau Cañelles, primer rector d'aquesta zona de la perifèria de la ciutat. El diumenge, dia 23, tingué lloc la inauguració del monument a Mn. Pau, i es donà el seu nom a l'actual plaça de l'Església.

A l'acte de la inauguració del monument hi participaren els Xiquets de Tarragona, l'Esbart Santa Tecla i la cobla La Principal del Camp, que oferirà una audició de sardanes.

Pessebre Vivent a la Poble de Montornès

El diumenge 23 van començar les representacions del Pessebre Vivent que, cada any, es celebra a la vila de La Poble de Montornès. Aquest espectacle, típicament nadalenc, està emmarcat en el Santuari del Montornès i en l'antic castell, participant, en la representació del Pessebre, gairebé tot el poble.

La tradició del Pessebre Vivent té un magnífic exponent a La Poble, les escenificacions del qual gaudeixen ja d'un veritable renom. Aquest Pessebre és l'esforç de tot un poble que vol oferir, en mig de llum i música, la festa del Nadal i uns episodis bíblics que foren transcendents en la humanitat.

Escoltisme: Un pas més en la formació de caps

Una bona assistència, a l'entorn de 120 persones, ha estat la primera nota a destacar de la sessió de formació de caps que va organitzar a Vilanova (Gironès) el moviment de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya, demarcació de Girona.

Els participants van analitzar la incidència de la TV sobre els infants, guiats pel professor Agustí Casanovas, que va posar de relleu com calia que la tinguessin en compte els educadors.

D'acord amb la importància que l'escoltisme dona a l'atenció personal a cada noi i cada noia, els caps van estudiar les millors formes de guiar el progrés individual dels infants i adolescents i de fer-lo concretar en compromisos que ells mateixos prenen i s'esforcen en complir.

Preparació de la XXI Campanya Mundial contra la Fam

En els locals de Rambla de Catalunya, 32, va tenir lloc la presentació de la XXI Campanya a Barcelona.

La delegada a Barcelona d'aquest organisme, Isabel Portabella, va presentar el slogan de la present Campanya: «Necessitat d'un nou ordre internacional», i va oferir al públic en general la possibilitat d'usar, per a la sensibilització sobre el problema del Tercer Món a les escoles, grups de catequesi, espais i parroquials, els següents materials:

- Diapositives en préstec, sobre temes i països diversos.
- Muntatges audiovisuals projectats i comentats per Joan Manuel Romani sobre «Pere Casaldàliga» i «Escola professional per a un suburbi de Bombay».
- Jocs educatius.

Tota persona o grup interessat podeu dirigir-vos al Tel. 318-08-87, de 11 a 13 h.

La comissió organitzadora informa

Normes per a la formació dels grups de l'Assemblea de Barcelona

La comissió organitzadora de l'Assemblea Diocesana de Barcelona, d'acord amb els punts 15 i 16 de les Normes Fonamentals de la mateixa, ha adoptat diverses disposicions sobre la formació i la inscripció dels grups.

Els grups participants

1. Els grups participants en l'Assemblea poden ser:

a) Els grups constituïts en la diòcesi, com els de les associacions i moviments d'apostolat, les entitats eclesials, els consells pastorals, les comunitats de religiosos i religioses, els col·lectius de preveres. També poden participar-hi tots els altres grups que existeixin a la diòcesi, com els grups d'espiritualitat, de catequesi d'adults, d'acció pastoral, les comunitats de base...

b) Els grups formats amb la finalitat concreta de participar en l'Assemblea. La Secretaria enviarà la notificació de la formació d'aquests grups al Vicari Episcopal de zona o al responsable del respectiu sector funcional.

El nombre de membres del grup

2. Cada grup constarà com a mínim de sis persones. Als pobles el nombre mínim pot ser de quatre. Es recomana que el nombre màxim sigui de dotze persones.

La participació simultània en diversos grups

3. Cada persona pot prendre part en els treballs de l'Assemblea en tots els grups existents dels quals formi part.

4. Cada persona, tan si forma part dels grups que ja existeixen com si no, pot participar en un o més grups expressament formats per l'Assemblea, mentre no repeteixi el mateix tema de treball en aquests grups formats expressament.

5. Una mateixa persona no podrà ser el representant de més d'un grup, arribada l'hora de participar en la sessió final de cada tema.

La inscripció i l'aportació econòmica

6. Els grups s'inscriuran prèviament a l'Assemblea omplint la fitxa

que la Secretaria els hi haurà facilitat, contribuint a les despeses de l'Assemblea amb una aportació econòmica per a cada tema de treball en el qual s'inscriuin. L'aportació serà de mil pessetes com quantitat indicativa.

7. En la butlleta d'inscripció s'hi faran constar els noms i adreces dels membres del grup, la identitat eclesial del grup la zona pastoral o sector funcional i el tema o temes en els que el grup s'inscriu. També cal fer constar a un dels membres com el responsable del grup. Aquest donarà impuls al treball, mantindrà contacte amb la Secretaria i vetllarà pel bon funcionament del grup.

Amb la documentació per cada grup inscrit s'inclouran també unes pautes pel funcionament i treball del grup. Es prega també que en llur composició els grups no estiguin formats únicament per sacerdots, o re-

ligiosos, o religioses, sinó que cal procurar tinguin una certa varietat, més coherent amb l'objectiu de l'Assemblea d'incloure la corresponsabilitat entre tots els membres del Poble de Déu. El temps destinat a la tasca de grups és de gener a maig del 1980, si bé les dates es concretaran més endavant. Es recomana també que un sol grup no escolleixi molts temes, per tal que es pugui formalitzar més en un o uns quants.

Forma de fer la inscripció

La Secretaria de l'Assemblea s'ha emplaçat a l'edifici del Seminari Conciliar, Diputació, 231, Barcelona-7, telèfon 254-90-12. El seu horari, en els dies feiners, de dilluns a divendres, és de les 4.30 a les 8.30 de la tarda. El temps hàbil per a la inscripció dels grups és durant el mes de gener de 1980. La manera de fer la inscripció és passant personalment per la Secretaria qualsevol membre del grup o demanant per correu a la Secretaria que li sigui enviada la butlleta d'inscripció.

Secretariat de Justícia i Pau

S'ha constituït la Comissió de la Infància

S'ha constituït a Barcelona la Comissió de la Infància del Secretariat de Justícia i Pau. Aquesta Comissió, nascuda amb motiu de diverses iniciatives i contactes realitzats durant l'Any Internacional de l'Infant, es configura com un aglutinant d'aquells organismes de caràcter cristià que s' vulguin unir i, mitjançant un treball pluridisciplinari, s'interessa per tots els aspectes, necessitats i drets dels nens i dels preadolescents.

La Comissió treballarà en diferents camps: estudi, investigació i documentació, promoció d'actes diversos, valoració de situacions, documents o activitats; defensa i promoció dels interessos de l'infant; participació o assessorament de programes en favor de la infància.

La Comissió té com a secretari a Jordi Cots i en ella participen ja, membres de Justícia i Pau de Barcelona, Girona i Tarragona, representants de minyons escoltes-Guies St. Jordi, de l'escola universitària Blanquerna, del SEPAJ, de la Confederació Cristiana de Pares d'Alumnes de Catalunya, del Centre Marista Scout i del Secretariat de l'Escola Cristiana, i han anunciat la seva adhesió o interès a la Coordinadora Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Espai i el Secretariat Diocesà de Catequesi de Barcelona.

La Comissió de la Infància té la seva seu a la de Justícia i Pau, Riva-denyra, 6, 10è, Barcelona, i està oberta a qui vulgui incorporar-se o col·laborar en les seves tasques, o informar-se d'elles.

Cristians fidels a la classe obrera (IX)

Dins la renovada Acció Catòlica

Com heu pogut veure, en la dècada del 1950, la JOC s'anà consolidant i expandint. Hem explicat els primers contactes amb la JOAC de Madrid, els intents d'una JOC als bisbats catalans, la vacil·lant acollida per part del bisbe Modrego dels jocistes de Barcelona, el naixement de la JOC femenina, i els inicis del butlletí de militants i del calendari. Voldríem, aquesta vegada, dibuixar una mica com la JOC de Barcelona es va anar integrant en el quadre renovat dels joves d'Acció Catòlica.

«Ja sabeu que tenim un nou president de joves?», era la frase que corria entre els ambients propers de l'A.C. de Barcelona. «¿Qui és?». «Es un estudiant de medicina, trempat i xerraire, veí del mercat de Sant Antoni, ex alumne dels escolapis. Ens sembla que les coses aniran per bon camí. Quan parla, realment et fa vibrar». Els jocistes sentiren també la veu, i malgrat que aquell nomenament hagués sortit de «dalt», com que coneixien el jove elegit, estigueren d'acord que començaria una nova etapa. Sí, Josep Maria Tubau, i després Ferran Llopis, obririen la porta dels anomenats moviments especialitzats. Com a consiliaris actuaren amb eficàcia, a la vegada i successivament, els mossens Josep Maria Bardés, pensador i conseller de la realitat internacional, i Joan Batlles i Alern, abnegat amic dels joves. (El doctor Conill, fidel mantenedor de l'A.C. «segons Madrid», i mossèn Ernest Ros, ja més obert als canvis, els havien precedit.)

Ja hem parlat com els jocistes tingueren accés a la casa del carrer de Llúria, obtenint una habitació, el «secre», com solien dir. Era aquest temps, l'any 1951. Però la nova situació facilità les coses. Josep Castaño fins i tot rebé un nomenament com a president diocesà de la JOAC, signat pel canonge Vilaseca, delegat episcopal per a l'A.C. També el consell dels joves li oferí la corresponent credencial com a vocal representant dels joves obrers. Malgrat el canvi, els companys del dialogant Castaño no se n'acabaven de fiar del tot. I a mossèn Cases li fou comunicada la seva condició de consiliar, però el nomenament escrit es conservà a la secretaria del bisbat...

Castaño fou prudent i sincer en el si i s'hi mantingué fins al 1954, quan les quatre especialitats (JOAC, JURAC - rural), JIC - medis independents - i JUMAC - universitaris -) obtingueren la plena autonomia. «Mireu - els havia dit en alguna ocasió -, nosaltres, a la JOC, elegim els nostres dirigents; creiem que som els mateixos joves els qui hem de ser-ne responsables, i en el meu cas ha coincidit l'elecció dels companys i el nomenament de la jerarquia». Així, entre tots, s'anà creant un clima de cordialitat i naturalitat. Es cert: havia començat una nova etapa.

Lluís Bonet i Armengol

L'Adoració hi és magníficament expressada

Santa Maria de Taüll, on els Reis d'Orient van fer cap...

L'escena dels Reis adorant Jesús i oferint llurs dons, és una de les més representades a l'art cristià.

Es podria escriure una Història de l'Art il·lustrant tots els estils, només amb aquest tema figuratiu.

Història i tradició dels Sants Reis

La font principal històrica és el relat bíblic de l'evangeli de Sant Mateu (2, 1-12).

L'evangelista parla d'uns «Savis» d'Orient que adoraren l'Infant i li oferiren or, encens i mirra. No parla ni de «reis», ni ens dona llur nom i nombre.

De la mateixa manera que en altres successos de la Infantesa de Jesús, el relat ha estat ampliat per la tradició popular dels evangelis apòcrifs i llegendes, i per la fantasia dels artistes.

Així es batejà als Mags amb els noms de Melcior, Gaspar i Baltasar, se'ls suposava de diferents races — tot recordant els continents aleshores coneguts: blanca (Europa), de color (Àsia) i negra (Àfrica) — i representant diverses edats de la vida. I des del segle VIII se'ls coronà com a Reis i se'ls vestí amb pompa i majestat.

Ens limitem a fer un esboç dels tres tipus d'estructura de la composició de l'escena dels Mags, prescindint del seu escenari, cavalcades i estrella.

Tipus paleocristià

L'Estructura primitiva de la representació dels Mags és asimètrica; així apareix a les pintures i sarcòfags de les catacumbes.

A un costat es representa de perfil Maria amb l'Infant, asseguda en una càtedra. Té davant els mags — generalment tres — que vénen depressa oferint una corona (or), uns grans d'encens en un plat i un flascó (mirra).

Són joves orientals, que porten el casquet frigi. Un exemplar magnífic d'aquest tipus el podem apreciar en el sarcòfag (del segle IV) del Museu Marés.

Tipus bizantí i Romànic

La Verge mare ja no és a un costat, sinó al mig de la composició, en posició frontal.

Els Mags, que comencen a portar corona reial, se situen als costats.

Es tracta de representar la Verge Theotokós (Mare de Déu), càtedra vivent (Sedes Sapiential) del Logos encarnat, entronitzat sobre els genolls de la seva Mare, que en gest d'acollida i benedicció reb l'homenatge i oferiment dels Reis.

Aquest tipus bizantí del segle VI, passa als còdexs miniatos carolingis, figura als timpans de les façanes de les esglésies romàniques i decora els frontals d'altar fins a figu-

rar solemnement en la petxina de les pintures murals dels àbsis.

Només recordem l'adoració dels Mags de l'església del segle XII de Santa Maria de Taüll. Mentre que a l'església germana de Sant Climent apareix a l'àbsis la figura imponent de la «Majestas Domini» o Pantocrator, llum del món, envoltat pels quatre evangelistes, a l'àbsis de Santa Maria es glorifica, al mig, la Verge Mare de Déu, seu de la Saviesa, envoltada pels Reis Mags oferents i flanquejada pels arcàngels sant Miquel i sant Gabriel.

Aquest tipus, d'origen oriental, respon a la denominació litúrgica de la festa dels Mags com a festa de la Epifania, és a dir, de la manifestació de Déu al món.

Els personatges a qui Déu encarnat es manifesta, són uns Reis Mags, però ells representen a tota l'humanitat, recordada en llurs diferents races i edats.

Tipus d'estil gòtic i renaixentistes

Ja al segle XIII, i sobretot al XIV i XV, l'esquema estructural anterior es dilueix en una plasmació de la Epifania més franciscana i humanista — de Giotto a Velázquez — fins convertir-se en el barroc, en una cavalcada dels Reis.

A Barcelona, el retaule de la Epifania de Jaume Huguet (segle XV), a la capella de Santa Agueda, és un exemplar insigne de la nostra pintura gòtica.

Sánchez Cantón diu d'aquesta pintura: «Es, sense discussió, la més formosa Adoració espanyola de la centúria».

Tots els personatges reflexen el realisme i la religiositat de l'art cristià de l'època.

El rei Melcior, que adora, és el retrat de don Pere de Portugal, rei de Catalunya; símbol de la fe d'un poble i d'uns reis, prostrats davant del Rei de Reis en braços de Maria.

Francesc Campubí

Els reis Gaspar i Baltasar mostren els seus rostres ben expressius. Les pintures provenen de l'església de Santa Maria de Taüll i avui les podem admirar al Museu d'Art de Catalunya.

Aquí els tres reis, a cavall, sembla que es dirigeixen sense pèrdua de temps, cap a retre homenatge a l'Infant Jesús. És un frontal d'autor desconegut procedent de l'altar de Mosoll, del segle XII.

El pintor d'aquesta meravellós verge amb el Nen Jesús expressà tota la magnificència que els homes d'aquella època atribuïren a la Mare de Déu.

La fundació «Sant Francesc d'Assís» ajuda als minusvàlids

No són un món apart

Els minusvàlids físics segueixen sent problema; marginats de la societat lluiten per a integrar-se en la mateixa i moltes vegades sense aconseguir-ho.

Fa pocs dies vàiem pels carrers de Barcelona grups de minusvàlids reclamant llocs de treball dels que han estat privats per presentació d'expedients de crisi a algunes empreses.

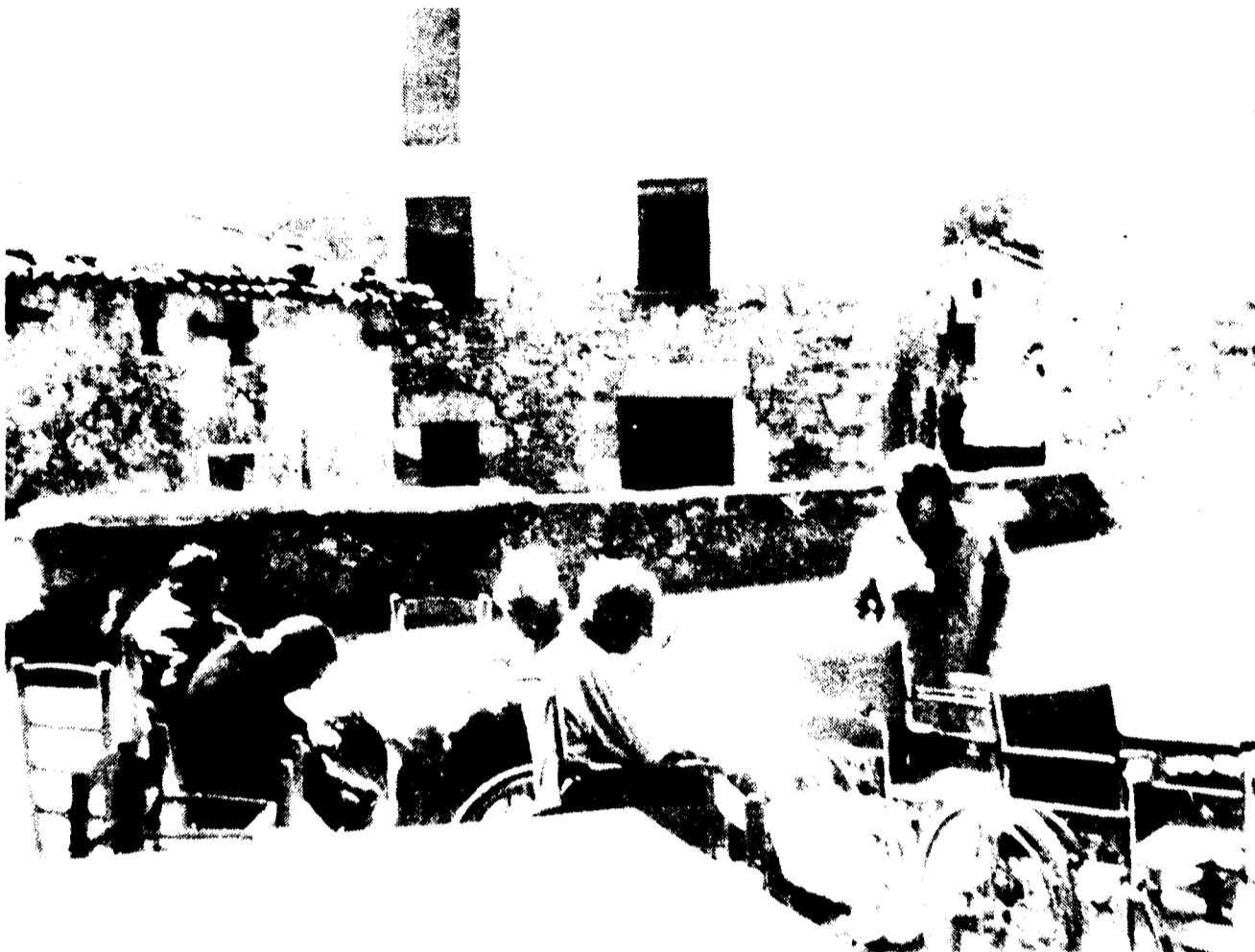
Podem profunditzar en aquest sector de la societat i adonar-nos del seu total abandó o indiferència, de les seves dificultats econòmiques, del difícil que és la seva integració en el món del treball i també en el social. No podem tancar els ulls, ells rendeixen en el treball sols d'un 50 a un 30 per cent. Qui s'arrisca?... molt pocs.

Segons versions d'alguns minusvàlids, tampoc les seves relacions familiars són normals. El sacrifici que demanen aquestes persones, moltes de les quals no poden valdre's per si mateixes és dur i també avui en dia costa d'acceptar el sacrifici. L'època que vivim és alarmant, falten moltes coses i d'aquestes, la més important: l'amor.

La fundació «Sant Francesc d'Assís» en pro dels minusvàlids

Uns 140 nois i noies, disminuïts físics i alguns mentals, pertanyen a la fundació «Sant Francesc d'Assís» i segons les seves opinions per moltes raons: per a aconseguir treball i així aminorar problemes econòmics i materials. Trobar una sol·lució en el camp de l'entreteniment i esbarjo en els dies festius assistint i participant en les activitats d'espai i culturals de l'esmentada fundació: excursions, convivències colònies de Setmana Santa i estiu, seminaris, conferències, etc.

Mn. Jaume Arán, president del patronat de la dita fundació, explica la doble vertent de la institució. D'una banda una activitat cultural recreativa en la que es troba GRAMIC,

A Castells de l'Areny, els minusvàlids de «La Fundació San Francesc d'Assís» passen les seves vacances. Aquesta estada ha aixecat el poble que estava mig abandonat, també ha motivat la desinteressada ajuda del veï de les rodalies com Castell, Berga, Vilada, Borredà, Alpens i d'altres.

Grup d'Amics Minusvàlids de Catalunya, que consta de 40 monitors i 90 minusvàlids. I d'altra banda el camp laboral que cobreixen amb el seu treball en una rentadoria i tintoreria anomenada «Els tres xinets».

Per a finançar les sortides dels minusvàlids o al menys per ajudar a sufragar les despeses, s'organitzen tomboles, o es venen objectes fets pels mateixos minusvàlids, cristmas, rifes mensuals etc.

Motivar al minusvàlid és una de les tasques dels monitors del GRAMIC. Tasca tanmateix gens fàcil perquè els problemes d'aquests joves són, dissortadament, seguits. La falta de tendresa i atenció de les seves famílies fa que s'aferrin als nois i noies que, desinterassadament, els

acompanyen i els ajuden. Aquests joves minusvàlids prenen una actitud un punt rebel enfront de la societat, són persones difícils que cal ajudar a trobar el seu lloc entre nosaltres.

La fundació «Sant Francesc d'Assís» treballa per això. Concretament en la seva rentadoria la plantilla de minusvàlids puja a 18, dels quals 5 són paraplàtics amb cadires de rodes, 8 sords-muts i 3 deficients mentals. Tots ells estan dirigits per personal especialitzat en el ram de tintoreria, no minusvàlids.

En aquests dies nadalencs, la fundació intenta que no es trobin massa sols. Han fet una excursió al pessebre vivent de Corbera i s'organitzen en grups per a vendre felicitacions de Nadal que han fet ells mateixos.

A les sortides, els monitors organitzen jocs, i concursos per a fer la diada més distreta. El sentit de l'humor ha d'estar sempre present tal vegada per a no pensar en una realitat difícil d'acceptar.

Castell de l'Areny, un refugi pels minusvàlids

Castell de l'Areny era un poble mort, abandonat fa pocs anys a la seva sort. Potser ara sols quedarien dretes les parets d'algun casalt o el campanar de l'església. A 125 kms. de Barcelona, a la comarca del Berguedà, està Castell de l'Areny, un pintoresc i formós poble que acull tots els anys a més de dos mil infants.

Al llarg de tot l'any, però especialment a l'estiu, grups de 150 nens

i un grup de 200 minusvàlids en diferents torns, conviuen en plena naturalesa. A més del descans físic, frueixen d'unes vacances amb el contacte i convivència amb els seus companys, d'iguals o semblants condicions, el que els fa comprendre que han d'acceptar-se ells mateixos.

A l'esmentada fundació pertanyen minusvàlids de Sabadell, Vilassar, Esparraguera, Sant Cugat, Badalona, Sta. Coloma i fins i tot algú d'altres províncies catalanes. Alguns d'ells són casats, promesos o simplement amics i companys que s'ajuden s'estimen i més que res: intenten viure i intregarse a aquesta societat de la millor manera possible.

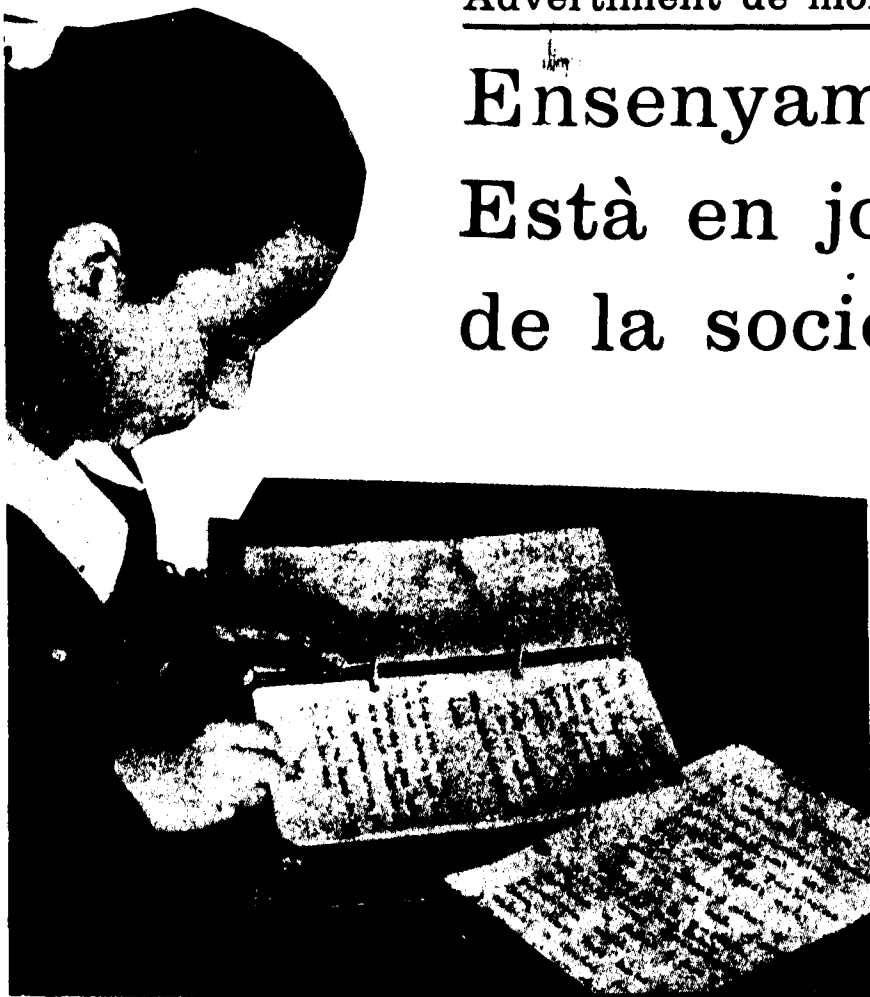
Montserrat Vilaseca

Castell de l'Areny pertany a la província de Barcelona i partit judicial de Berga, dins la comarca del Berguedà. Té un bon clima i força caça, sobretot porcs senglars. L'església romànica és del segle XVI i es conserva un meravellós pòrtic, la resta ha estat restaurada sense estil definit.

Aquesta noia de 19 anys ha estat escollida en una colònia a Castell de l'Areny, la més guapa de totes. Un dels objectius de la fundació es el fomentar activitats i iniciatives a favor del minusvàlid per a col·laborar en la seva integració social.

Advertiment de mons. Iguacen

Ensenyament: Està en joc el model de la societat

TEROL. — «El que està en joc no són pas interessos de particulars, com es vol fer creure; el que està en joc, a través de l'ensenyament, és el model de la societat», va manifestar Mons. Iguacen, bisbe de Terol, a unes xerrades informatives sobre els temes tractats en la darrera Assemblea de la Conferència Episcopal Espanyola. Tot comentant el document sobre «Greus dificultats en el camp de l'ensenyament», el Bisbe de Terol remarca: «Hi han greus dificultats per a la supervivència dels centres docents no estatals. Aquestes dificultats procedeixen principalment d'al-

tres motius: primer, la decidida oposició de paraula i amb fets de que són objecte els centres docents no estatals. El que està en joc no són pas els interessos dels particulars, com es vol fer creure; el que està en joc, a través de l'ensenyament, és el model de societat. Canviar l'escola és canviar la societat. Hi ha una tendència estatalista, més extensa del que sembla a primer cop d'ull. El segon motiu és la greu crisi econòmica dels centres i de les famílies. El 42 per cent dels alumnes són no estatals, i l'Estat els ha subvencionat amb el 14,14 per cent del pressu-

post. El tercer motiu és el perill per a poder mantenir l'ideari dels centres no estatals, sense el qual, de cap manera es pot dir que hi ha llibertat d'ensenyament».

L'Església no vol privilegis

El document no és, de cap de les maneres, una defensa de privilegis. L'Església no vol privilegis, la llibertat d'ensenyament, l'ensenyament no estatal, no és un privilegi: és un dret, reconegut a la Constitució, a la Declaració Universal dels Drets Humans, que Espanya ha subscrit, i en tractats internacionals. Sense ensenyament privat no hi ha llibertat d'ensenyament, sinó monopoli. Està en joc la llibertat d'ensenyament per a tota la societat. En la declaració episcopal no es pretén la defensa de l'ensenyament privat com a negoci. No és el moment de donar xifres, però les tenim. Si algú ha fet negoci amb l'ensenyament, nosaltres no ho justifiquem. Però podem afirmar que l'ensenyament de l'Església no és negoci i ho podem provar. Avui no podria subsistir sense el sacrifici dels pares».

Llibertat d'ensenyament

El Prelat, després d'afirmar que estan en joc la llibertat i la igualtat social en el tancament de centres d'ensenyament creats per lliure iniciativa, acaba:

«Element fonamental de la llibertat d'ensenyament és el dret de l'Església catòlica, de les altres Esglésies confessionals, i, en general, de persones físiques o jurídiques a establir i dirigir centres docents amb un projecte educatiu peculiar».

Dificultats per al reconeixement civil

Les causes de nul·litat seran tramitades per l'Església

MADRID. — El vicari general de l'arquebisbat de Madrid-Alcalá, pare Luis Gutiérrez, ha declarat al full diocesà que les sentències de nul·litat de matrimoni canònic dictades d'ara en endavant pels tribunals eclesiàstics, es trobaran amb serioses dificultats per llur reconeixement per part de l'Estat.

Concretament, el pare Luis Gutiérrez diu:

«Els motius de nul·litat del matrimoni se seguiran tramitant davant els tribunals de l'Església. I és lògic, ja que si l'Estat, segons el propi Acord Jurídic, reconeix efectes civils al matrimoni celebrat segons les normes de Dret Canònic, sembla congruent que deixi de reconèixer dits efectes si l'Església declara que el matrimoni fou nul o si l'invalida».

L'arquebisbe de Valladolid, tallant:

«L'extermini a través de l'avortament, injustificable»

VALLADOLID. — L'arquebisbe de Valladolid, monsenyor José Delicado Baeza, ha afirmat que l'extermini a través de l'avortament és injustificable, encara que es presenta al nostre temps com un dret humà o una raó de llibertat civilitzada.

Monsenyor Delicado recordà el passatge de la matança dels innocents per part del rei Herodes i afegeix que «hom s'espanta d'aitals sentiments, que sembla ser que han d'ésser llunyans i quasi irreals, de llibres de passades històries i suposicions. Però heus ací que davant dels nostres ulls atònits, persones que semblen ser prestigioses pretenen justificar l'avortament amb un descarat moviment propagandístic que denota suficientment el baix nivell moral del món contemporani».

Teletipus

PSOE: Optativitat per a la religió

El grup parlamentari socialista ha presentat una proposició no de llei sobre eliminació de tota discriminació per motius religiosos en matèria d'ensenyament. La proposició apareix al Butlletí Oficial de les Cortes Generals.

Generositat vocacional a un poblet de Navarra

Vint-i-tres religiosos i deu sacerdots ha donat Sada, amb uns quatre-cents habitants, a l'Església. Les religioses pertanyen a diverses ordes religioses, com són: Filles de la Caritat de Santa Anna, Esclaves de Crist Rei, Carmelites Descalces, Missioneres, Concepcionistes, Clarisses, Sagrats Cors, Missioneres Dominiques del Roser, entre d'altres.

L'Infern, creença inalterable

L'arquebisbe de Valladolid, Mons. Delicado, desautoritza en la seva carta setmanal, titulada «El fracaso eterno», l'actitud d'aquelles persones que pretenen prendre a broma el que han anomenat una restauració de l'Infern del Papa actual.

«No es tracta — diu el prelat — de cap restauració de quelcom que ja no se'n parlés per oblit o per una major exigència de racionalitat. Es una creença inalterable, deduïda de la Paraula de Déu, que pertany, per això, al dipòsit de la revelació».

Comença la campanya de la Infància Missionera

Han començat a l'Estat espanyol, segons comunica l'Oficina d'Informació Missional, els preparatius per a la Campanya a favor de l'Obra de la Infància Missionera (Santa Infància), que celebrarà la seva Jornada Mundial el diumenge 27 del proper mes de gener.

El darrer any, la Santa Infància va recollir al món 33.382.317 de francs francesos, equivalents a més de 500 milions i mig de pessetes, amb els que va finançar 1.382 projectes. A l'Estat espanyol, l'Obra de la Santa Infància és el principal organisme catòlic infantil d'Assistència als infants del Tercer Món.

Mons. Buxarrais: insistir en el sentit de la vocació sacerdotal

MALAGA. — Dirigit-se als sacerdots que celebraven les noces d'argent de llur ordenació, el bisbe de Màlaga, Mons. Buxarrais, ha insistit en el sentit de la vocació sacerdotal i en la permanència de la missió sacerdotal.

La crida de Déu al sacerdot, els digué Mons. Buxarrais, «no va mutilar la vostra llibertat, sinó que la va potenciar dignificant-la». I continuà: «Si, a més o malgrat el que puguin dir els psicòlegs o sociòlegs, Déu us havia cridat».

Probablement fou una crida que s'escoltava més en l'humil silenci de camps i pobles de Palestina, que no davant el sorprenent «esbarzer» que cremava sense consumir-se en un desert.

Joan Pau II: Entusiasmes però també moltes crítiques

El títol donat pel cardenal Wojtyla al recull de meditacions predicades al Vaticà per la quaresma de 1976, sembla profètic: «Signe de contradicció». Joan Pau II ha desvetllat, en efecte, un entusiasme multitudinari i un aprecí reflexiu de la seva actuació de primeríssima categoria. Però no viu pas en olor d'encens. Les reticències i les crítiques han anat fent, cada cop més, acte de presència. Franzoni, Schillebeek, Hans Küng, entre d'altres, no han pas estalviat a Joan Pau II reticències calculades i crítiques de considerable duresa. Hans Küng, per exemple, escrivia a «Le Monde» de mitjans octubre un article que volia ser una «correcció fraternal». Emprava la forma de pregunta — no és veritat que...? — forma que en determinats contextos resulta particularment malèvola. Les veus importants han trobat els seus ecos («A distinguir me paro las voces de los ecos», diu un vers de Machado). Entre nosaltres han pres sovint una forma insolent, d'un «mestretisme» risible, en algun cas francament grotesca. Però no han deixat de ferir la sensibilitat de moltíssimes persones que pensen que el Papa es mereix més respecte.

Una espessa boira plana damunt molts d'aquests escrits. Conec el perill de la boira perquè el meu fat sembla ser el d'agafar cada matí el cotxe. La llum forada la foscor de la nit, però resta impenetrable a la boira. A poques passes es dilueix fantasmal, angiosament impotent. Conduir per una carretera de tercer ordre sense ratlla fosforescent al mig, és per deixar aplanat. L'amuntegament dels greuges més dipars fets al Papa Wojtyla és la boira de molts d'aquests papers. Se li reprotxa el seu refús de la contracepció, de l'avortament, de l'homosexualitat. De no facilitar la secularització dels capellans. De proclamar drets humans que no respecta després en la seva pròpia Església. De fer-se aplaudir per multituds «delirants». De fer una catequesi elemental i massa segura... Es que Joana d'Arc era elemental quan exclamava: «Hi ha Déu, hi ha

Déu!». Es que l'homosexualitat és un «fet cultural modern»? Es que l'avortament és una pràctica de quatre dies? Els drets humans, justifiquen de parlar, en nom de l'Església, d'una fe que no està conforma amb l'ensenyament d'aquesta Església? En algun dels seus llibres, Chesterton presenta un grup d'energúmens que volen destruir un fanal d'un passeig públic. Incidentalment passa un frare de mentalitat medieval i de raciocini sil·logístic que és sol·licitat pel grup a donar el seu assentiment. Però el frare els demana simplement de començar a escatir si la llum és una cosa bona... Aquest frare imaginari del gran escriptor anglès bé podria ser Sant Tomàs que caminava lent i segur com un bou.

La qüestió fonamental és aquesta: ¿Es el Papa la pedra angular de l'Església? «El nostre nom és Pere», digué Pau VI en la seva visita al Consell Eumènic. Per als cristians de la Reforma, la infalibilitat papal és el problema. Per alguns sectors catòlics, el problema sembla ser el magisteri normal que no necessita d'asseure's solemnement en una cadira per a dir paraules de vida en consonància amb tota la tradició de l'Església i amb la confiança posada en l'esperit.

En una entrevista a «Le Figaro» (19-10-79), el bisbe d'Estrasburg, Mons. Elchinger, respongué a una pregunta del periodista referent a les reticències d'alguns catòlics i les interpel·lacions d'alguns teòlegs: Tinc por que aquestes persones no passin al costat d'una gràcia que ens ha estat feta. Sento, en efecte, alguns clergues que diuen: «Esperem, ja veurem». Es que no tenen ulls per veure? (...). Pel que fa a les declaracions de Hans Küng, he de dir que m'escandalitzen. Es una forma ben singular d'humilitat adreçar-se al Papa com un mestre no ho faria a un alumne de Bàsica. Es a ella mateixos que alguns teòlegs haurien de fer-se preguntes. Aquesta simple pregunta: Com ajuden les seves recerques la fe del poble cristià. Es veritat que la pregunta, risca de ser molesta.

Martí Alabau

EXPOSICIÓ D'ARTESANIA INDÍGENA D'ÀFRICA I SUD-AMERICA

Bosc de la 224 (Fontanada Balneari)
Forum Verges
Barcelona

Organitzada per
Medicus Mundi i Missió i Desenvolupament

Recorda-ho per als teus regals
de Nadal i Reis. Sense cap esforç
per part teva, ajudaràs al
Tercer Món.

Horari: de 12 a 2 els matins i de 7 a 9 a les tardes.

Actualitat de l'islam: Una de les claus de l'equilibri del món

El 22 de novembre, l'ayato-llah Khomeiny declarà «la guerra de fet entre l'Islam i els pagans», afegint: «Tot el Paquistà s'insurgeix contra Amèrica, el nostre poble no està pas sol. Mantinguem les nostres fronteres separades però que els nostres cors restin units». I el dia abans, havia denunciat un complot judeo-americà —fent menyspreu de qualsevol versemblança— en l'afer de la Mesquita de La Meca. Es l'inici de la guerra santa, l'anomenada Djihad? El secretari general de la Lliga àrab, M. Klibi, declarà, per contra, «que l'Islam jutja reprovable la violència i la intolerància, i que cal explicar-ho al poble». «Cada país àrab —ha dit a FR-3—, ha de prevenir-se per un indecís fanatisme religiós marxant a l'encontre del progrés».

Enfrontament radical d'un món aparentment vertebrat a la revolució tècnica moderna, possessió inesperada d'una important proporció del petroli del planeta, control dels principals circuits marítims mundials, l'Islam pot gairebé afirmar-se, tanmateix, és una de les claus de l'equilibri del món.

La seva expansió vers l'Est i l'Oest, de Djakarta a Dakar, manté ferm avui el globus per la seva banda més fràgil, una mica com els aires geodèsics sensibles als tremolaments de la terra.

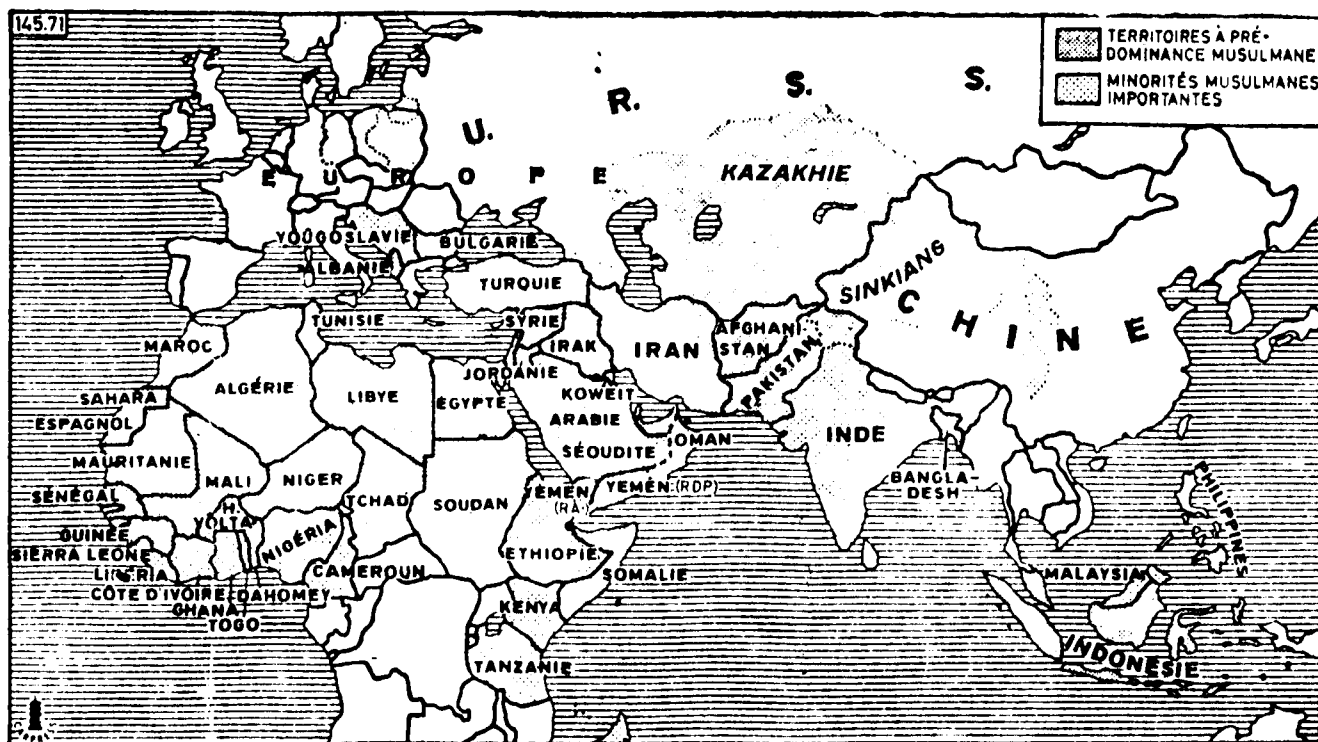
Quin Islam? Aquell que, cada dia amb la pregària del matí (la Salât de fadjr) es gira envers La Meca. Aquell dels kharidjites els quals, en el primer dia de l'any 1400, han volgut fer reconèixer el seu «iman ocult», el mahdi, als fidels de La Meca santa de la Kaaba, justament a La Meca. Aquells dels txiïtes d'Iran que plens de fanatisme han trobat la desavenença amb els Estats Units, retenint com ostatges el seu personal de l'ambaixada. Aquell de Paquistà que es va mobilitzar contra l'estranger. El de Khadafi a Libya, sortós de veure com remunta la febre a l'estranger que ja havia estat anunciada. Els de Rússia i de Xina que han sobreviscut al turment de les persecucions. Aquells de les Filipines, ja més o menys en guerra i els molts conservadors d'Indonèsia. El de l'Àfrica negra enfrontat alhora a l'animisme, al sub-desenvolupament i al socialisme. I el dels nacionalistes que s'oposen amb les armes (Marroc, Polisari, Alger), malgrat la fe comuna.

Aspectes de l'Islam tots ben distintes i tots autèntics que avui fan tremolar al món però que no hem de participar en voler-los calibrar. El contingut de l'Islam, la història de les seves comunitats i dels seus esquinçaments, de llurs humiliacions i de llurs aspiracions expliquen en bona part el present d'avui. Caldrà doncs, fer intent de comprendre el dedins del que és el comportament religiós i el que suposa l'anorreament de les passions humanes. Ara bé, amb l'Islam, aquesta mena de marxa esdevé quasi una juguesca. És per això que d'una manera resumida direm a continuació els diversos ambients de l'Islam.

Una religió, una civilització

El musulmà reb la veritat religiosa de dues fonts: el Corà, revelació escrita que li arriba directament d'Alà del profeta Mahoma; la Sunna, revelació oral transmesa per la tradició.

El Corà, que conté les prédiques de Mahoma, conservades en la seva forma original escrita pel califa Othman (644-656), compta amb 114

sourates o capítols que formen un conjunt de 6.200 versos.

Els «cinc pilars» o suports (Arkan) de l'Islam constitueixen els deures religiosos essencials del creient:

1. — LA PROFESSIO DE FE o chadada que es resum en una frase: «No hi ha altra Déu que Alà i Mahoma és el seu profeta». Aquesta professió de fe s'inclou en les pregàries de cada dia.

2. — LA PREGARIA ritual «salât» cinc cops al dia, feta de manera minuciosa, el cos girat cap a La Meca, una vegada fetes les ablucions. La pregària especial del divendres només és obligatòria pels homes, no participant-hi les dones.

3. — L'ALMOINA, la «sadaga», es reglamenta segons les comunitats. Es abans de res un dure vers Déu que no un donatiu pels pobres. No obstant serveix per assistir als menys afavorits, com també pel sosteniment dels edificis religiosos.

4. — EL DEJUNI del mes del Ramadà; és de la sortida del sol fins a la posta (abstinència total d'aliment, begudes, tabac, perfums, relacions conjugals).

5. — LA PEREGRINACIO. Qualsevol musulmà benestant que tingui mitjans suficients deu fer almenys una vegada a la vida la peregrinació a La Meca. Només en són dispensats els miners, els esclaus, els necessitats, les dones sense marit o un parent propi que els acompanyi. La peregrinació (Hadj) suposa un ritual immutuable. Túnica blanca sense costura; set voltes entorn de la kaaba i de la pedra negra (record d'Abraham, el pare dels creients); set curses entre els dos pujols de Safa i Marva; estació en els santuaris d'Arrafa, Mozdalifa i Mina, on s'hi sacrifica un xai.

Creuen alguns que la Djihad, «guerra santa significa la sisena prescripció essencial, però són molts els que interpreten la Djihad com l'esforç en el camí de Déu contra les pròpies

passions. Tot amb tot, el que és evident és que la guerra santa ha estat el punt de sortida de l'expansió islàmica.

L'acte essencial del creient és la submissió a Déu (sentit del mot islam), un únic Déu, transcendent, creador, providencial, que recompensa i es manifesta.

L'exegesi del Corà ha causat un enorme treball intel·lectual: així el comentari en 30 volums de l'iraní At-Tabari (839-923).

La religió musulmana es viu en una comunitat ordenada per un dret canònic, el «fiqh».

La interpretació individual no és pas possible: «la porta es manté tancada», diu un proverbi àrab. Els ulemes (doctors de la llei) pertanyen en el seu origen a quatre escoles interpretatives.

— L'escola hanifita (Abou-Manifa, 699-787) que predomina per Turquia, Paquistà, Xina, Indonèsia.

L'escola malékita (Malik Ben Anas, 713-795), Àfrica del Nord, Alt Egipte, Àfrica occidental.

L'escola chafiite (Ach-Cha'fi'i, 767-820) a l'Àrabia del Sud, Indonèsia, Baix Egipte, Àfrica oriental i austral, Palestina.

L'escola hanbalita (Ahmed Ben Hanban, 780-855), que predomina a l'Àrabia Saudita.

L'Islam no té ni clergat, ni jerarquia piramidal instituïda. Els «muf-tis» són els juristes («mollah» a Iran), els cadis són els encarregats d'aplicar les sentències dels «muf-tis»; els imams dirigeixen la pregària; els «khatibs» resen.

Altrament, el musulmà respecta els altres ritus, dels que alguns com ara la circumcisió deixen de representar unes prescripcions coràniques: refús de beure alcohol, de menjar carn de porc o d'animal que no ha estat escorxat seguint el ritus; representar en dibuix o foto qualsevol imatge; exigència de casar-se i d'assegurar la pròpia nissaga (contrà-

riament a allò que hom creu la monogàmia es recomana, la poligàmia només es tolera).

El diàleg islam-cristià

El diàleg islam-cristià avui és una realitat, més cal veure que és difícil. El musulmà pensa que Jesús és un gran profeta, que el cristianisme és «com l'acció de posar-se a caminar vers l'Islam». Però el cristià no vol reconèixer a Mahoma com profeta.

A desgrat d'això, el Concili ha volgut acollir com «embolcallats pel disegni de Salvació... els musulmans que professen tenir fe com Abraham i adoren juntament amb nosaltres l'únic Déu misericordiós, futur jutge dels homes quan arribi el darrer dia» (Lumen Gentium). Altra dificultat molt cabdal: la distinció entre fe i política no és pas possible a l'Islam, que és alhora «religió, comunitat, cultura, civilització». El diàleg ho compromet tot a la vegada. Els catòlics habitualment no estan preparats i han sentit algunes amargors.

Mahoma: un destí fora del comú

Cap els anys 570 o 580, Mahoma nasqué a La Meca, en una família de l'aristocràcia, devallada fins la indigència de la tribu Qoraich. Orfe de pare als 2 mesos i de mare als 6 anys, educat pel seu oncle, treballà a la casa d'una vídua rica, Khadija, amb la que es va casar.

La seva crisi religiosa va començar en aquesta etapa d'opulència. Després de moltes repeses, es retirà a dur una vida solitària. La seva vocació data de 612. Viatja molt, alternant amb jueus i cristians. Es posà a predicar una nova fe que inclou el monoteisme i la resurrecció.

Quan va morir el seu oncle i l'esposa Khadija (ell tingué varis fills amb Fatima, que estava casada amb el

seu cosí Ali), Mahoma fou atret per La Meca i es refugià a Medina, en 632. En el començament de l'hàgira, mot que vol dir «emigració» (calendari musulmà).

Home de pau negocia amb les dues tribus àrabs i les tres tribus jueves de Medina; home de guerra (la seva personalitat avui es mostra molt contradictòria), participà en vint-i-set expedicions essent ferit diverses vegades.

El Corà descriu aquests combats: pillatge en les caravanes, victòria sobre els Mecquès (627) i guerra «de la trinxera» (Khandaq), acord diplomàtic d'hodaibya (628), exterminació dels jueus a Medina i implantació «d'emigrants» de La Meca en les seves terres, conquesta de La Meca (630) rera un acord secret amb el cap Abou Sofian, del qual Mahoma es mullerà amb la filla Omm Habiba (el seu onzé matrimoni), germana del futur califa Moawia.

Quan Mahoma mor el 8 de juny del 632, la seva successió no és pas regularitzada. Abans mateix d'enterrar les seves despulles els de La Meca i els de Medina es barallen. El clan de les famílies aristocràtiques de la tribu goraich se l'enduu amb Abou Bakr com califa (el pare d'Al-ixa, favorita de Mahoma), portant al desesper d'Ali, el gendre de Mahoma. Comencen els primers cismes.

Les branques de l'Islam

Mort Mahoma, uns quants desitgen de triar el successor de la tribu goraich: els unites (90 per cent dels musulmans), d'altres reivindicaren la legitimitat en la família de Mahoma i prengueren partit per Ali, gendre de Mahoma: els txiïtes (txia = partit); encara d'altres volien que fos el musulmà amb més mèrits, qualsevol que fos la seva raça; fôren els kharidjites els que van assassinar a Ali el 661. Avui els kharidjites no són pas massa nombrosos.

Els txiïtes reconeixen a dotze imams com successors del profeta. El darrer Mohamed Montazar, desaparegué misteriosament. Hom espera encara el seu retorn. «L'iman ocult» (Mahdi), «iman invisible tornarà per a jutjar la terra el dia darrer. Els txiïtes o duodecims són uns setanta milions (Iran, Líban, Iemen, Índia).

Les sectes s'han separat dels txiïtes; els de Zaide reconeixen quatre imams sobre dotze (Àrabia Meridional); els Ismaeliems, que accepten sis imams, dominaren l'Egipte i Síria, en el segle XII; llur cap és l'Aga Khan; en aquesta branca s'annexionen els Druzes del Líban i de Síria.

D'altres nombroses sectes (Mahoma en va preveure 72 i arribaren fins a 300) s'han separat: els alaúites o nosairis que reconeixen onze imams i una tríada divina, els alidís, han fet una síntesi de l'Islam i del judeo-cristianisme (Kurdistan, Armènia).

Les escoles espirituals (sofisme) introdueixen encara una nova diversitat a l'Islam, com la divisió entre tradicionalistes, reformistes o modernistes. Així, un innovador del segle XVIII fundà les wahhabites, secta en la qual des de 1921 hi pertany la monarquia de l'Àrabia Saudita.

Fèlix Lacambre

- A Iran, l'ayatoallah Khomeiny declara la «guerra de fet entre l'Islam i els pagans».

- Una religió entre els múltiples panorames que van entre l'Est i l'Oest i el centre del globus.

600-700 milions de musulmans

Paquistà	120 milions
Indonèsia	100 milions
Índia	50 milions
URSS	50 milions
Turquia	40 milions
Nigèria	35 milions
Egipte	30 milions
Iran	25 milions
Afganistan	18 milions
Marroc	16 milions
Alger	15 milions
Etiòpia	12 milions
Sudan	12 milions
Xina	12 milions
Àrabia	10 milions Etoèters

Pessebres Vivents: De d'espiritualitat i d'il·lusió

Per les festes de Nadal i Reis, hi ha una gran tradició a casa nostra, que malgrat que la civilització actual ho ha anat esmortuint, no ha desaparegut: la dels pessebres. No fa molts anys en moltíssimes cases catalanes no hi mancava el pessebre, que els infants ajudats dels grans construïren amb il·lusió.

Els pessebres eren una expressió intimista i religiosa, però eminentment popular. El pessebrisme és un fenomen que agrupa a persones amb afeció i devoció a elaborar aquests petits teatres —perquè en el fons posseeixen un sentit teatral— de pessebres en les cases particulars, més tard apareixeran els públics, que ja en el segle XIX en trobem molts a Barcelona.

Tot això és la manera de celebrar el Nadal. Es el fruit natural d'una evolució. De primer hi hagué el teatre litúrgic, els «Autos de Naixement», i des del temple saltaren a les places i els carrers dels pobles, s'introduïren a les cases nobles i a les més modestes, convertint-se en un fet totalment popular per tornar novament a l'exterior utilitzant els escenaris de la naturalesa, els prats verds, aprofitant els millors angles de la geografia.

Tot va començar a l'Engordany

Aquest aprofitar la natura per fer un Pessebre Vivent fou ideat per Esteve Albert, que, a Andorra, concretament en el poblet veí de Les Escaldes, Engordany, se li ocorregué un bon dia en veure el paisatge d'escenificar un pessebre partint de la natura i dels pastors andorrans. Era el Nadal de 1955. Però deixem que sigui ell mateix qui ens ho expliqui.

—Aquesta idea d'organitzar un Pessebre Vivent madurà durant molt de temps en mi. I això arrelant-me en la fe profunda al poble senzill; com més senzill és, més autèntic.

»Vaig conèixer Andorra durant la guerra civil. El 1955 hi vaig retornar amb motiu de participar al I Curs Internacional d'Extensió Universitària, que fou la primera ocasió, després de 1939, d'organitzar classes de català públicament. Aquesta meua estada a Andorra em féu decidir de quedar-m'hi per a realitzar en aquest lloc un grandios Pessebre Vivent.

»Es tractava d'engrescar el jovent de Les Escaldes i els moradors de les cases i bordes d'Engordany a convertir-se en figures de Pessebre, que al capdavant ja ho semblaven prou tots en la vida ordinària de cada dia.

Captivat per les coses populars

Esteve Albert i Corp nasqué el 4 de febrer de 1914, a Dosrius, un poblet a 34 Km a prop de Barcelona. En la seva infantesa encara hi havien homes que anaven a peu al Born o fins alguna tenda de Barcelona amb una grossa cistella o dues, a vendre cargols, figues, rovellons... El folklore, la cultura popular i la dialectologia el coplegueren des de petit: contes, llegendes, cançons populars. Tot això ho copiava en qualsevol paperot i ho guardava.

El portaren al seminari, però, allí, com ell explica, s'hi trobava violent com un ocell de bosc engabiats. Es va posar malalt i l'hagueren d'enviar a refer-se al seu poblet que ell tant enyorava.

—Quan jo era a Dosrius, aquest era un poblet com un pessebre. Tant ben situat a l'entreforc de les dues rieres, on l'aigua lluia com el paper de plata en els rius dels pessebres que cada any per Nadal féiem a casa. A la mesoveria on vaig néixer, a l'hivern hi venia un pastor amb un gros ramat. Quan el capellà per Nadal ens explicava el Misteri del Naixement de Jesús, jo ho trobava tan natural i tan clar, que considerava el pastor com enviat del cel a casa nostra.

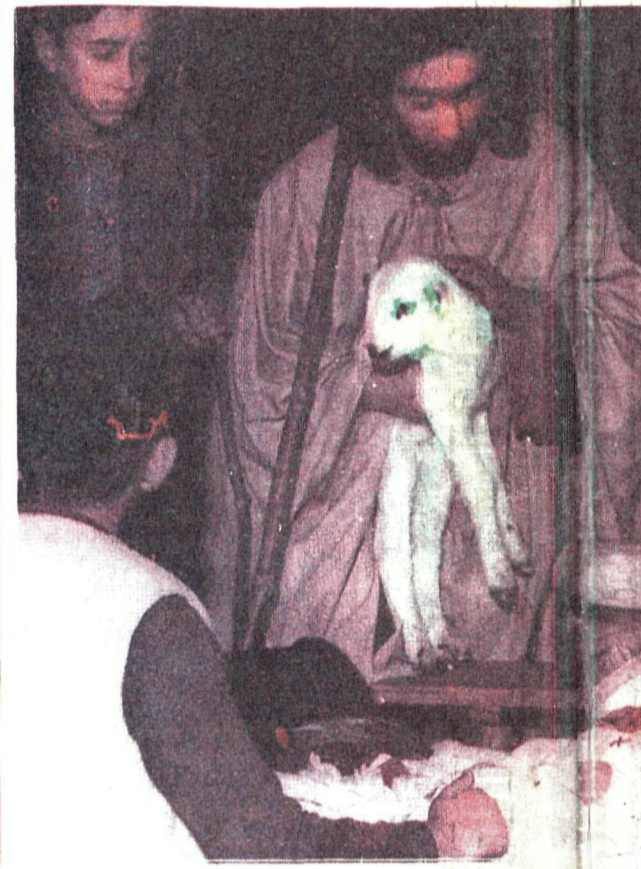
»Com que era escolà em sabia totes les cançons de memòria i encara us en cantaria una que no s'ú pas com arribà a Dosrius, car era d'origen castellà. I per més que l'he cercada entre els cançoners castellans no l'he trobada enlloc.

Pessebre d'hippys

Esteve Albert als disset anys ja treballava pel Cançoner Popular de Catalunya de la Fundació Patxot i ens afirma que com les nades populars no ha trobat enlloc poesia ni melodies més sublimes.

Esteve Albert ha muntat molts Pessebres Vivents...

—Mira, el pessebre el faig allí on hem trobo amb gent que em sembla que ha de sentir-ho i disposa d'un marc idoni; millor si pot ésser muntanyenc però també n'he fet de marins, com el de Cadaqués, que fou una meravella.

creador, l'Esteve Albert

Desenvolupar la llavor de la fe de petits i grans

»Voldria esmentar aquest de Cadaqués. Fou un hivern de moltes pluges i això impedí moltes representacions. Imagina't que els Reis arribaren en una embarcació engarlandada i eren tres hippys fenomenals, que s'acompanyaven el Santa Nit amb guitarres i el feien a dues o tres veus en anglès. Per cert, un era pilot d'aviació australià; l'altre un canadenc i el tercer un capellà protestant que havia arribat amb un vaixell propi que vengué a Cadaqués disposat a quedar-s'hi com a missioner dels hippys.

»Al Rosselló l'hem fet a Elna, durant uns anys, i després a la catedral de Perpinyà. També a Sant Pau, a Sant Esteve, on el capellà hi diu la Missa del Gall com una escena més del Pessebre Vivent del Roselló, al Palau dels Reis de Mallorca, a Sant Miquel de Cuixà, a la parròquia de Tuir, a Colliure...

—No Cal dir que seria llarg parlar de cada un dels Pessebres Vivents que has muntat. Quin ha estat el de més èxit?

—El primer. El d'Engordany. En parlà i va publicar-ne fotografies la premsa del món sencer, des del Canadà fins el Japó. La televisió espanyola i la francesa trameteren còpies de l'emissió que en feren, a tot arreu... Els andorrans creien que era jo qui cobrava molts diners i anaven ben equivocats. Perquè jo vaig ésser el primer sorprès, car no entenia tota aquella propaganda. El dia de Cap d'Any per telèfon em feren un interviu des del Canadà per una cadena d'emissores. Imagineu amb el meu francès de pa sucat amb oli com havia de sortir!

»Quan a l'any següent el férem al Parc Güell de Barcelona, hi assistiren deu mil espectadors. Entre aquests, el batlle de Palermo, que s'hi va entusiasmar.

L'impacte d'un pessebre

—No us han proposat mai anar a l'estranger a escenificar el Pessebre Vivent?

—Certament que sí. Mira, el Pare José Mojica, aquell franciscà que havia estat un famós artista de cinema dels anys trenta, volia que anés a representar-los a Nord i Sudamèrica. Quan acabàvem de fer-ne una representació a l'església de Santa Anna de Barcelona, l'any 1958, vaig adonar-me d'un frare franciscà que estava agenollat quan tothom ja havia marxat i jo acabava d'arrecollir tot «l'attrezzo». S'alçà i mostrant-me el programa, que es lliurava amb la localitat, em digué que m'esperava per parlar llargament i que ell, que havia corregut mig món i era home

d'espectacles, no havia viscut mai una cosa tan emocionant.

—I ho acceptàreu?

—Home de Déu! Li vaig dir que tots els qui sortien a l'escena eren aficionats i que no podien deixar uns l'estudi i els altres el treball. Per tant, res de res de «tourné». L'any abans havia renunciat a dur-los a Madrid i a Itàlia... Una firma exportadora de Barcelona ja m'havia ofert un milió per les despeses i la taquilla que féssim aniria per les catedrals de Nordamèrica.

«La mare em deia: ets massa isard»

Esteve Albert és un home il·lusionat, un home de fe en allò que trascendeix, en el Jesús infant i pobre, és un home humà, però que algunes vegades ha estat qualificat d'anti-social...

—No, no — protesta ell —, no m'he tornat. Tota la vida ho he estat. Quan era petit, la mare em deia: «Ets massa isard!»... I, mireu, la mare no n'havia vist mai cap d'isard, ni sabia com era. M'aplicava un concepte que havia pres dels ermitans de Sant Llop que li havien fet de pares... Jo sí que n'he vist d'isards i reconec que sóc com ells. Almenys voldria ésser-ho. Conec bé com viuen, perquè vaig ser un bon amic del millor caçador d'isards del Pirineu.

Aquest any, a Pals

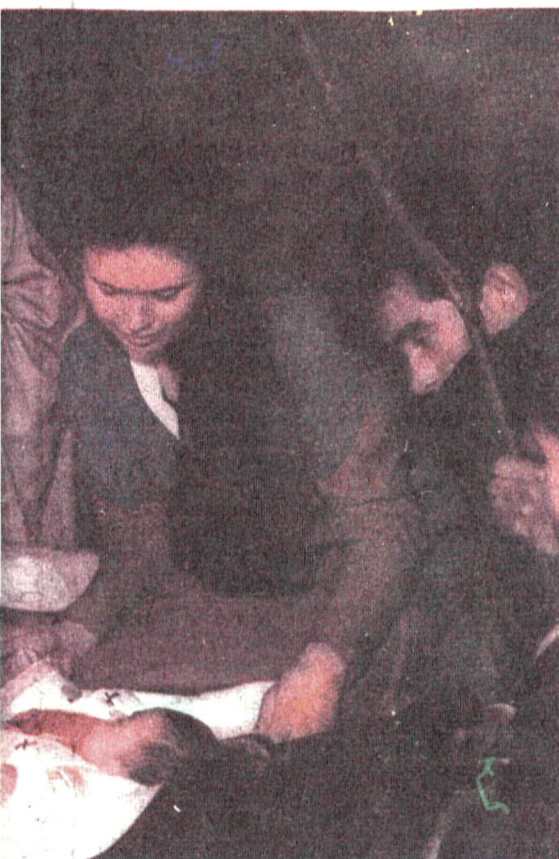
—Aquest any fas un Pessebre Vivent a Pals?

—Sí, a la Casa de Cultura, amb una audició de cançons populars nadalenques d'arreu d'Europa, que em donà una família holandesa que viu a Pals tot l'any.

»L'ànima d'aquest Pessebre és la noieta de quinze anys, Anna Aynier, que amb una intuïció sorprenent crea danses i cançons que s'emporten el públic. Es un cas insòlit de creativitat.

Esteve Albert voldria que tots els infants desenvolupessin la llavor d'espiritualitat i d'il·lusió que porten dins el cor. Creu que el Pessebre Vivent n'és una bona avinentesa.

Josep M. Pàmies

Amnesty International

Religió, política, color i sexe encara són motiu d'arrestament

La història de cada una d'aquestes persones representa el cas d'un pres de consciència. Tots han estat arrestats per llurs conviccions religioses o polítiques, color, sexe, origen ètnic o idioma. Cap d'ells ha fet ús de la violència ni ha fet res per a imposar-la. El fet que encara segueixin detinguts constitueix una flagrant violació de la Declaració Universal dels Drets Humans proclamada per les Nacions Unides. Les crides internacionals poden ajudar al fet d'alliberar a aquests presos, o fer més suportables les condicions de la seva detenció. Per la seguretat dels presos, els escrits adreçats a les autoritats han de ser redactats amb cura i gentilitat. Faci's remarcar que la preocupació envers els drets humans no correspon a cap mòbil polític. Per cap de les maneres és convenient enviar comunicacions directament als presos.

Mouyen Tran Huyen, Rep. Soc. del Vietnam

Un periodista de 60 anys està detingut a Vietnam d'ençà el juny de 1978 sense que li hagin estat imputats càrrecs o sotmès a judici.

Nguyen Tran Huyen va néixer a la regió nord del Vietnam en una família de perllongada tradició literària. El seu pare fou jutge regional quan el govern colonial francès. No obstant, es diu que Nguyen des de molt petit va ser educat per un «patriota comunista», el qual després d'haver passat molts anys a la presó a Vietnam, les autoritats franceses tenien sota arrest domiciliari.

Un cop fet la divisió de Vietnam, en 1954, Nguyen Tran Huyen fou un dels molts vietnamites del nord que van decidir abandonar la llar i marxar cap al sud. Després fent ús del pseudònim de Cao Giao, adquirí bastant renom entre periodistes i escriptors de Vietnam del Sud, a l'ensenyar que treballava com assessor i intèrpret de periodistes estrangers.

Una vegada es produí el canvi de govern, l'abril de 1975, alguns antics col·legues seus animaren a Nguyen Tran Huyen per tal de que sortís del país. Amb tot, es diu que ell s'hi va oposar doncs desitjava romandre a Vietnam i seguir amb les seves tasques d'escriptor sota el nou govern.

Si bé no s'ha donat cap raó oficial del seu arrestament, hom creu que té a veure la relació existent entre l'escriptor i d'altres col·legues que avui estan a l'estranger.

Nguyen Tran Huyen va estar primerament detingut a la presó Ho Chi Minh. L'ex govern de Vietnam del Sud feia servir aquesta presó pels presos polítics. Malgrat això, s'ha dit que és possible que recentment hagi estat traslladat a un centre de detenció del nord del país i que la salut del pres s'hagi malmés durant el període de l'empresonament.

Germán Bolaños Mejía, Colombia

Un metge jove que ha estat treba-

llant entre camperols colombians, es troba esperant judici davant un tribunal militar acusat de «subversió».

Abans de ser arrestat, el Dr. Bolaños, de 30 anys, treballava com a metge rural en les regions de Neira i Quinchia. Bona part de la seva feina era dedicada als camperols que tenien un greu manament de falta de serveis mèdics.

«Donat que com a metge he estat a la vora de les dolències del poble, simpatitzo amb les reivindicacions socials dirigides a aconseguir el benestar, la justícia, la llibertat i la pau», escriu en certa ocasió el Dr. Bolaños en una carta. També va declarar: No sóc militant de cap organització política. Fa quatre anys ajudà a la creació d'una cooperativa mèdica al llogaret de Quinchia Risaralda, com alternativa a la única farmàcia de l'indret que venia els seus productes a preus prohibitius. Posteriorment, deixà la cooperativa per continuar treballant en una «brigada sanitària», servei mèdic experimental per camperols pobres els quals per raons de distància i dificultats econòmiques, no podien costejar la visita d'un metge a la ciutat.

El Dr. Bolaños va ser arrestat el 5 de maig de 1979, després d'haver enviat el seu domicili i confiscat llibres i papers del seu arxiu privat. Actualment està detingut a la presó de Manizales, Caldas, acusat d'haver creat una cooperativa mèdica juntament amb persones a les quals se'ls considera membres de grups subversius i d'aver ofert dedicació mèdica a presumptes membres de moviments guerrillers.

El metge espera, ara, ser jutjat en una assemblea marcial-col·lectiva que ja ha estat posposada diverses vegades.

Mohamed Jmour, Tunis

Un jove gremialista tunisenc està patint ara una condemna de tres anys de presó per publicar i distribuir un diari clandestí.

Mohamed Jmour, de 26 anys, cap de departament de la Tunisian-European Insurance Company, fou arrestat a Tunis junt amb d'altres 49 persones, el novembre de 1978, per publicar una «versió clandestina»

d'«Ech Chaab» (El Poble), òrgan de la Unió General de Treballadors Tunisencs (UGTT).

Fins la vaga general d'últims de gener de 1978, «Ech Chaab» reflexava les crítiques de la UGTT a la política del govern tunisenc. Després de la vaga i de l'arrestament de membres executius i administratius de la UGTT, l'òrgan de la Unió va adoptar una línia de suport al govern; en conseqüència, Mohamed Jmour i els seus companys de gremi decidiren publicar una versió independent de «Ech-Chaab» que recolzava l'anterior liderat de la UGTT d'Habib Achour.

Es diu que després del seu arrestament Mohamed Jmour ha sofert perllongades tortures sota la custòdia policial.

El Sr. Jmour és un dels que hi ha a la part baixa del Palau de Justícia, a Tunis, la capital, una vegada acabada la primera sessió del seu judici el 19 de juliol. Ara, segons sembla, com a resultat de la tortura, les humitats de la presó i la dieta inadequada, la salut del Sr. Jmour s'ha ressentit.

El 21 d'agost fou sentenciat a tres anys de presó essent-li ordenat, a més a més, el pagament de 400 dinars, equivalents a uns 940 dòlars. Un observador d'Amnesty International va assistir a algunes de les sessions del judici. Un cop acabat, A.I. el 23 d'agost apel·là davant del ministre de Justícia per tal que es fes una revisió exhaustiva dels veredictes i les sentències.

Es demana s'envien cartes redactades amb cortesia, sol·licitant la llibertat immediata i incondicional de l'empresonat.

Tran Huyen: S. E. Pham Van Dong, primer ministre, Oficina del Primer Ministre, Hanoi (Rep. Socialista de Vietnam).

Dr. Bolaños: Presidente Julio César Torbay Ayala, Presidencia de la República, Calle 10, Carrera 5-6, Bogotá (Colòmbia).

Moh. Jmour: S. E. Habib Bourguiba, president de la République, Tunis (Tunísia).

Punt de vista

Any d'Eleccions

Malgrat que el restabliment de la democràcia ha fet que les consultes electorals es repetissin, des d'una perspectiva catalana, cal assenyalar l'any que comencem com eminentment electoral: es una conseqüència de la promulgació de l'Estatut, el nostre poble ha d'eleger, després de més de quaranta anys d'abstència, el Parlament de Catalunya.

Al bell mig de les aspiracions autonòmiques, la institució del Parlament és central: només això explica que se'ns digui tantes vegades que hi ha líders catalans que volen renunciar a l'escó de Madrid per tal de poder aconseguir-ne un a Barcelona, ja que, per llei, els càrrecs de membre del Congrés de Diputats de l'Estat i del Parlament d'una comunitat autònoma són incompatibles, mentre que no ho és aquest segon amb el de senador, ja que el Senat és considerat, fonamentalment però sense una plasmació perfecta, cambra de representació territorial.

El Parlament és el mateix símbol de l'autonomia. I n'és fins i tot en el cas que les lleis retallin la seva actuació. És lògic, ja que només el Parlament rep el vot popular que legitima el poder, i és, per tant, aquest mateix Parlament el que, en representació d'aquest vot popular, elegix al president, màxim representant de Catalunya. Per això, per autonomia, aquest 1980 és un any electoral per a nosaltres.

I què ha d'ésser aquest any?

Sembla que ha d'ésser, sobretot, un any de pau, un any d'enllaç entre el passat que ens arrabassaren i el futur que hem de construir; i d'enllaç també, no cal dir-ho, entre catalans de soca-rel i catalans d'adopció; i d'enllaç, inexcusablement, entre camp i ciutat, rics i pobres, creients i no creients... Aquesta síntesi ha d'ésser aconseguida pels procediments normals en una democràcia, entre els quals és bàsica la votació. Per això, sembla que el primer pas de progrés en aquesta línia fóra que l'assistència a les urnes el dia de les eleccions superés els percentatges de les darreres consultes: totes són importants i necessàries, però en la d'enguany ens juguem el mateix prestigi de la nostra recuperació nacional tan fermament recercada i tan difícilment aconseguida.

Votar a qui és una qüestió que cada ciutadà en edat de vot ha de saber esoldre, però fer que aquest ciutadà voti és una tasca cívica que hem d'aconseguir entre tots: votar és ajudar a reconstruir Catalunya i, a la vegada, ajudar a trobar fórmules concretes d'aquesta reconstrucció.

Per això, ara i ací, 1979 és un any eminentment electoral.

Josep Fauli

versos pobles afgans, l'empresonament dels presos polítics, aconseguiria donar feina a tots els aturats i mantindria bones relacions amb tots els veïns —Iran, Pakistan, URSS—. De moment va ordenar la imposició del toc de silenci a la capital, no sense abans garantir el respecte a la sagrada fe de l'Islam i al clergat. Després va qualificar el règim anterior de «tirànic, assassí, traïdor i feixista».

signació de Francisco Sa Carneiro, per a formar el govern resultant de les eleccions del propassat dia 2.

Darrers plens de l'any ales Corts

Congrés i Senat han celebrat els dos darrers plens de l'any. La Cambra Alta ha aprovat el projecte de Llei de Pressupostos Generals per a 1980, que ha rebut el vist i plau de la Cambra sense sofrir cap modificació. D'altra banda, el ple va acordar concedir el suplicatori per a processar Miguel Castells, senador d'Herri Batasuna.

En quant al Congrés, s'han iniciat les discussions del projecte de Llei del Consell Superior de Seguretat Nuclear.

L'ex president afgan, executat

L'ex president d'Afganistan, Hazifullah Amin, ha estat executat mentre encara es lluitava pels carrers de Kabul durant el cop d'Estat. La notícia, radiada per l'emissora oficial afgana, afegeix que Amin ha estat executat per «crims contra l'Estat». Sembla ser que mentres tant proliferen els soldats soviètics pels carrers de Kabul.

La primer ministre de Portugal presenta la seva dimissió

La senyora Pintassilgo, que ha encapçalat durant cinc mesos un govern encaminat inicialment a preparar les eleccions convocades pel president Eanes, ha presentat la seva dimissió. No obstant, la senyora Pintassilgo ha introduït durant tot aquest temps mides de fons, especialment d'ordre social; va regular el pagament de les indemnitzacions als afectats per les nacionalitzacions i expropiacions i, malgrat d'ésser un govern d'esquerra, com ella mateixa va reconèixer al final del seu mandat, el darrer dia de la seva gestió va lliurar una de les empreses més importants del país als seus primitius amos.

Amb la dimissió de la primer ministre portuguesa, resta obert el camí constitucional per a la immediata de-

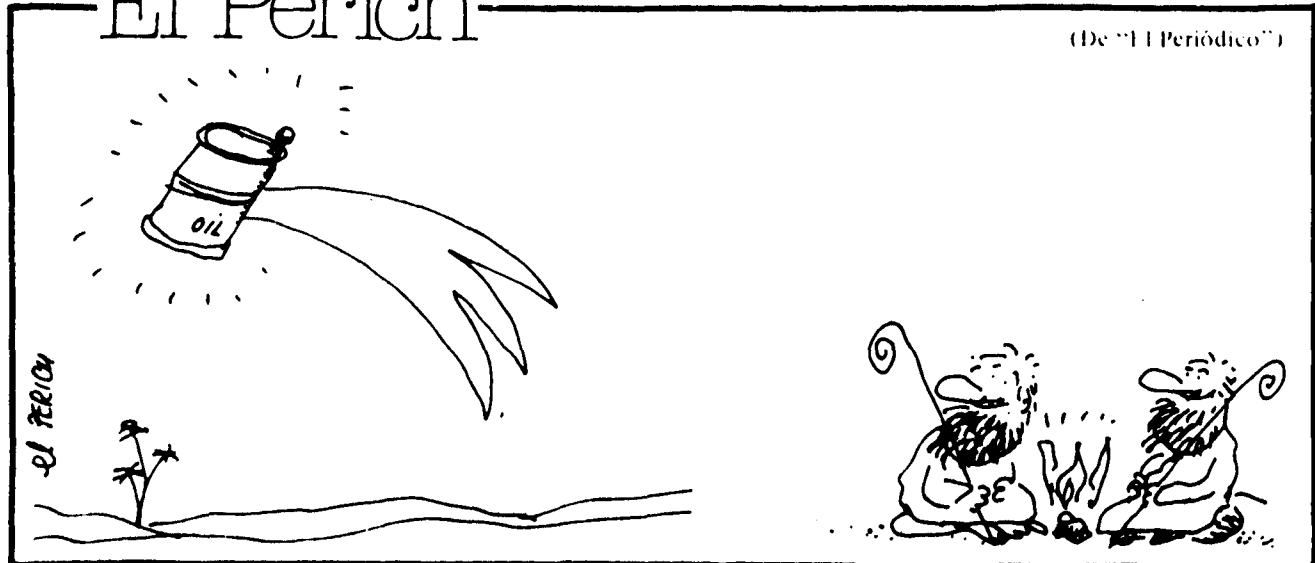
Acord CEOE-UGT

Els representants de CEOE i UGT que negocien l'acord base, han arribat a una entesa. En l'acord s'han produït importants apropersaments als tres temes fonamentals: criteris salarials, probable revisió semestral i tractament específic per als salaris de les empreses en crisi. Dit acord haurà d'ésser sotmès al comitè confederal del sindicat socialista per a la seva aprovació.

En relació amb el tema salarial, José M. a Cuevas, secretari general de la CEOE, ha remarcat que es reconeix que la banda salarial del 12 al 15 es pot transformar en 13 al 16 com a conseqüència dels importants acords que d'adoptin en quant a productivitat, abastiment i vigència dels convenis durant dos anys. En quant a la revisió salarial s'ha una probable fórmula que haurà d'ésser estudiada per ambdues organitzacions, per la que dita revisió es produirà el 30 de juny segons l'elecció o increment del preu de la benzina.

Ha estat notícia

El Perich

Cop d'Estat a Afganistan

Un cop d'Estat ha acabat amb el poder del president Hazifullah Amin, a

Afganistan. El nou «home fort» de dit país, es diu Babrak Karmal i fou el primer ministre en el govern de Taraki, justament l'home que va enderrocar Amin el propassat setembre. Karmal, sembla ser, que és considerat com un

fervent prosoviètic, fou un dels fundadors del Partit Comunista d'aquest país i molt sovint ha visitat Moscou.

Karmal, poc després de fer-se amb el poder, va manifestar que instauraria «les llibertats democràtiques pels di-

LLEGIU I DIFONEU

Radars
SOCIAL

ORGAN DE LA
FEDERACIO DE CRISTIANS DE CATALUNYA

L'Església és essencialment «catòlica»

La festa de l'Epifania és la revelació de Crist a tots els pobles de la terra. Els mags — personatges vinguts de l'Orient per adorar l'Infant de Betlem — són els primers, en els quals es realitza el gran fet anunciat pel profeta Isaïes: «El Senyor serà la teva llum per sempre, el teu Déu serà dia esplendorós».

A propòsit d'aquesta festa, recordo la impressió que sempre m'ha fet l'escena aquella de la conversió del centurió Corneli contada en el llibre dels Fets dels Apòstols. Segurament prové de les circumstàncies esdevingudes entorn del fet.

En aquella època el cristianisme havia crescut en el si de les comunitats hebrees. En canvi, Corneli i la seva família eren pagans. Això explica que, després de la conversió, Pere, que fou qui el batejà, fos increpat durament pels «circumcidats» de Jerusalem. Deien, tot acusant-lo: «¿Com és que has entrat a casa de persones no circumcidades i has menjat amb elles?». Pere explicà el que havia succedí: l'arribada dels enviatos per Corneli, la visió extraordinària que ell havia tingut, la vinguda de l'Esperit sobre els membres de la família, etcètera.

La conclusió de Pere era ben lògica: «Si Déu els hi ha donat el mateix do que a nosaltres, que hem cregut en nostre Senyor Jesucrist, ¿qui era jo per oposar-me a Déu?». Els cristians conmovuts, respongueren: «Així, doncs, també als gentils Déu els hi ha concedit el penediment que porta a la vida».

Aquest fet demostra, sobretot, «l'universalisme», la «catolicitat» de l'Església, enfront del «localisme» dels jueus; la seva força centrífuga procedia de l'Esperit i tenia una finalitat: portar a tots els homes la salvació realitzada per Jesucrist. L'Església no és —no pot ser— un vedat, un tancat, un «ghetto»; és la comunitat dels fills de Déu, siguin qui siguin, vinguin d'on vinguin.

Avui hi han molts perills que aigualen l'Església. Un d'ells —segurament no el pitjor— és aquest: voler reduir-la exclusivament a una petita comunitat de «perfectes», segregada dels demés; una comunitat essencialment «elitista». Per a realitzar-ho, n'hi ha que s'atreveixen a judicar o anidar la fe del pròxim. ¿Qui és l'home —sigui quin sigui el seu talent— capaç d'endinsar-se en la profunditat del cor humà i judicar la fe que hi ha en aquest cor; per exemple, en un nen innocent, o en un jove més o menys desorientat, o en una dona senzilla, o en l'ancià de cara arrugada, o en el treballador colrat en la dura lluita de cada dia?

L'Església ha estat fundada per a que en el seu si hi trobin lloc tots els homes, sense distinció de classes socials, de races, de llengües. La força de l'Esperit no pot estar subjectada als nostres conceptes, inspirats algunes vegades en miras humanes. Hem de dir com Pere: Qui sóc jo per a oposar-me a Déu?

En el si de les comunitats parroquials, és lògic i necessari que hi hagin minories de persones amb més consciència eclesial i amb més compromís en la seva fe. Aquests petits grups de cristians cal que recordin que Déu s'inclina vers els humils. Llurs components ho han de ser, per damunt de tot; perquè són «instruments» de Déu. D'altra banda, llur sentit «missioner» sigui sempre sincer i actiu. Perquè és Déu qui vol que tots els homes se salvin i arribin al coneixement de la veritat, que és Jesucrist. Així ho diu —sense cap excepció— l'Escriptura Sagrada.

El Cardenal-Arquebisbe

Humanisme i autoritat, dues necessitats urgents a l'educació familiar d'avui

Veient les greus dificultats educacionals que tenen els pares i els fills del nostre temps ens sembla urgent la necessitat d'una renovació de l'educació familiar, i això des d'una base psicològica i pedagògica i ensems espiritual i ideològica.

Aquesta renovació creiem que ha de girar al voltant de dos capítols fonamentals de l'educació: l'humanisme i l'autoritat.

a) Una educació més humana i cordial

En primer lloc considerem que és urgent la necessitat d'una educació més humana i cordial entre la persona del fill o de la filla i la del pare i de la mare, que, per altra banda, exigeix això mateix i prèviament de la parella conjugal.

En aquesta perspectiva, l'ajuda a la persona del fill passa al primer terme, per damunt d'altres consideracions, com ara l'ensenyament, la disciplina, etcètera. Un ajut concret i adaptat a la forma de la personalitat individual que tingui cada fill, i no pas a la que podria tenir o bé hauria de tenir, segons el parer, el gust o l'ideal dels pares.

Partint d'aquesta acomodació inicial a la manera de ser temperamental del fill, els pares haurien de buscar i trobar els mitjans d'ajut que cada fill necessita per a resoldre els seus problemes personals durant la seva evolució i creixença. Els mètodes d'educació serien personalitzats i diferenciats des del món interior de cada fill.

Així, doncs, l'educació queda centrada en les necessitats del fill, i no precisament centrada en els pares, o bé, dient d'una altra manera la mateixa

cosa, centrada en els objectius, ideals i mètodes dels educadors.

D'aquesta manera l'educació passa a ser més cordial i afectiva i menys autoritària, intel·lectual i teòrica. Està més a prop de les exigències del cor, que necessita felicitat, pau, alegria, satisfacció interior, comprensió, il·lusió, amistat, estima de part dels altres, confiança en les pròpies possibilitats, satisfacció de l'èxit assolit pel seu esforç i pel seu treball.

Una educació d'aquesta mena, més humana i cordial, facilita als pares d'apropar-se i d'ajudar millor als fills des de noves perspectives i principalment amb noves actituds per a resoldre els problemes afectius i emotius que sempre estan a la base de tots els problemes dels fills, siguin els que es vulgui.

Quan en l'educació manca l'humanisme cordial, hom acut inútilment a solucions dràstiques, que, lluny de resoldre res, encara augmenten i aguditzen la dificultat dels problemes, si és que no porten a impossibilitar-ne la solució.

El fruit immediat d'una educació més humana i cordial és d'aconseguir una comunicació més fàcil, sense barreres i sense desconfiances, sense prejudicis i sense malentesos mutus, facilitadora d'una comprensió recíproca de problemes, i conduent a un compromís en les relacions interpersonals, després d'haver clarificat les tasques, les obligacions i els drets de cada part.

Aquesta educació evita —o, si més no alleugera— els habituals silencis, conflictes, frustracions i enfrontaments entre pares i fills, de totes les edats.

b) Una educació amb autoritat

Una altra necessitat educativa, avui dia en crisi, i que exigeix d'ésser rescatada urgentment, per bé que amb noves formes d'estil i d'aplicació, és l'autoritat dels pares.

Entenem essencialment per autoritat, no un exercici fred del poder, sinó una convicció de criteris justos i ponderats, sentits i viscuts per cadascú, i ensems, una explicitació clara per part dels pares, d'una ideologia humana i espiritual, d'una filosofia pràctica de la vida, que sigui vàlida per a tots, a la qual es comprometin tots indistintament i que sigui exigida per igual a pares i a fills en les seves aplicacions quotidianes.

Sense un model ideològic de guia, no és possible al fill trobar i elegir la

seva identitat, que per a ell és una necessitat bàsica.

En el nostre actual moment hom nota per tot arreu un buit de principis ètico-espirituals fermes i segurs, d'objectius i de normes de vida, a l'exercici de l'educació familiar. L'atomització i la desintegració d'ideologies, ètiques, creences, que vivim, afavoreix lamentablement l'anarquia, de primer a la ment i de seguida a la conducta dels fills.

Reconeixem que avui seria igualment antieducatiu, de presentar als fills un ideari rígid, estret i radicalitzat, dogmàticament imposat, exigint-ne una acceptació incondicional i cega.

L'elaboració d'un ideari familiar haurà de ser o podrà ser divers en les coses accidentals a cada família, segons les pròpies creences, confessionalitat o filosofia, però hauria d'encloure un nucli fonamental bàsic, comú i vàlid per a tots, d'acord amb les necessitats de tota persona i segons les exigències de la vida social que tots compartim.

La Declaració Universal dels Drets de la Persona Humana pot servir de base primera per a tots; i a més a més, per a una família cristiana no poden faltar els principis de l'Evangeli.

c) Conclusió

Hem situat la necessitat d'una educació més humana i cordial, com a prèvia a la necessitat d'una educació amb autoritat, per bé que ambdues són igualment imprescindibles i han de completar-se mutuament. Gràcies a una educació més humana i cordial, podrà ser més ben acceptada una educació amb autoritat; i aquesta darrera podrà ser més ben adaptada a les variacions i condicions dels temps.

Tant una educació humana i cordial, com una educació amb autoritat, a la família, suposen prèviament una categoria humana personal dels pares; es dir, tot plegat, maduresa emocional, maduresa mental i maduresa espiritual.

Es evident que molts pares estan lluny encara d'aquest ideal o d'aquesta categoria i maduresa humana que els permeti d'educar amb humanisme i autoritat llurs fills. Creiem, però, que és una obligació fonamental per a ells intentar d'aconseguir-ho; i que és una necessitat de primer ordre per als fills tenir avui aquest estil d'educació.

Dr. Miquel Bertràn-Quera, S.I.
Director de la institució Counseling
(Dr. Amigant, 28, Barcelona-17)

La Bíblia a l'abast

Llum dels pobles.

Lumen gentium. Amb aquestes paraules comença la constitució dogmàtica sobre l'Església, del Concili Vaticà II. Certament l'Església ha de projectar sobre tots els homes i els pobles la llum de Déu. Perquè la llum dels pobles no és l'Església. És Crist. L'Església és en Crist un diguem-ne sacrament o un senyal i instrument de l'íntima unió amb Déu i de la unitat de tot el gènere humà (DV 1). Convé tenir-ho sempre present, això. L'Església és única i el projector. La llum és Crist.

El tercer Isaïes, que escriu en el període persa quan després de l'exili, Jerusalem i el temple són reconstruïts, ens ha deixat en el capítol 60 un text que marca una de les més altes fites de la lírica jueva. És un goig de l'esperit lleger, assaborint-lo, aquest poema. Es tracta d'una visió profètica-simbòlica de la missió que Jerusalem està cridada a desenvolupar en els temps messiànics. Ve a ser el complement i la coronació del capítol 54 del mateix llibre d'Isaïes. És un cant triomfal del retorn de l'exili, projectat ara a tot el món, com si aquest tornés d'un mal son secular. Tots els pobles «tornen» a les fonts originals d'on havien sortit. La teologia del Gènesi adquireix ara la seva veritable dimensió còsmica, universal. Jerusalem serà la capital del món. Es tracta, però, d'un Jerusalem que s'ha convertit, que ha trobat a la fi el lloc que Jahveh li havia assignat, i, essent fidel a la seva vocació, se situa en el punt de vista de Déu: Ell és el qui dona relleu i color a tots els pobles, el qui els fa ser, perquè ell és la llum.

El quart evangeli reforçarà aquesta idea a Jesucrist. Ell és la llum que il·lumina i atreu. Per això convé que avui llegim aquest text en la seva doble perspectiva: la visió d'allò que ha de ser Jerusalem en els temps messiànics, i allò que ha de ser perquè per obra de Jesucrist ja ho és: l'Església enmig dels pobles.

Alçat, sigues radiant, Jerusalem. És una veu de comanament. Alçat de la teva prostració, Jerusalem-Església, sigues fidel a la teva vocació de receptora i projectora de la llum. Projecta la llum que

l'arriba i se't confia. La llum de la Jerusalem-Església li ve de la presència del Senyor en ella. La ciutat no necessita que la il·lumini el sol o la lluna, perquè la glòria de Déu l'omple de claror i l'Anyell li fa llum (Ap 21-23). Isaïes ens diu el contrast existent entre la ciutat messiànica, tota ella refulgent, i la foscor la ceguesa — de les nacions que no han sabut trobar la llum de Déu. Per això la vocació de l'Església és essencialment missionera. No es tracta de fer prosèlits. Es tracta de no amargar la llum i tenir les portes i les finestres ben obertes: Els pobles s'acosten a la teva llum, els reis busquen la claror de la teva alba. Com es fa actual la profecia! I com ens enpenya a la fidelitat a la llum, nosaltres servidors de la llum.

Els versets 4-6 constitueixen tot un tractat de meditació eclesial. L'Església porta a les mans la llum de Crist. És la seva llum. Però no ho és en un sentit exclusiu. L'ha de projectar damunt del món. Llavors els pobles aniran cap a la seva llum, i no hi aniran amb les mans buides. Portaran allò que tenen: els tresors del mar... la riquesa de les nacions.

La seva cultura, el seu esforç, la seva història, les seves llengües... L'Església ha de ser humil en la seva obertura, atenta a les lliçons que li venen de fora, ben conscient que l'Esperit del Senyor omple tota la terra. Serventa com és de la llum, no sols ha de saber acollir els qui fugen de la tenebra, sinó que els ha d'acollir com un do de Déu. Tota radiant i marellada veuràs amb el cor eixamplat com aboquen damunt teu els tresors. L'enriquiment és mutu. Els pobles venen amb el que tenen i són. L'Església ha d'il·luminar-los amb la llum de Crist. No es tracta, doncs, de colonitzar ningú. Es tracta d'alliberar. De fer que siguin de debò allò que el Senyor els ha destinats a ser. Per això tots venen cantant la grandesa del Senyor. Perquè no ho oblidéssim pas: no som nosaltres la llum, la llum és Ell.

Josep M. Aragones

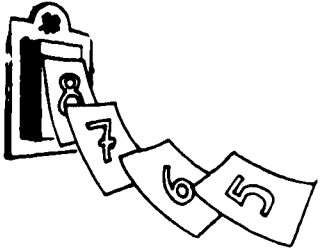
Centre Catòlic de Sant Vicenç dels Horts Brillant inauguració de les festes del centenari

Amb el pregó de les festes, pronunciat brillantment per Mn. Joan E. Jarque, Delegat episcopal per a l'apostolat secolar, s'inauguraren el dia de Cap d'Any les festes del centenari del Centre Catòlic de Sant Vicenç dels Horts.

L'orador va subratllar amb encert la trajectòria de catalanitat, de servei al poble i de fidelitat a l'Església que han caracteritzat aquests cent anys de vida social del Centre. Donant una ullada de periodista al passat i una altra al futur, partint del present, Mn. Jarque feu notar que aquests Centres, que floriren per tot Catalunya a les darreries del segle passat, foren la resposta encertada de clergues i laics a un moment en el que Catalunya vivia en plena renaiçença cultural i política i l'Església empenia el camí de la seva presència en la vida social dels pobles conduïda pel gran Papa Lleó XIII.

El programa de les festes centenàries, que es presenta "avalat per l'alt patronatge del President de la Generalitat, del Cardenal de Barcelona, del Pare Abat de Montserrat i del President de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi, preveu un seguici d'actes que s'estenen per tots els mesos de l'any: concerts, sardanes, representacions teatrals, concursos, etc. Cal destacar una trobada amb dinar de germanor de tots els presidents de Centres Catòlics del bisbat de Barcelona, prop de la cinquantena, programada pel diumenge dia 11 de març. D'aquesta trobada s'espera en pugui sorgir un millor enteniment i una possible coordinació entre tots aquests centres característiques similars.

Calendari

Diumenge, 6 de gener.— Epifania del Senyor. El nom d'Epifania o de Teofonia revela l'origen oriental de la solemnitat. Cal cercar els seus primers vestigis en els agnòstics basilians, a Egipte, entre els anys 120 i 140. El 6 de gener era una data consagrada a les festes del solstici d'hivern a Egipte i a Aràbia. La festa no esdevingué una solemnitat comuna fins al segle IV. Molt més tard cedí el lloc a la manifestació de Crist als mags per l'estrella: aquest serà el tema predominant, no únic, de la festa, sobretot a Occident.

Els sants reis, Melcior, Gaspar i Baltasar. La Mare de Déu dels Reis, St. Joan de Rivera, arq. de València.

Dilluns, 7 de gener.— Sant Ramon de Penyafort

"Confessor de papes i reis" conegut amb aquest sobrenom és un dels sants catalans que més han influït en la vida de l'Església, puix que fou el redactor de les Decretals de Gregori IX, que regiren la vida jurídica de l'Església d'ençà del 1234 fins als principis d'aquest segle. Nascut en el castell de Penyafort, prop de Vilafranca del Penedès, cap al 1185. Fou professor de dret a l'universitat de Bolonya, la més prestigiosa del món, en aquells moments. Fou el tercer general de l'orde dominicà i el redactor de les constitucions dels mercedaris. Influí i participà en la vida pública de Catalunya i abans de la seva mort el 6 de gener de 1275 fou visitat per Jaume I i Alfonso X el Sabio.

Dimarts, 8 de gener.— Sant Apolinar, b. Eladi i Teòfil, mrs. i Sta Gúdula vg.

Dimecres, 9 de gener.— Sant Eulogi de Còrdoba, mr. Julià, mr. i Stes. Basilisa, mr. i Marciana, vg. i mr.

Dijous, 10 de gener.— Sant Gregori X i Agatò p. i Pere Urseol, monjo.

Festa major a Nalec.

Divendres, 11 de gener.— Sant Higiní, p. mr. Salvi, b i Sta Hortènsia, vg.

Dissabte, 12 de gener.— Sant Arcadi, mr. Nazari, monjo i Sta. Tatiana, mr.

Festa major a Barbarà del Vallès.

L'Església celebra

6 de gener.— Festivitat de l'Epifania del Senyor. Lectures: primera, Is 60,1-6; Salm 71; segona, Ef. 3, 2-3° 5-6; tercera, Mt 2,1-12.

7 de gener.— Dilluns de la setmana de l'Epifania. Lectures: primera, 1 Jo 3, 22-4, 6; Salm 2; segona, Mt 4, 12-17, 23-25.

8 de gener.— Dimarts de la setmana de l'Epifania. Lectures: primera, 1 Jo 4, 7-10; Salm 71; segona, Mc 6, 34-44.

9 de gener.— Dimecres de la setmana d'Epifania. Lectures: primera, 1 Jo 4, 11-18; Salm 71; segona, Mc 6, 45-52.

10 de gener.— Dijous de la setmana d'Epifania. Lectures: primera, 1 Jo 4, 19-5,4; Salm 71; segona, Lc 4, 14-22a

11 de gener.— Divendres de la setmana d'Epifania. Lectures: primera, 1 Jo 5,5-6,8-13; Salm 147; segona, Lc 5,12-16

12 de gener.— Dissabte de la setmana d'Epifania. Lectures: primera, 1 Jo 5, 14-21; Salm 149; segona Jo 3, 22-30.

Any Nou: El dret a la vida en embrió

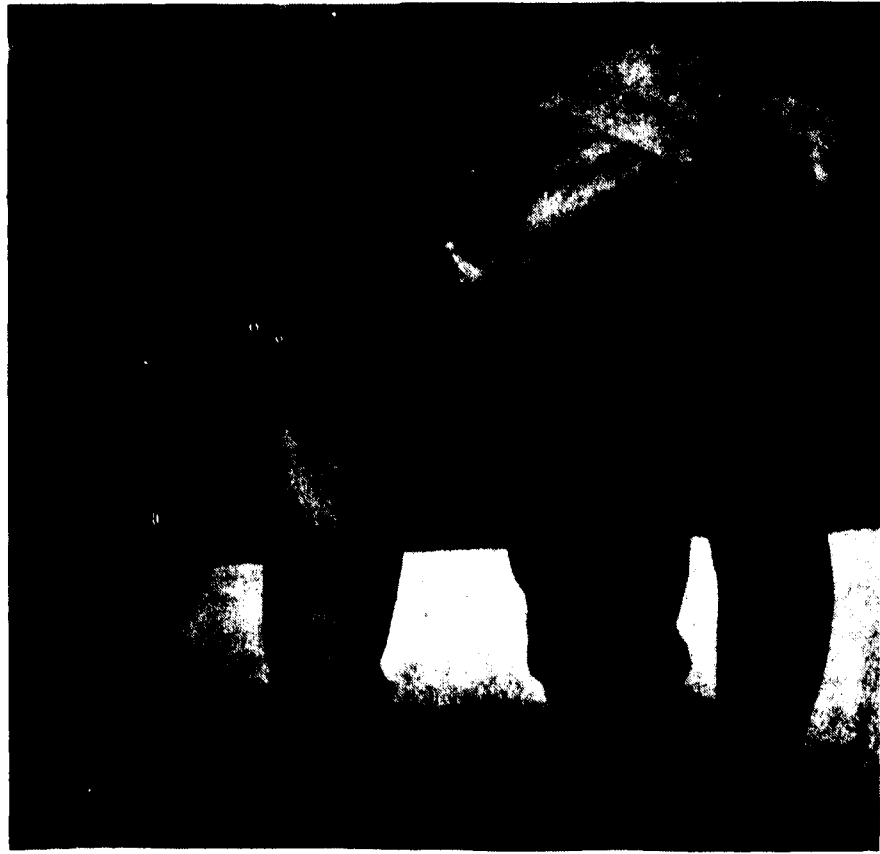
El Consell d'Europa ha recordat el dret a la vida des del moment de la concepció, que suposa reconèixer al fetus la seva entera personalitat humana.

Ara que està de moda l'orientalisme serà bo refrescar la memòria i informar que els xinessos, tradicionalment, compten els anys de la persona des de la seva implantació a la vida intrauterina, i així, el que per a nosaltres és el primer aniversari, per a ells representen dos anys de vida.

Això ve a tomb amb motiu de les campanyes avortistes que es succeïxen amb més virulència en aquests temps i que, per incomprensibles motivacions, se les hi adjudica una tendència política d'esquerra. Es totalment fals, ja que l'antropologia registra en les societats més retrògrades la pràctica de l'avort, com pot ser l'imperi romà, paradigma polític molt poc desitjable.

Els drets de la dona sobre el seu cos queden limitats des del moment que allotja un altre ser que en aquells moments és indefens, i ha de ser la societat la que defensi el seu dret a viure. El primer dels drets de l'infant és el de la vida i ningú li'n pot privar per més arguments que s'esgrimixin.

Entenem que part d'aquesta actitud es deu a la creència errònia que els fills

són propietat dels pares, segons l'expressió «el meu fill». Els pares no són propietaris dels fills, des del moment que aquests constitueixen una suma de persones, d'individualitats perfecta-

ment definides i conscients. Ara bé, la persona durant un temps està mancada de la plena responsabilitat i han de ser els pares o els tutors els qui els ajudin a aquesta plena dimensió.

Es l'individu qui té dret a viure i l'únic responsable d'aquesta vida que se li ha donat. D'aquí que la doctrina avortista sigui un simple crim comès a una persona indefensa però que té, des del moment de la concepció, el dret de néixer. En totes les societats s'ha plantejat aquest problema, que no és nou, i el dret natural, independentment de «credes» religioses dels que es pot apostatar, exigeix de la maternitat responsable aquest compromís que adquireix la mare amb el fill que ja viu, encara que sigui intrauterinament.

Entenem que no és lícit barrejar els conceptes com s'està fent ara, i que presenten l'avort com una conquesta social i moderna. És una pràctica antiqüíssima, pròpia de les societats decadents i retrògrades, on aquesta responsabilitat materna s'ha esborrat en confondre l'eroticisme amb la sexualitat, un dels mals que ara patim.

Separem d'una vegada per sempre els pressupostos polítics de l'inalienable dret a viure, per damunt de programes i propagandes. És el primer dels drets humans, i per tant no podem abdicar-ne, ja que tota la societat és responsable que aquest gèrmen de la concepció assolixi la categoria de persona humana.

N. U.

El perquè d'una transformació del santoral litúrgic

El sants en el nou Calendari

El dia 21 de març de 1969, fou promulgat el nou calendari romà. Aquest calendari és obligatori per a tot l'àmbit de la litúrgia romana a partir del primer de gener del 1970.

El calendari reformat es caracteritza per una relativa, prudent disminució del nombre de les celebracions dels sants i dels seus rangs o categories litúrgiques. Això permet viure amb major intensitat els misteris de Crist en el cicle anual. Però això no vol dir que les últimes reformes menyscabin el culte litúrgic dels sants: al contrari. Celebrar sacramentalment o litúrgicament els misteris de Crist és acció ben pròpia d'aquells qui pel baptisme han esdevingut consorts de Crist, consorts en el sentit més propi o etimològic del mot. Ara bé, quina significació té celebrar litúrgicament un sant?

Hi ha dos aspectes fonamentals de la santedat: l'aspecte que podem anomenar objectiu o sacramental, aquell que fa dir a sant Pau que som sants pel fet de participar de la vida de Crist per la regeneració del baptisme; i l'aspecte subjectiu o moral, que és exigut pel primer com a conseqüència indispensable. Als nostres dies, quan parlem d'un sant, entenem més aviat aquest segon aspecte: entenem un home que ha excel·lit per la seva virtut i per la perfecció espiritual que ha aconseguit. Per això els sants sempre seran necessàriament personatges extraordinaris, no per les seves circumstàncies de la seva vida, que pot haver estat molt simple o incolora, sinó per l'esforç excepcional que hauran fet a atènyer una configuració amb Jesucrist, en un grau elevadíssim. Ara bé, aquestes figures sempre seran per a nosaltres models de perfecció i també com a tals ens els proposa

l'Església quan ens els fa celebrar en el culte, en el qual, de més a més, com a germans que són nostres, els invoquem com a intercessors, perquè també nosaltres arribem a allò que ells han obtingut. Perquè ho han obtingut, són ensems motiu de joia (objecte de celebració) i garantia de l'esperança dels membres del mateix i únic Cos de Crist que encara peregrinen a la terra i que celebren l'eucaristia, el sagrament de la unitat de tota l'Església.

La configuració perfecta amb el Senyor existeix quan un dona per Ell la seva vida, màximament quan un ho fa en la confessió de la fe, és a dir, quan un mor pel testimoniatge (martiri) de la fe. A la litúrgia celebrem el martiri dels sants, el qual, com diem, té els seus orígens en el sacrifici de Nostre Senyor Jesucrist. En aquest sentit, eucaristia i martiri són inseparables. Altrament, pel que fa als sants no martirs, és la seva mort, sobretot, que intenta celebrar l'Església, com si es tractés d'un misteri: del sagrament de la configuració definitiva dels sant amb el seu Senyor i Redemptor. Per això el calendari nou situa, en tant que és possible, la festa o la memòria d'un sant el mateix dia aniversari de la seva mort o la data més proxima. D'aquesta manera és més significada la veritable naturalesa de les celebracions litúrgiques dels sants.

A. O.

Agenda cristiana

Festes de precepte

Les disposicions en vigor estableixen com a festes de precepte per a Catalunya les següents: Cada diumenge, Nadal, Cap d'Any (Festa de Santa Maria), Reis, Corpus, Immaculada Concepció, Assumpció de Maria, Sant Josep, Sant Jaume i Tots Sants. La Mare de Déu de la Mercè a la ciutat de Barcelona.

Canvis en algunes celebracions

La festivitat de l'Ascensió fou traslladada del dijous en què es celebra al diumenge següent.

La festivitat dels Sant Pere i Pau continua celebrant-se el 29 de juny, però ara aquest dia és laborable i ja no té el caràcter de festa de precepte.

Llei penitencial

1. — El Dimecres de Cendra i el Divendres Sant són dies de dejuni i abstinència.
2. — Cada divendres de Quaresma és dia d'abstinència de carn (menys quan s'escau en festa de precepte).
3. — Els restants divendres de l'any (quan no coincideixen amb una festa de precepte) també són dies de penitència, que pot complir-se:
  - a) amb una abstinència de carn, com per Quaresma;
  - b) realitzant actes de pietat i d'oració, preferentment en família o en grup (per exemple: participació en la santa Missa, lectura de la Bíblia, res del sant Rosari, etc).
  - c) amb actes de mortificació (per exemple: abstinències voluntàries en el menjar, en l'assistència a espectacles, etc.)
  - d) realitzant obres de caritat (visita a malalts, almoines, etc)
4. — La llei d'abstinència obliga des dels 14 anys. La de dejuni, des dels 21 fins al 60.

Quan diem

Epifania

Aquesta és una paraula plena de riquesa teològica. Epifania significa manifestació, aparició. I és la manera com s'ha anomenat, en l'Església oriental — la paraula és grega — la festa que celebra els fets de la vida de Jesús en què aquest «manifesta» inicialment la condició del Fill de Déu que li és pròpia. Aquests fets, per litúrgia, són l'adoració dels mags a Betlem, el baptisme en el Jordà, i el primer signe de Jesús, a les noces de Canà de Galilea. La litúrgia cristiana, seguint el testimoni de l'Esclusiva, ha considerat que aquest tres fets — «tria miracula», és a dir, «tres marevelles», els anomena una antífona d'aquesta diada — tenien el denominador comú d'ésser reveladors de la personalitat de Jesús, i per això els ha ajuntat d'alguna manera en una mateixa festa (encara que, d'una manera més preciosa, celebrem diumenge proper el baptisme de Jesús, i en el diumenge següent el signe de Canà).

Parlar de «manifestació», d'aparició, ens fa pensar fàcilment amb les aparicions de Jesús ressuscitant als seus deixebles, en realitat, no és pas exactament el mateix, però una cosa ajuda a comprendre l'altra. L'adoració dels mags davant l'infant de Betlem és un anunci de les multituds de tots el pobles i races que, a través dels vint segles de cristianisme, i convocats la predicació evangèlica, hem anat arribant a la història

i ens hem prostat amb fe davant de Jesucrist, el nostre Senyor. El baptisme de Jesús, tal com se'n descriu en els evangelis, és el moment significatiu en què Jesús comença a realitzar públicament la seva tasca messiànica; l'escena és — tota ella — un anunci de la mort i de la resurrecció, i d'efusió de l'Esperit Sant. El signe de Canà és un anunci profètic de l'hora en que Jesús passarà d'aquest món al Pare, i ens donarà la seva sang com a sang de la nova aliança. Entre epifania i resurrecció hi ha un paral·lelisme. El pròleg de sant Joan parla de «contemplar la glòria» de Jesús, glòria que li correspon com a Fill unigènit del Pare. Ara bé, sant Joan parla de Jesucrist abans i després de la mort, tot i que en parla des de la fe en la resurrecció.

¿Tenim encara, nosaltres, «manifestacions», epifànies, del Senyor? No pas com les que tingueren els deixebles, ni com les que pogueren tenir els mags. Però sí que el Crist continua manifestant-se en formes simbòliques en la nostra vida. Les més notables i reals són els sagraments de l'Església, i l'Eucaristia en primer lloc. A través dels símbols del pa i del vi, la realitat del Senyor de la glòria se'n fa present, se'n dona, surt el nostre encontre.

I nosaltres, en la fe, com els mags, l'adorem.

Pere Tena

Costums i tradicions

Melclor, Gaspar, Baltasar i Artabà

L'Església catòlica venera els tres Mags que anaren a Betlem a adorar el Nadó. El títol de reis, pot venir de l'evangeli apòcrif armenisobre la infantessa de Jesús, puix que en ells es diu que Melkon regnava sobre els perses, Baltasar era rei dels indis o Gaspar, dels àrabs. També, hi trobem els noms, no esmentats en l'Evangeli de Mateu i que l'Església no fixà fins el segle XI, transformant Melkon en Melclor.

Tampoc sabem per l'Evangeli, quants eren. Es creu que tres, per l'ofrena d'altres tants presents: or, encens i mirra. Algunes esglésies orientals parlen de quatre, set i dotze, però tres és el nombre de la tradició romànica i el poble els ha identificat, precliant el color de la pell i el cabell, amb les diferents races humanes. Val a dir que primer eren tinguts per blancs, però a partir del descobriment d'Amèrica, un adquireix la figura rogenca pròpia dels indis d'aquell continent i un segle després, sorgeix el negre, no pas representat l'Àfrica, sinó els aborígens americans.

Una llegenda alemanya parla d'un quart rei: Artabà. Aquest havia de reunir-se amb els altres tres, en un lloc determinat i portava com ofrena, un diamant, un rubí i un tros de jaspi treballat artísticament.

Pel camí topà amb un home ferit per uns malfactors que li havien robat tot el que duia. Artabà, compadit, li regalà el diamant. Així l'entretingué i quan arribà al lloc de la cita, els altres havien marxat, deixant-li, però, un missatge indicatiu de la ruta que seguirien pel desert. El cavall d'Artabà, que es deia Besda, estava tan cansat al cap d'unes jornades, que el mag hagué de substituir-lo per un camell. Com que aquest no corria tant, arribaren a Betlem quan ja la Sagrada Família havia fugit a causa de la persecució d'Herodes. Justament, quan es disposava a reemprendre el camí, trobà un dels soldats del tetrarca a punt de matar un infant, venç a contractar, per cert. Artabà el convencé de perdonar-li la vida i com a premi li regalà el rubí.

Durant trenta-tres anys recorregué terres i més terres sense trobar el Senyor que cercava, fins que un dia, envellit, desesmat i desesperançat arribà a Jerusalem, on es topà amb una gemenca que duia a Jesús de Natzaret al Gòlgota i els seguí. De sobte es trobà amb una donzella que fugia d'un

acreeador, car aquest volia fer-la esclava per a rescabalar-se del deute. Artabà comprà la seva llibertat amb el jaspi.

En aquell moment, Jesús moria en la creu, la terratremolà, saltaren pedres pels aires i una ferí i deixà sense sentits el mag. Quan es despertà sentí una Veu que li deia: «He tingut fam i m'has donat menjar; he tingut set i m'has donat beure; he estat el teu hoste i m'has recollit amb tot l'amor; m'has trobat nu i m'has vestit; he estat malalt i m'has guarit; he estat a la presó i m'has visitat».

— Quan he fet tot això?, s'atreví a preguntar Artabà.

— En veritat et dic que tot allò que has fet pels meus germans ho has fet per Mi...

Artabà comprengué, aleshores, que mentre estava tant de temps adelerat cercant Jesús, en realitat en esperit ja el posseïa.

Tornem a Catalunya si us plau. A vegades els infants s'han preguntat com els Reis són assabentats de si han estat bons minyons o no. La tradició assegura que durant tot l'any, uns criats rondan per la terra, encarregats de vigilar tot allò que fa la mainada. A Barcelona, aquest servent, es diu Gregori i porta uns grans bigotis; a Tortosa, sense que se'l conegui pel nom, diuen que quan arriben els reis pren forma de gos negre i els espera a la capella del Pimpi per entregar-los-hi els seus informes abans d'entrar a la ciutat. En altres llocs es diu Xiu-Xiu i en altres, Xerramec.

També es pregunten els nens i nenes, perquè es deixen les sabates al balcó. Una altra tradició assegura que dos companys de joc de Jesús infant, veint-lo descalç volgueren donar-li les seves sabates, no sense haver-les rentades abans i dexades al balcó perquè s'eixuguessin. L'endemà les trobaren plenes de presents. Així mateix, per la mida de les sabates, els reis saben, també, l'edat dels infants i poden deixar-los-hi els obsequis més adequats.

Esteve Busquets i Molas

Pensant-hi bé

De l'Infant als infants

Els infants ens recorden els orígens, la infància de la Humanitat: La mirada innocent a les coses, a les persones, a la vida.

La presència dels infants enmig nostre és una presència festiva i àdhuc alliberadora.

Moltes desesperances, molts desamors, molts desànims s'han superat per fidelitat al futur dels infants.

La seva presència esvaeix les boires dels nostres capficaments amb la seva música de picarols i xerrameca sempre autèntica, senzilla i transparent.

Aneu a saber perquè Quirtilià diu: "Que als infants se'ls deu gran reverència".

En el seu temps la figura de l'infant era jurídicament ben pobre; devia reconèixer tanmateix que, sense la presència dels infants, el nostre viure i conuiu serien progressivament més problemàtics i regressivament menys humans.

Els infants són, evidentment, l'esperança dels pobles, (Mentre els Horòdes de torn no els degollin, és clar).

Durant la celebració de l'any de l'infant hem tingut la oportunitat de reflexionar, una vegada més, sobre totes les barbaritats que, per acció u omissió, cometem envers els infants. (¿Es exagerat pensar que, entre tots, consentim l'existència d'un Heròdes col·lectiu que continua essent, "l'esgarria cries" i "l'abusa nanos" del nostre temps?).

Una vegada més se'ns ha cridat també a conscienciar-nos de què cal oferir als infants el millor de nosaltres mateixos si volem un demà millor per a tots plegats.

Els israelites esperaven un messiàs venint a cavall dels núvols; quedaren ben desconcertats davant el Fill "tocant de peus a terra" des del primer moment de la seva presència enmig dels homes. Prou que els ho deien l'Escriptura, els àngels, els pastors i ho palesaven els fets, però no se'n sabien avenir.

La manera de fer de Déu no "lligava" amb les seves idees preconcebudes a base d'un messianisme espectacular i compensador dels seus desgavells històrics.

¿Era possible que el plor d'un infant fos el primer dring de la presència del Fill de l'Home?

¿Qui podia creure i veure la força de la salvació en la **feblesa** d'un infant? Heròdes va voler tallar de boca-arrel l'esperança de la salvació dels homes; va voler malmetre la llavor abans que arrelés i fruités.

No comptava que els plans de Déu no es tallen a cops d'espasa.

Com tots els dèspotes va vessar sang inútilment.

La diada dels reis és la festa de l'amor universal de Déu. El Verb s'ha fet home per a tots els homes. Vindran d'Orient i d'Occident i s'asseuran a la taula on el Senyor ens partirà el pa de la Paraula i de la Vida.

L'infant és, certament, una figura universal. Tots els infants del món s'assemblen. A mi em corprèn la narració evangèlica d'aquesta diada presentant-nos la maduresa d'aquells personatges inclinada davant la tendresa verge de l'Infant. (Recordem les paraules de Jesús, i no anem pel món fent el "setciències" o el "capità manaire" perquè, si no ens fem com a infants, no hi entrarem a la festa).

Se que en l'infant hi ha uns valors en estat verge.

Un misteri personal sense crostes.

Penso que sovint els fem una mala feina als nostres infants. Es dolorós això, Oi?

En la diada dels reis, potser fent un esforç de outxaca, mantindrem la seva il·lusió i posarem a les seves mans una jojuina.

Però, quina resposta donem, quin camí obrim a les seves esperances de futur?

Xesc Soliu

Plàcida Nit, santa Nit

Un bon nombre de les cançons de Nadal, d'origen germànic, s'escrigueren, o es composaren entre l'any 1808 i el 1828. D'entre aquest estol de cançons, nascudes del solemni recol·liment de la Vella de Nadal, que ha estat sempre tan arrelat en el poble germànic, fos aquest, alemany, austríac, o àdhuc, suís, es destaca la coneguda arreu del món «Stille Nacht, heilige Nacht» («Tranquil·la Nit, santa Nit»).

Durant molt de temps es desconegué la veritable paternitat d'aquesta íntima i senzilla melodia, fins el dia en el qual, dos investigadors de Berlín, juntament amb un mestre de capella de la catedral de Salzburg, pogueren fer llum sobre el misteri que en el decurs dels anys, sempre havia acompanyat la famosa nadala.

I així es va poder saber que l'autor de la lletra, — en realitat, de bell antuvi el que escrigué, fou una poesia — havia estat, el vicari Joseph Mohr el qual, l'any 1818 exercia el seu ministeri a

Oberndorf bei Salzburg (Austria). Precisament el dia 24 de desembre del 1818, pel matí, dugué aquesta poesia de ceire nadalenc, al seu amic, l'organista Franz Xaver Gruber el qual també vivia a Oberndorf. «Estimat Franz — li digué — sobre aquesta poesia fes-me una senzilla melodia per a dues veus, cor i acompanyament de guitarra».

I Franz s'assegué i composà la música de la cançó que tant havia d'agradar. Quan la tingué enllestida, Mohr i Gruber la cantaren plegats. Tan satisfets quedaren, que decidiren d'assajar-la amb el cor, i cantar-la aquella mateixa nit a l'església de Sant Nicolau, d'Oberndorf, durant la celebració eucarística de la Vella de Nadal. Dit i fet.

En acabar la santa missa, i com a cloenda de l'acte litúrgic, Mohr, Gruber, i un reduït cor, n'oferiren la primera audició, amb acompanyament de guitarra. L'orgue de l'església, estava espatllat. Els feligresos presents, poc podien sospitar que assistien a l'estrena d'una cançó que, a partir d'aquella nit es tocaria i cantaria milions de vegades al llarg del temps.

A un constructor d'orgues es deu, però, la difusió de la melodia. En haver adobat l'avarria de l'orgue de l'església esmentada, la primera peça que Gruber hi tocà, fou «Santa Nit». Al constructor tant li plagué, que li demanà una partitura, la qual s'endugué al Tírol, la seva terra. Del Tírol la dugueren a Alemanya els cantaires i citaristes tírolesos.

Els alemanys exiliats política dels anys de la Revolució (1848-49) la passaren a Amèrica, on pel Nadal era cantada a les cases de fusta dels colons. El món anglo-saxó aviat considerà aquesta cançó com el cant nadalenc per antonomàsia. Per altra banda, els missioners la difongueren a l'Àfrica, als Països Àrtics, a l'Àsia.

En els cantorals anglesos, hi figura amb el nom de «Coral de Salzburg».

La humil poesia i la senzilla melodia, filles de dos homes humils i senzills, s'han esdevingut, al fons de

una sola cosa, en el veritable «Himne dels homes de bona voluntat».

I avui és coneguda arreu del món, i es canta per Nadal, onsevulla que hi hagi cristians.

Carles Giménez i Miquel

Subscribiu-vos a
Catalunya
Crística

Racó del llenguatge

Semblen barbarismes

Si us disposeu a emprendre una caça de bruixes contra els barbarismes, ben segur que n'eliminaréu molts més dels estrictament necessaris. A les proves per al professorat que convoca Omnium Cultural dos cop l'any sempre hi ha un exercici amb unes quantes frases plenes de barbarismes i d'errors ortogràfics i sintàctics. La bona solució consisteix a rectificar els errors que realment ho siguin i es comptabilitzen negativament les correccions innecessàries d'aquelles frases que, sense ser-ho ho semblen.

Dic això perquè he estat corregit més de quatre vegades, en converses, per haver dit fatxada o cabeça d'alls, posem per exemple. Aquestes paraules han sonat castellanes a l'interlocutor, el qual s'ha aplestat a rectificar-me molt colof d'haver pogut examinar la plana a un professor. No calia. Són

paraules ben catalanes encara que coincideixin amb les castellanes. Fóra igualment ben dit façana, però no cap d'alls que ja resultaria una distorsió exagerada en l'afany de depurar la llengua.

Jo mateix també m'hi he equivocat en aquesta dèria i m'acuso d'haver incoordinat la meua sogra, que és molt catalana, en haver-li sentit dir molt sovint frases com: Li han quitat el café i el conyac. Quin castellanisme més evident! Pensareu i pensava jo. Doncs bé, valgu quedar glaçat, no fa gaire quan consultant la Gran Enciclopèdia Catalana, se'm posa davant dels ulls la següent definició de quilar: Privar algú d'alguna cosa a què està acostumat, de què gaudeix. Ves, doncs, el no tinc resó de dir-vos que cal anar amb peus de plom quan es tracta de correcció de barbarismes, no em censaré de repetir-

vos que us acostumeu a fer servir un bon diccionari ben sovint, tan sovint com se us plantegin dubtes, per petits que siguin. I veureu que bo i aclarint la qüestió que buscàveu potser en descobrir d'altres insospitades i tot és augmentar el coneixement de la llengua, que prou falta ens fa a tots plegats.

PERLES ORTOGRAFÍQUES

Llegeixo en una participació de la rifa de Nadal: Qualsevol taló trencat o esmenat no tindrà validesa.

En català només es trenquen les coses a cops o amb pressió. El paper i el teixit s'estripen o s'esquincen.

Albert Pera

La sardana i la dansa

Distincions sardanistes

Quasi sempre, no és en llur valor material on radica llur importància, però quasi sempre també són símbol d'entrega a la tasca que hom desenvolupa. Aquestes últimes setmanes se n'han concedit varies i ens plaurà fer-ne esment.

Josep Prenafeta, natural de Barcelona, però ben arrelat a la ciutat de Lleida, ha meregut la distinció de Lleidatà del mes de Novembre últim, per la seva participació en el concurs de música per a cobla «Joaquim Serra» on ha aconseguit el primer premi amb la seva sardana «l'encis de mar» classificació que ja obtingué en una altra edició amb «El petit Oriol».

Bernat Castillejo, flabiolaire de la cobla Mediterrània, i excel·lent instrumentista de flauta, fou distinguit l'any anterior amb el Guardó al Jove Músic de Cobla, Institut per l'Obra del Ballet Popular, i que li fou entregat enguany en el concert del dia de Nadal, a la Sala Peques, de Barcelona.

En aquest mateix concert la cobla La Principal del Llobregat rebia l'última atenció de les varies obtingudes en el curs de l'any passat, per haver celebrat el cinquantenari de la seva fundació. La simpàtica cobla (l'adjectiu no és un compliment) ha rebut varies mostres de la simpatia amb que l'acull sempre el públic sardanista.

A Manresa, en el dinar de germanor de la diada de cloenda del Campionat de la Catalunya Centre, les distincions concedides foren varies i per diferents motivacions. Heus-les ací:

Premi «Agrupació Manresana de Folklore» a la colla Cim d'Estela, per la seva destacada activitat sardanista, una menció especial d'aquest mateix premi a l'Agrupació Sardanista de Súria.

Premi «Francesc Juanola», a Vicenç Casafort i Tresserra, per la seva tasca personal de proselitisme sardanista. Pertany també a la colla Cim d'Estela i és d'Avià.

Premi «Símbol» per a la millor tasca cultural i de respecte a Catalunya, a la colla Joventut Sardanista de Puig-reig.

Premi «Presidents» de l'Agrupació Manresana de Folklore, per la constància en el curs del Campionat, a la colla Flors del Cardener, de Súria.

Premi «Aires de Catalunya», per a concedir a no grup nm participant en el Campionat però amb un millor tasca realitzada, al grup Nova Crida, de Manresa.

Premi especial «Francesc Juanola», i Ensenya d'Or de l'Agrupació Manresana de Folklore, a Joaquim Canela.

Finalment també ens plau fer menció a que el nostre company del Grup d'Informadors Sardanistes - GISC- Antoni Anguera, ha estat nomenat Soci del Mèrit de l'Agrupació Cultural Folklorica Barcelona, per la seva positiva tasca dintre l'entitat i com a Cap del Servei d'informació sardanista.

Josep Ventura.

Excursionisme i cultura

Ermita de Santa Cristina

Aquesta vegada visitarem una ermita, potser la de més devoció en la comarca del Baix Penedès; té el bonic nom de Santa Cristina, cal anar-hi per la carretera del Vendrell a Rodonyà sense arribar a aquesta darrera població, trobareu una petita collada que l'anomenen de Santa Cristina, i una mica abans d'arribar al punt més alt, hi ha un trencall a mà esquerra, -està senyalitzat-, que ens diu que per aquella pista sense quilòmetres pots arribar a l'ermita. I cal dir que el camí era bastant bo l'any 1975, -darrera vegada que he visitat a la Santa-.

Es molt difícil trobar l'ermita oberta, com no sigui el dia de l'aplec que coincideix amb la festa major de La Bisbal del Penedès, municipi d'on depèn la capella.

L'ermita no pensésu pas que sigui d'un estil romànic o gòtic; no, és relativament moderna, però la situació geogràfica la converteix en un gran mirador sobre la comarca. Està voltada de gran quantitat de pins i és un lloc escalent per passar-hi un diumenge, com tanta i tanta gent fa tradicionalment més d'una vegada cada any.

Si voleu obtenir la clau, la tenen a la població de La Bisbal a la rectoria, si bé es pot contemplar l'interior per unes petites finestretes que hi ha a cada un dels fulls de la porta d'entrada, per tant no us quedaríeu sense saber com és per dins.

També just a l'ermita hi ha una bonica font, l'any 1975, no rejava, ignoro totalment l'estat actual.

També hi han taules de pedra als vols de l'ermita que fan l'estada força agradable als que tenen l'hàbit de fer menjades camperoles.

Situats ja a la comarca del Baix Penedès, cal recomanar, una visita a la capital comarcal que és, com ja sabeu, el Vendrell i, naturalment, cal també visitar la tomba del bon amic Pau Casals, i, no cal dir, el seu museu en l'agregat de Sant Salvador a pocs quilòmetres del Vendrell.

També us recomanaria, dins d'aquesta comarca, una visita a la població de Santa Oliva, ja que entre el castell i la capella, formen un conjunt arquitectònic digne d'ésser conegut o recordat novament per qui ja el conegué. No cal dir que la capital i pobles de la comarca són plens de restaurants de gran qualitat, on, si us plau, podgu satisfer plenament el paladar.

Municipi: La Bisbal del Penedès.

Comarca: Baix Penedès

Situació geogràfica als plans del cadastre (Pla 448): 5 7, 45., i 41 16, 24.,

Josep Maria Gavin.

OFEREIX LES MILLORS LLARS DE CADA SECTOR

GISA selecciona dins Barcelona

Zona Bonanova
ANGLI, 26

a Tres Torres
VIA AUGUSTA, 249 - ALTA DE GIRONELLA, 58-62

Zona Lesseps
NOSTRA SENYORA DEL COLL, 25

al costat de la Sgda. Família
VALÈNCIA, 545-551 - DOS DE MAIG, 228-232

a prop Plaça Espanya
MARQUÈS DEL DUERO, 133-139

a Sant Andreu
JOAN TORRAS, 7 i 9

GISA selecciona als voltants

Santa Coloma de Gramenet
AVDA. CAUDILLO, 91-93 - ÀNGEL GUIMERA, 2 al 8

Prat del Llobregat
CTRA. DE LA MARINA, 18

Montornès del Vallès
"PARC DELS CASTANYERS"

Tuset, 20-24, Tel. 217 21 50 - Barcelona-8
si GISA li ho ofereix, és que val la pena

Montserrat

Els joves parlen dels diners

A finals del mes passat, uns 200 joves de més de 16 anys d'arreu de Catalunya es varen aplegar a Santa Cecília de Montserrat per a parlar del diner.

Es parlà de l'actitud dels joves davant el diner, es van adonar que es còmoda, ja que els pares els donen el que els cal. En el que gasten més és en tabac i begudes i no sempre davant de qualsevol situació cerquen les solucions més barates.

Els joves reunits a Montserrat van veure la necessitat d'un canvi radical en la nostra societat de consum que ha de començar a partir d'un canvi profund a nivell personal. «Cada cadascun de nosaltres -diuen- analitzà quina era la resposta més urgent a donar. També van ser molt ben acollides propostes concretes per a realitzar comunitàriament, ja que un canvi en les nostres actituds personals no és un aïllament dels altres».

Els vinents 16 i 17 de febrer els joves de l'equip TAU es trobaren també a Santa Cecília de Montserrat per a parlar de «Jo passo de...»

AVUI

Diari popular
independent
català
i en català

PASO A PASO
CALZADO
DEPORTIVO

Bata
Bata
Bata

Concesionario:
GALLES
Condessa sobradie. ↓
Barcelona 2

EXCURSIONS
COSMOS

Gener 1980

Dies 10 i 13

SORPRESA DE REIS

Ptes. 1.200

Dia 12

MATINAL A MONTSERRAT

Sortida 8.30. Tornada 14 h. Ptes.

s. 300

Dia 17

RUTA ROMANICA

St. Cugat, Terrassa, Bruc i St.

Sebastià dels Gorgs

Ptes. 900.

Dies 19 i 20

CAP DE SETMANA A LLORET

Mercat de Girona, Les Alegries i

Mar i murtra

Ptes. 1.700

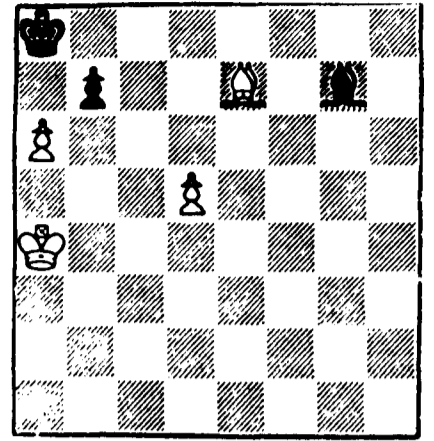
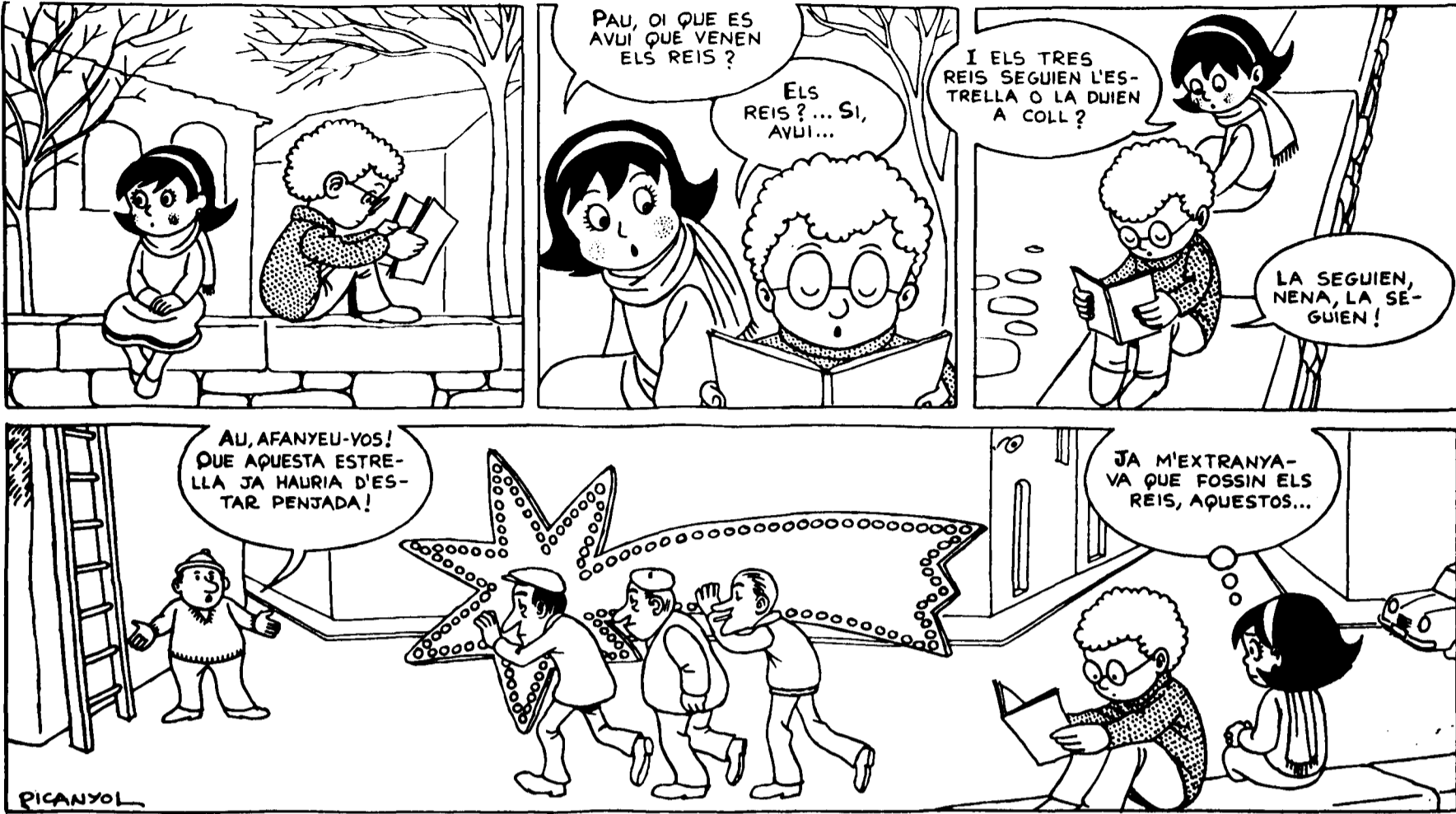
VIATGES COSMOS

E. Granados, 19. Gran Via, 654

Pg. Valldaura, 266. Tel. 254.28.49

DANONE

La família Moixó

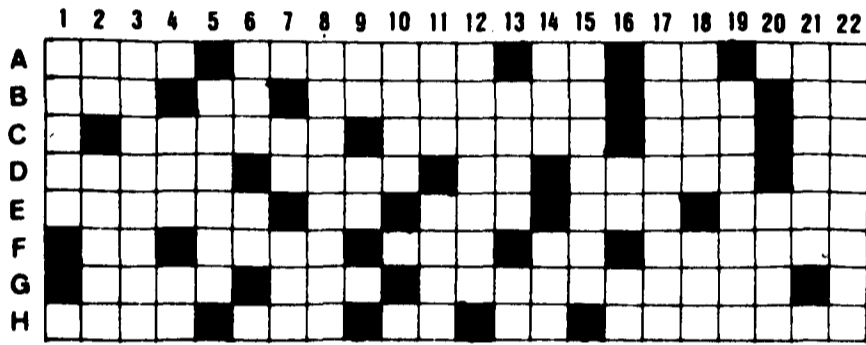
ESCACS

L'any 1932 Kasparian publicava aquesta obra primerenca. Blanques juguen i guanyen

escacs anterior

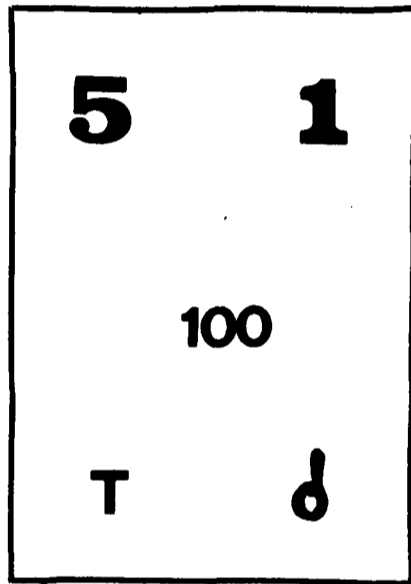
1 Th7 Rg5, 2 g7 Ta8, 3 Rf7 Ta7, 4 Re6 Ta6, 5 Rd5 Tg6, 6 Re5 Rg4, 7 Th1 i guanyen

TAULER

- 4H 3G 11G 5C 7F 8E 12D 9D 13B 12C 18A Animalets emprats en l'antiga medicina
- 3A 22A 3B 22C 4D 11F Duana en castellà
- 3H 5G 19D 13E 15D 9B 7A Planta aquàtica de flors molt vistoses
- 4E 5B 3C 16E 8B A l'inrevés: Cefalòpode de vuit braços (Diminutiu)
- 19B 22G 1A 13C 11A 18G 14G 22E Model en petit d'una construcció (plur)
- 11B 5F 18F 2D 15A 9A 17H 20F 21D 22A Non als qui defensaven la religió cristiana. Segle II
- 5D 7H 1E 8G 7D 16D 7C Província argentina on es proclamà la independència
- 8A 1C 21C 21A 6E 17F 21H 17D 12E 15C Espanten, esglaien
- 10A 10B 22D 2A 10H 3D Non d'una santa fundadora. 21 d'octubre.
- 13G 8H 6B 16H 1D 3F 10F Ens les posen al cap al començament de la Quaresma.
- 2H 6H 20G 18D 4G 19C 20E 5E En castellà, pintura feta diluint colors amb aigua.
- 2G 14H 17C 17A 14B 16G El contrari de moltes.
- 17G 18H 6A 9E 12F 22H 15F 6C 21F Antipàtic, que no és acceptat pel poble.
- 10D 8F 11E 8D 15G 19G 8C Que fan tuf, pudor (fem)
- 2E 15E 18C 3E 4C 6F Propi de l'ull
- 21E 22B 14C 19F 10C 18B Tallo el pa
- 15B 2B 14A 14F 20H Màrtir que justament amb st. Abdó, se'ls anomena St. Nin i St. Nom (30 juliol)
- 11H 4A 1B 11C 19H 13H 12B 17E 5E Que està per sota del que l'home es mereix
- 13D 12G 7C 12B 19E 13D Que han perdut la humanitat.
- 9G 17R 22F 2F 21B 1H A l'inrevés: Nom de l'emissora de TV anglesa.

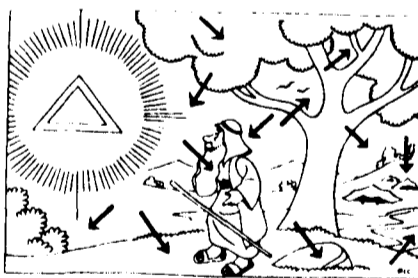
JEROGLÍFIC

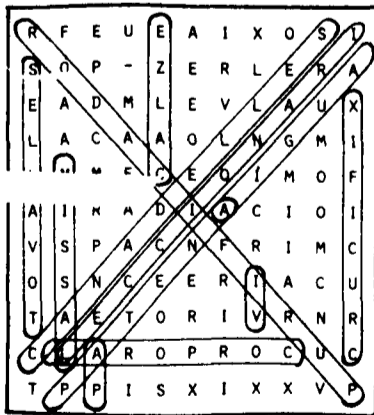
Com te dius?

Solució al jeroglífic anterior

EU TRAP ELIA

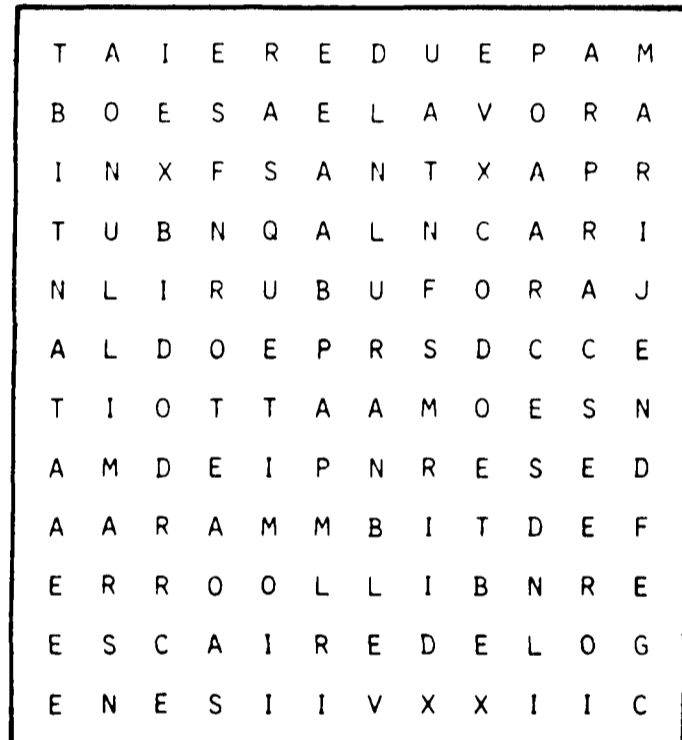
Solució sopa de lletres

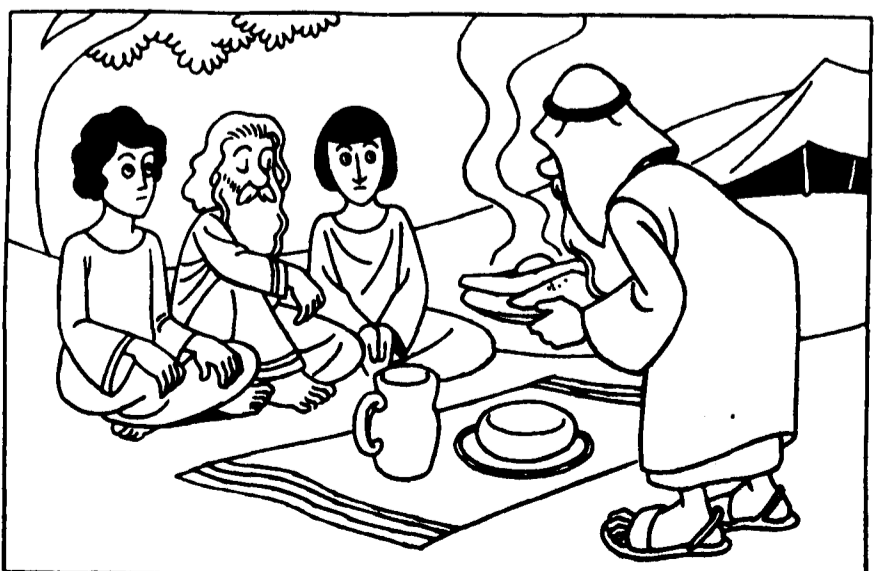
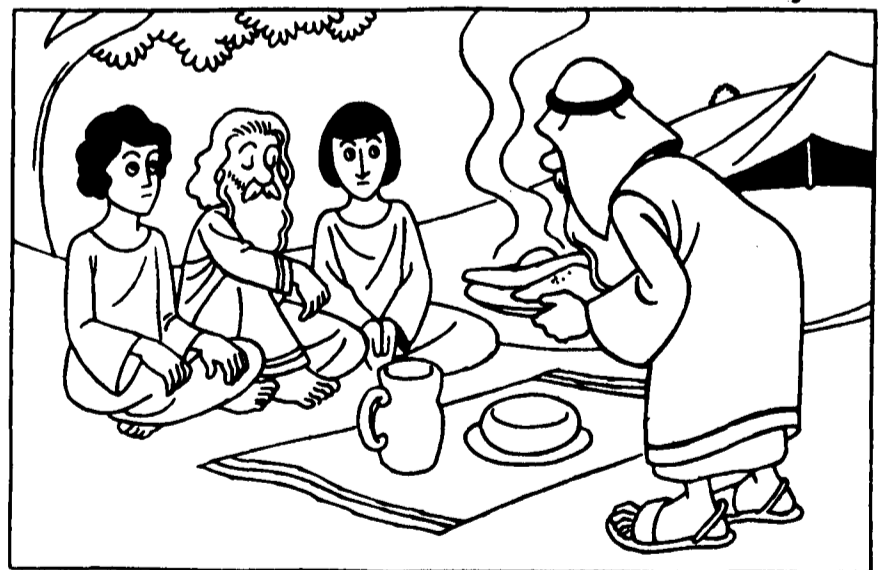
Feu això per la meua commemoració: 1ª Primera Corintis, XI, XXV.

Sopa de lletres

Busqueu el nom de deu eines domanyà. Amb les lletres que sobren trobareu una frase de la Bíblia referent al primer manyà conegut, i el llibre i capítol on se'n parla.

Els errors a dotzenes

GUANYADORS DEL CONCURS TAULER
Ha resultat premiat amb 1.000 pessetes en el tercer concurs: tauler, edició catalana: Amadeu Brugués Almendros, carrer Avinyó, 4, 1er. Barcelona 2. El premi en l'edició castellana ha quedat desert per no haber-hi concursants.

GUANYADORS DEL CONCURS ERRORS A DOTZENES
Han resultat premiats en l'edició catalana: Jaume Sabató, C/. Angel núm. 1. Xerta (Tarragona); i en l'edició castellana: Montserrat Borrás Gómez, C/. Vallés, núm. 40. Barcelona 30.
Els premis els poden recollir a "Catalunya Cristiana", carrer València, 244, 1er. Barcelona 7 o bé truqueu al telèfon 215-37-50 per si voleu que els enviem per correu. ¡Enhorabona!

RESULTAT DEL TAULER NUMERO 3:
"Les famílies cristianes tota la vida de les quals es conforma amb l'evangeli i dona l'exemple d'una llar cristiana fan present al mon un testimoni de Crist de Molt valor".

Després d'haver localitzat els 12 errors entre els dos dibuixos, busqueu, en la Bíblia, en una Història Sagrada o en el vostre llibre de religió la frase més adient a aquest dibuix. Enbieu-la a "CATALUNYA CRISTIANA", València, 244 Barcelona-7. Entre els que l'hagin encertat millor, rifarem uns premis una vegada mes. Bona feina i... sort.

Poemes per a infants

Cançons de l'Arc de sant Martí

Iniciar els infants en la poesia constitueix un excel·lent recurs didàctic per a l'aprenentatge de la pròpia llengua. No obstant fins ara hi havia un buit en aquesta mena de publicacions: sí, hi ha hagut llibres de poemes infantils, però no un llibre que, d'acord amb el desenvolupament anímic de l'infant, facilités el trànsit de la pura can. O poema infantil a la poesia adulta. Aquest és precisament el buit que ve a omplir l'original de César Allier: «Cançons de l'Arc de Sant Martí».

Es tracta d'un llibre de poemes per a infants, que porta com de la mà als joves lectors envers la poesia adulta, fins i tot a la poesia, sense rima, de vers lliure.

L'infant recorre el camí per mitjà d'uns versos comprensibles i musicals, a vegades, rimats, que li permetran anys després de llegir sense trobar-ho estrany i fins i tot amb familiaritat, la poesia adulta.

Ajuden a aconseguir aquest objectiu, les il·lustracions, a tot color, que amenitzen el text i una acurada presentació tipogràfica.

Quant a la temàtica dels poemes, l'autor ha volgut que siguin composicions elementals d'afers senzills, que inclín l'infant en la comprensió de la bellesa i l'amor a la Natura: «La Lluna», «L'Aire», «El Riuet...» es manifesten, de manera ampla i directa, plens d'imatges sensorials i vives, a la sensibilitat de l'infant, sense renunciar als recursos estilístics, ni a l'essència de la veritable poesia.

Aquest llibre es recomana per a infants de set a dotze anys, particularment sensibles a les imatges sensorials.

Jardineria

Temps de poda

Ara és bon temps per arranjar alguna branca de rosar que al seu dia no vam podar, però cal que tinguem clar que el millor moment per a fer-ho pel rosar d'emparrar, són els mesos de juny i juliol. Fins ara es donava vàlid que el millor moment per a fer-ho pel juny i juliol. Fins ara es dona per vàlid clò, com també per les hortensies.

Aquest any els rosers han fet poques flors i en molts jardins han abundat les mutacions o esports: la curiositat d'alguns afeccionats ens ha fet perquè passaven aquests fenòmens, crec que és normal però no freqüent. Jo he vist en un rosar tres roses completament diferents de la seva original i d'això se'n diu, un esport o mutació, també se'n podria dir una rosa nova, ja que si empeltem aquesta varietat tenim una altra classe de rosa, la que podríem, suposo jo, batejar amb el nostre nom.

Els rosers d'emparrar volen suports i estar ben agafats allà on vulgueu inclinar-los, tingueu en compte però que com més horitzontals millor us brotaran i donaran més esplèndida florida.

La poda dels rosers baixos, o de matoll, és bo fer-la a finals d'any ja que

d'aquesta manera assegurarem les roses per Sant Jordi.

Una manera de rejuvenir els rosers és procurant alliberar-los de les branques velles, o sigui les rugoses i de color amarronat i deixar-los-hi els brots joves i verdsos, però no massa brancatge, tota vegada que la importància de la seva poda repercutirà en la bellesa de les seves flors.

Cal adobar-los amb nitrat potàsic, sulfat de manganès, fòsfor, compostos 15-15-15 i al sortir els primers brots, si observeu que el pugó apareix sulfat amb sofre pols. No els deixeu mullar, que una rosa per ésser completament bella cal que tingui el tronc i fullatge perfectes. L'aplicació dels adobs s'ha de distanciar en espais de deu o quinze dies. Els rosers nous que compru han d'estar molt ben colgats, amb bona terra i el millor temps per comprar-los és d'ara fins a darrers de febrer, ja que en aquets mesos es poden comprar a arrel nua, tenint en compte que siguin de tronc tendre. Deixeu-me que en recomani tres, que són, Virgo (blanc) Landora (groc) i Ludmilla (llila).

Montserrat Dalmau

Memòries d'un misantrop

Un minusvàlid valuós

Tot el poble coneixia aquell jove que anava amb cadira de rodes. Era minusvàlid de naixement. La seva deficiència física i la seva deformitat corporal li havien agrejat el caràcter del seu tarannà indiosincràtic. Era cínic, càustic, crític, piròtic, escaròtic i cateròtic, però no catequètic. Molta gent li era amiga perquè el temia. S'havia fet una culturessa a base de llegir molt, perquè no tenia altra feina, i fins sabia tocar el piano i tot.

La família del minusvàlid es guanyava bé la vida amb una botiga de queviures que els donava per viure de sobres. No vull dir d'envelopes, sobralles o sobranes, sinó que els sobraven les peles. Així podia mantenir l'impossibilitat amb la possibilitat d'anar mantenint les seves dèries. La culturessa del minusvàlid feia que els estiujeants l'acceptessin i l'invitessin a llurs festes. Era gairebé l'únic del poble que podia entrar en aquests cercles tancats. Podem dir que era com la quadratura del cercle. DEL CER-

Quan el jovent del poble es reunia per a parlar, ell duia la veu cantant. Però no cantava, tot i saber de música, perquè tenia una veu més aviat rogallosa de bariton atònic o de campana esquerdada.

Per les diades de cap d'any i Reus, el jovent va organitzar una festa. Van encomanar al minusvàlid que els redactés un sketch humorístic per a representar. No s'ho va fer dir dues vegades. Va fer una paròdia de sessió escolar en una escola d'escolans fent les mil i una al mestre de minyons. El dia de la representació van sortir una dotzena de joves amb bata ratllada de llurs germans petits i calça curta ensenyant les cames peludes. Un altre jove feia de mestre-tites de minyons.

El guió deixava camp lliure a la iniciativa dels escolars de l'escena. Hi hagué qui va fer servir un tirador de goma, qui va menjar-se un plàtan en plena classe, qui va tirar trossos de guix al mestre, qui va demanar permís per anar a fer el riuet, etcètera, etcètera. En arribar al final de la gatada, tots els alumnes es posaren en rengle al prosceni, de cara al públic, i van cantar una cançó de loança al mestre dirigit per aquest. Des de baix al pati de butaques, el minusvàlid acompanyà al piano la cançó que havia compost per aquesta ocasió i que acabava amb aquests versos:

Venim amb molta alegria
per aprendre de llegir
i dirxós serà aquell dia
que savis ens poguem dir.
Venim amb molta alegria
per aprendre de llegir,
i que visqui, que visqui, visqui
la mare... (pom, pom!)... del meu padrí!

El darrer vers fou acompanyat d'una exhibició de cames a l'estil de les coristes de revistes. L'èxit fou esclatant i calgué repetir la cançó. Però l'endemà un brivall comentava que el jovent havia dit rences a l'escenari.

Guillem del Món

El pare Altisent, acadèmic de Bones Lletres

La Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona ha celebrat sessió pública per tal de rebre l'acadèmic electe pare Agustí Altisent i Altisent, el qual ocuparà la vacant del doctor Josep Vives Gatell.

Junt amb el doctor Martí de Riquer, president de l'Acadèmia, ocuparen l'estrada presidencial el conseller de Cultura de la Generalitat, senyor Pi-Sunyer; l'abat de Poblet, pare Maur Esteve, el director general d'Ensenyament, doctor Noy; i el doctor Ainaud de Lasarte, president de l'Institut d'Estudis Catalans.

El pare Agustí Altisent va entrar al saló d'actes acompanyat pels acadèmics numeraris senyors Romeu i Bastardes per llegir el seu discurs d'Ingrés «Entorn de la història com a ciència i els seus contactes amb la creació literària».

El nou acadèmic afirmà en el seu discurs que la història, en els seus moments més elevats, quan presenta les respostes als perquè del que ha succeït i en contempla les causes, accedeix, sense cap dubte, a la categoria de ciència. Evocà com l'exemple màxim d'una gran obra literària la de Tucídides, màxim intent de fer transparentar la veritat racional a través de fets, i ideal — inassolible, pres en la seva forma absoluta — a què ha de tendir l'historiador.

Li contestà el doctor Frederic Udina i Martorell i seguidament el president, doctor Martí de Riquer, va donar la henvinauda al nou acadèmic.

Subscripcions a

CATALUNYA CRISTIANA

Cuina

per M. Glòria Muntañola

Canelons a la catalana

20 canelons	1 ceba petita
250 gr. carn magra de porc	2 cull. salsa tomàquet espessa
1 pit de pollastre	1 litre de llet
25 gr. «fole-gras»	3 cullerades farina
50 gr. permilí país	25 formatge ratllat
1 copeta xerès sec	50 gr. lliard.

Adobar amb sal, la carn magra i el pit de pollastre, coure-la amb el lliard fins que resti ben daurada, després tirar-hi un rajet de xerès i deixar-ho coure uns 20 o 25 minuts. Després passar-ho per la màquina de trinxar, junt amb el permilí. Fregir en una paella, amb una mica d'oli, la ceba ratllada, quan comenci a daurar-se, tirar-hi la carn picada i el «fole-gras», després 3 cullerades de farina i donar-li unes voltes a foc suau llavors afegir mig litre de llet bullint, a poc a poc i treballant-ho sempre, rectificar de sal, pebre i nou moscada. Extendre la pasta, sobre una placa, per a que es refredí.

Posar una cassola gran amb aigua, al foc, afegir un rajet d'oli i sal, quan comenci a bullir, tirar els canelons d'un a un, per a que no s'engaxin, deixar-los coure uns 20 o 25 minuts. Remoure'ls sovint. Una vegada cuits, treure amb escumadora i posar-los en aigua freda, després d'una mica, col·locar-los sobre un drap blanc.

Farcir els canelons repartint la beixamel entre ells, enrotllant-los tot seguit. Posar-los un al costat de l'altre en una placa de forn, engrassada amb mantega. Cobrir-ho amb una salsa beixamel, feta amb una cull. de mantega i 2 escasses de farina, treballar-ho un moment, després afegir mig litre de llet bullint, adobar amb sal i pebre, per últim 2 cullerades de salsa de tomàquet per a donar-li una mica de color. Espolsear-ho tot amb formatge ratllat i trossos de mantega u ficar-ho al forn per a que es dauri.

Corona de porc

2 tires de costelles de porc, del mig, com 3 o 4 qg. de carn. All, pebre i sal 50 gr. Mantega.

100 gr. permilí mig quilo de pèsols nets, 1 copa conyac paper alumini.

A la carnisseria, fer tallar l'os de sota les costelles per a poguerles tallar fàcilment a la taula. Fer uns tallers a la juntura de les costelles en la base d'aquestes. Tallar la costella sense os, fins la llenca i ficar el penjill cap a dins.

Fregar les tires de costelles amb all, sal i pebre, lligar-les bé, formant corona, deixant els peus al mig. A sobre la lluna de forn, col·locar la graella del mateix forn sobre d'ella posar-hi dos trossos d'alumini creuats; han de ser dos trossos llargs per a poguer cobrir tota la corona. Posar la corona al mig, ruixar-la amb una mica d'oli i un bon rajet de conyac. Doblegar l'alumini formant cassola per a que no es perdi el suc. Tapar del tot la corona i ficar-ho a forn moderat; de tant en tant s'obre una mica i es ruixa amb el seu mateix suc. El temps de cocció és d'unes 3 hores, mitja hora per quilo de carn.

PRESENTACIO: Posar la corona al mig de la placa de servir, omplir el forat amb els pèsols cuits, saltejats amb una mica de mantega i permilí. A la punta dels ossos posar mitjos escuradents amb una cirera confitada. La salsa es serveix amb salsera (molt calenta).

Es pot fer coure 2 hores, un dia i acabar de coure-ho l'endemà.

La partitura setmanal

ELS TRES REIS

Alegre Pop. catalana

Sol Do Sol Sol Re
Tres Reis d'O-ri-ent, tres bons ca-ma-
ra-des, te-nen gran con-sell u-na ma-ti-
na-da. —Heu d'a-nar a Bet-lem
els diu l'E-tern Pa-re. Tra-la-ra la-ra la
la, els diu l'E-tern Pa-re.

Marxen de matí en trencar l'albada.
Quan són pel camí, l'estrella els guiava;
quan són a Betlem, l'estrella se'ls para.

Troben Sant Josep i la Verge Santa,
—On aneu, senyors, on aneu, doncs, ara?
—A adorar Jesús, Fill de l'Etern Pare.

—Si voleu entrar, podreu adorar-lo.
L'un li porta encens, or i mirra els altres.
L'estrella del cel els il·luminava.

Amb text d'Ernesto Cardenal i música de Mejía Godoy

«Misa Campesina»: Del disc al cinema

La «Misa Campesina» és una obra musical que compta com a autors a dos nicaragüencs. L'un és el popular músic i cantant Carlos Mejía Godoy, que durant molts anys ha estat en oposició al règim del general Somoza, i que avui ocupa un càrrec en el Ministeri de Cultura del seu país. L'altre, l'autor dels textos, és el religiós Eduardo Cardenal, conegut també per les seves obres literàries i pels seus experiments socials a la comunitat camperola de l'illa de Solentiname.

Es precisament en aquesta comunitat que, fa uns anys, va néixer la idea de fer la «Misa Campesina». Cardenal en el text, i Mejía Godoy en la musicació, aconseguirem —després de molts mesos de feina— enllestir aquesta important obra, que hauria de tenir una transcendència mundial.

Primer se'n va fer una versió discogràfica a càrrec del seu propi autor i del grup que la va estrenar a Solentiname: Carlos Mejía Godoy i el Taller de Sonido Popular, format no solament per alguns artistes, sinó per gent del camp que la cantava i interpretava de forma espontània i no professional. Malgrat l'autenticitat de la creació, i potser degut a la pobresa de recursos, el disc només va tenir transcendència en els mitjans més sensibles.

Més tard, però, l'editora CBS va voler fer un llançament internacional de la «Misa Campesina», amb la col·laboració d'importants arranjadors musicals, i amb la participació de cantants molt populars, per tal d'aconseguir que l'obra tingués una gran difusió.

Es així com es varen fer els arranjaments a càrrec de Ricardo Hewson, Oscar Gomes i Agustín Serrano, i és així com es va cridar per a la seva interpretació a gent tan desigual, però tan popular, com Ana Belén, Laredo, Sergio y Estibaliz, Elsa Baeza, El Guadalupeño, y Miguel Bosé. El disc es va gravar a Londres i a Madrid, amb els millors mitjans tècnics, i llançat al mercat amb un fort desplegament publicitari i promocional.

El plat fort d'aquesta publicitat es basava en el disc, ja que la

diferent activitat dels intèrprets que hi participaven feia difícil la seva presentació en directe. De totes formes, es va poder interpretar en viu de manera esporàdica a algunes ciutats espanyoles. A Barcelona, per exemple, varem tenir l'oportunitat de veure i sentir la «Misa Campesina» a l'escenari del Palau dels Esports de Montjuïc. Tanmateix, s'espera que més endavant es pugui fer algunes representacions a Nicaragua i en d'altres països de l'Amèrica Llatina.

A la coberta del disc hi han dos

textos importants i significatius. D'una banda la de l'autor dels textos, Ernesto Cardenal. De l'altra, de del bisbe auxiliar de Madrid, Alberto Iniesta.

Cardenal diu: «Lloeu al Senyor en el cosmos, el seu santuari és d'un radi de cent milions d'anys llum. Lloeu-lo pels estels i els espais interestel·lars. Lloeu-lo per les galàxies i els espais intergalàctics. Lloeu-lo pels àtoms i els buits interatòmics. Lloeu-lo amb el violí i la flauta, amb el saxofon. Lloeu-lo amb els clarinets i el corn, amb

cornetes i tambors, amb cornetins i trompetes. Lloeu-lo amb violes i violoncles, amb pianos i pianoles. Lloeu-lo amb blues i jazz i orquestres simfòniques, amb els espirituals del negre i la cinquena de Beethoven, amb guitarres i timbals, amb tocadiscs i cintes magnetofòniques. Tot el que respira lloei al Senyor, tota cel·lula viva... Aleluia!».

El bisbe auxiliar de Madrid, Alberto Iniesta, es referia més concretament a la «Misa Campesina»: «Es el cor del poble sampeurol sencer el que ha rebut la llavor de Crist, i en la seva pròpia terra ha nascut una planta nova que brolla per a Déu, una més en el jardí de Déu en tota la terra. Això és missió, això és encarnació, això és la continuació de Crist en el món, en lloc de trasplantar i repetir les fórmules mediterrànies en les que en un principi es va inculturar la fe. Aquesta Misa és musicalment farruesa; té un ritme d'encis i unes melodies encomandades però sense anar arran de terra».

Ara, la «Misa Campesina» tindrà un nou camp d'acció: el cinema. Després de la seva versió discogràfica, tindrà una versió fílmica. A primers de l'any vinent començaran a rodar i, al cap d'uns mesos, ja podrà projectar-se a les pantalles de tot el món. Així, allò que va néixer de la base cristiana de la comunitat camperola de Solentiname, degut a la seva grandesa, haurà adquirit una dimensió extraordinària, una expansió que es mereix.

Joan Ramon Mainat

CARTES DEL PAPA LUCIANI

CATALA	INDEX
N.1 A Charles Dickens A Johann Wolfgang (Goethe).	Pàg. 1 a 8
N.2 Acabament carta anterior A Gilbert K. Chesterton A Pavel Jvānovic Cicikov	Pàg. 9 a 16
N.3 Acabament carta anterior A Andreas Hofer	Pàg. 17 a 24
N. 4 Acabament carta anterior A Charles Péguy	Pàg. 25 a 28
N.5 Acabament carta anterior A Jesús	Pàg. 29 a 32
N.6 Acabament carta anterior A Maria Teresa d'Austria	Pàg. 33 a 36
N.7 Acabament carta anterior A Pinotxo	Pàg. 37 a 40
N.8 Acabament carta anterior	Pàg. 41 a 44
N.9 A Sta. Teresa d'Avila	Pàg. 45 a 48
N.14 Acabament carta anterior A Sta. Teresa de Lisieux	Pàg. 49 a 52
N.15 Acabament carta anterior (A Sta. Teresa de Lisieux).	Pàg. 53 a 56

Ruixar amb aigua beneïta i beneir tots els amors d'aquests món és una altra cosa. Per desgràcia, intenta de fer-ho avui algun teòleg, el qual, influenciat per les idees de Freud, Kinsey i Marcuse, enalteix la «nova moral sexual». Si no volen la confusió i l'extermini, els cristians en comptes de tenir en consideració aquests teòlegs hauran de mirar cap al magisteri de l'Església que gaudeix d'una especial assistència tant per conservar la doctrina del Crist com per adaptar-la de manera convenient als temps nous.

Buscar el rostre de Crist en el rostre del proïsme és l'únic criteri que ens garanteix d'estimar seriosament tothom, superant antipaties, ideologies i simples filantropies.

Un xicot -ha escrit el vell arquebisbe Perini- truca una tarda a la porta d'una casa; porta el vestit de festes, una flor al trauc, però, a dins, el cor li batega fortament: qui sap com la noia i els seus familiars acolliran la seva petició de matrimoni que ell tímidament es disposa a fer?

La mateixa noia li obre la porta. Una mirada i el rubor, el plaer evident (manca la «furtiva llàgrima») de la senyoreta el trantuil·litzzen, el cor se li eixampla. Entra, hi ha la mare de la noia; li sembla una senyora simpatiquíssima, li agafen ganes d'abraçar-la ara mateix... Hi ha també el pare, l'ha trobat una pila de vegades, però aquesta tarda li fa l'efecte de veure'l transfigurat per una llum especial. Més tard arriben els dos germans; abraçades, salutacions caloroses.

Perini espregunta: què li passa a aquest jove? Què son tots aquests amors nascuts d'improvís com bolets? Resposta: no es tracta d'amors sinó d'un sol amor; estima la noia, i l'amor que sent per ella es difon per tots els seus parents. Qui de debò estima el Crist no pot defugir estimar els homes, que són germans del Crist. Ni que siguin lletjos, dolents i empipadors, l'amor els ha de transfigurar una mica.

Amor petit, normal. Sovint és l'únic possible. Mai no he tingut ocasió de tirar-me a les aigües d'un torrent per salvar algú que estigués en perill; molt sovint m'han demanat que deixés alguna cosa, que escrivís cartes, que donés senzilles i fàcils indicacions. No he trobat mai un gos rabios pel camí; en canvi si que he trobat moltes mosques i mosquits, mai no he trobat perseguïdors que em bastonegessin, però hi ha tantes persones que em destorben parlant fort pel carrer, amb el volum massa alt del televisor o potser xarrupant tot menjant sopa.

Ajudar com es pugui, no enfadar-se, ser comprensius, mantenir-se calms i somrients (al màxim possible!) en aquestes ocasions, és estimar el proïsme sense retòrica, però d'una manera efectiva. Crist ha practicat molt aquesta caritat. Quina paciència aguantant els litigis que es tenien entre ells els Apòstols! Quina atenció per encoratjar i

L'OAR de Barcelona

Es necessari crear en els joves un esperit esportista

Avui, en plena era de l'automòbil, de la caseta a fora i els llargs caps de setmana, pràcticament són un costum més de la vida quotidiana, ens trobem davant la insospitada sorpresa que els nostres joves van a la deriva, sense poder aconseguir un suport esportiu que els aplegui en l'ambient de l'educació física i el joc d'esbargiment.

Moltes de les escoles i clubs esportius, que compten amb una inesgotable cantera de futurs esportistes i possibles campions, i que s'esgargamellen per a trobar una o unes persones que coordinin llurs activitats extraescolars pels dies festius i estones de llurs; uns responsables que els ajudin a superar-se esportivament, que els hi organitzin campinats i torneigs, que enfronten els seus equips amb d'altres de la mateixa especialitat, i que formin, en una paraula, una competició, on practicar i perfeccionar-se, amb esperit de participació i l'afany de victòria.

Em sembla lògic preguntar-se si tot aquest preàmbul és característic de figurar en el nostre setmanari CATALUNYA CRISTIANA i sobretot d'ocupar l'espai destinat als comentaris esportius. L'explicació és senzilla; al tenir coneixement que existeix aquesta inquietud en la joventut i aquestes ganes prendre part en competicions esportives, velem amb astorament que moltes de les escoles, la direcció de les quals, o el mateix professorat, per manca de vinculació amb l'arquebisbat de Barcelona, desconeixen on poden adreçar-se per fer la inscripció d'aquestes noies esportistes, que els empeny a cercar un ésser coordinador d'encontres, que els faciliti la necessitat dels àrbitres, que els doni el

braó precís per veure publicats el nom de llurs equips i escoles en les capçaleres dels resultats i que les seves vitrines puguin guardar amb orgull, un o diversos trofeus aconseguits en el noble esforç de l'esport, competició i esperit d'equip i companyerisme. Això que en les escoles i clubs creuen tan difícil d'aconseguir, no sabent on adreçar-se per a inscriure's en aquestes competicions organitzades, fa molts anys que existeix, havent-se perdut gairebé els inicis dels seus orígens; però cal saber que en el mateix arquebisbat de Barcelona, sense haver de recórrer a Federacions Provincials o Regionals de cada esport, on puguin trobar-se estranys per l'ambient, sense que els seus módics pressupostos sofreixin un desequilibri, hi ha des de fa molts anys la Delegació Diocesana d'Esports, més coneguda com «Obra Atlètica Recreativa» (O.A.R. de Barcelona) la seu social de la qual al carrer Roger de Llúria, 7, conjunja i comprèn tota mena d'activitats esportives.

Ara cal fer-nos la pregunta. ¿Què és i què pretén l'O.A.R. de Barcelona de la Delegació Diocesana d'Esports del carrer Roger de Llúria, 70. Cal reconèixer que amb l'espai que disposem, no es pot reflexar fidel i minuciosament la tasca que aquesta Delegació ve realitzant. Sense caure en el perill de fer-ho a mitges, procurarem resumir en potes que retiles la trajectòria de l'O.A.R. de Barcelona

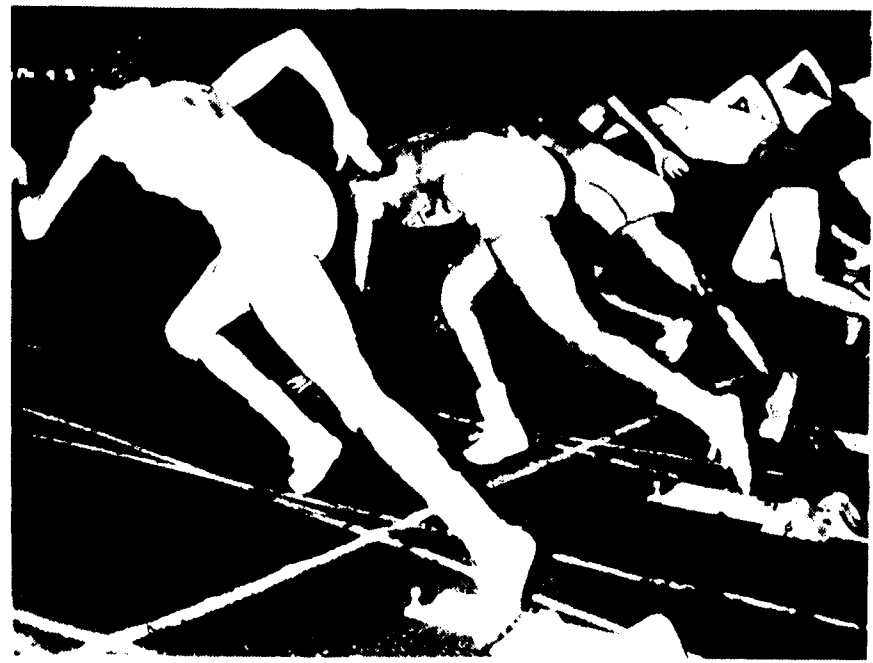
Finalitats de l'O.A.R.

L'O.A.R. de Barcelona, encapçalada els seus estatuts amb els articles següents que reflexen fidelment la seva

finalitat, si bé, com ja hem dit abans, en molts llocs de la ciutat i comarques, es coneix més per la Federació de l'Esport Diocesà:

1. — L'O.A.R. de Barcelona és un organisme d'apostolat secler vinculat de fet a la jerarquia eclesiàstica i regit pels presents Estatuts i Reglamentació General. Està domiciliada al carrer Roger de Llúria, 7, a Barcelona.
2. — La finalitat de l'O.A.R. és la formació moral i religiosa de la joventut i la seva missió és eminentment educativa i formativa, fent servir la propulsió, organització i direcció de competicions esportives en qualsevol de les seves especialitats i les dels actes culturals, benèfics o d'esbarjo quan vagin encaminats a tal objectiu i resultin perfectament competibles amb els principis de la religió catòlica.
3. — Composaran l'O.A.R. quantes entitats, clubs, seccions, grups o penyes de caire parroquial, esportiu, cultural, familiar, d'oci o comercial ho demanin, acceptin els principis bàsics de l'O.A.R., compleixin els Estatuts amb la seva Reglamentació General i siguin admesos per la Junta de Govern, previ examen de llurs respectius estatuts o normes i constitució de juntes directives.

Volem deixar ben clar que l'O.A.R. no és cap entitat nova en l'organització de competicions i que avui compta amb tres grans branques o especialitats:

- Federació Diocesana de Bàsquet.
- Federació Diocesana de Fútbol sala.
- Federació Diocesana de Tennis de taula.

el nombre d'afiliats o participants, cada any va en augment.

Es innegable i just reconèixer que no pas tots els clubs parroquials les escoles eclesiàstiques i de monges, figuren avui integrades en aquesta Delegació Diocesana d'Esports, si bé pot ser una excusa parcial, per mor d'ignorar la seva existència, doncs mai s'ha dedicat a la promoció de l'esport o llurs activitats federatives, valent-se dels medis de comunicació escrita, no obstant la publicació periòdica dels resultats de cada campionat en diversos diaris esportius o d'informació que gentilmente han col·laborat amb l'O.A.R., ultra no tenir fins ara la facilitat de comunicar-nos utilitzant l'espai de CATALUNYA CRISTIANA.

Alguns de vosaltres lectors amables, restaren parats del coneixement de l'existència d'aquesta D.D.E. i qui sap si us podran resoldre favorablement els vostres problemes de filiació

esportiva. D'altres, ja coneixeran l'Obra i hauran pres part en les seves activitats. Sigui per a tots l'oferiment més cordial dels seus directius, per tal que us integreu a l'obra que funciona sota l'empara del nostre arquebisbat i doneu per descomptat que esperem la vostra assistència en qualsevol dels locals de les Federacions de Bàsquet, Tennis de taula i Fútbol Sala, que de dilluns a divendres romanen obertes, de les 18,30 a les 20,30 en la primera planta dels locals de la D.D.E.

Per a coordinar l'esport diocesà, res més idoni que totes les entitats que depenguin o tinguin alguna vinculació amb l'arquebisbat, s'uneixin en profitosa col·laboració i en un esforç comú. Demanem per això que tots els clubs parroquials, escoles de religiosos o de monges, centres cívic i d'Acció Catòlica, associacions de tipus cultural i centres de caire cristià i moral, com ho són els cercles catòlics, etc., us atan seu més i col·laboreu amb l'Obra del nostre arquebisbat, que en l'àmbit esportiu és la D.D.E. (O.A.R. de Barcelona). Des d'aquí i en endavant us convidem donantvos l'enhonorabon.

Juan M. Martínez Moro

lloar: "Mai no he trobat tanta fe a Israel", diu del centurió i de la cananea. "Vosaltres heu estat amb mi també en els moments difícils", diu als Apòstols. I una vegada demana com un favor la barca a Pere.

"Senyor de tota cortesia", li diu Dante. Sabia posar-se a la pell dels altres, sofria amb ells. Protegia, defensava, a part de perdonar els pecadors: així Zaqueu, l'adúltera i la Magdalena.

A Lisieux, vos heu caminat darrera els seus exemples; nosaltres hem de fer el mateix en el món.

Carnegie conta d'una senyora que un dia va fer que els seus homes —marit i fills— trobessin la taula ben aparellada i guarnida amb flors, però amb un pilotet de fenàs sobre cada plat. "Què passa? Avui ens donés fenàs?", li digueren. "Oh, no —va respondre—, tot seguit us poto el dinar. Però deixeu-me dir-vos una cosa: ja fa anys que us faig la ciua, procuro varar, un dia arròs, un altre el brou, adès el rostit, adès el guisat, etc. Mai no dieu: "Ena agrada", "ho has fet molt bé"! Digueu si us plau una paraula, no sóc de pedra! No es pot treballar sense un reconeixement, un encoratjament, per al rei de Prússia!"

També pot ser petita i normal la caritat pública o social. S'esta desenrotllant una vaga justa, pot donar-se que això em comporti molèsties a mi, que no estic directament interessat en el conflicte. Accepto la molestia, no rondinar, sentir-se solidaris amb els germans que lluiten per la defensa dels seus drets, és també caritat cristiana. Es fa notar poc, però no per això és menys exquisida.

Una joia barrejada amb l'amor cristià. Ja apareix en el cant dels àngels a Betlem. Forma part de l'essència de l'evangeli, que és "notícia alegre". És característica dels grans sants: "Un sant trist —deia santa Teresa d'Àvila— és un trist sant" "Aquí nosaltres —afegia sant Domènec Savio— ens fem sants amb l'aigüria."

La joia pot ser caritat exquisida si és comunicativa, com feieu precisament vos als altres en les recreacions del Carmel.

L'irlandès de la llegenda, que, mort sobtadament, comparegué davant el tribunal diví, estava molt preocupat: el balanç de la seva vida era més aviat escarransit. Davant d'ell hi havia cua, i es posà a mirar i escoltar. Després d'haver consultat el gran fitxer, Crist digué al primer de la fila: "Trobo que tenia fam, i em vas donar a menjar. Molt bé! Entra al Paradís!" Al segon: "Vaig tenir set i em vas donar de beure." A un tercer: "Vaig estar a la presó i em vas visitar." I així successivament.

A mesura que cada un d'aquests era enviat al Paradís, l'irlandès feia un exament i trobava alguna cosa de témer. Ni havia donat de menjar, ni de beure, i no havia visitat ni presos ni malalts. Arribat el seu torn, tremolava veient el Crist que estava examinant el fitxer. Però vet aquí que el Crist aixeca la vista i li diu: "No hi ha escrit gaire res, però també —u has fet alguna cosa: estava trist, decaigut, ensorrat... vas venir, em vas contar uns quants acudits, que em van fer riure i animar. Al Paradís!"

D'acord, és una facècia, però fa notar ben bé que no hi ha cap forma de caritat que no es tingui en compte o que es minimitzi.

Teresa, l'amor que vàreu demostrar a Déu (i al proïsme per amor de Déu) fou veritablement digne de Déu. És així que ha de ser el nostre amor: flama, que s'alimenta de tot allò que en nosaltres hi ha de gran i bell; renúncia de tot allò que en nosaltres és rebel; victòria que ens pren amb les pròpies ales i ens porta com a regal als peus de Déu.

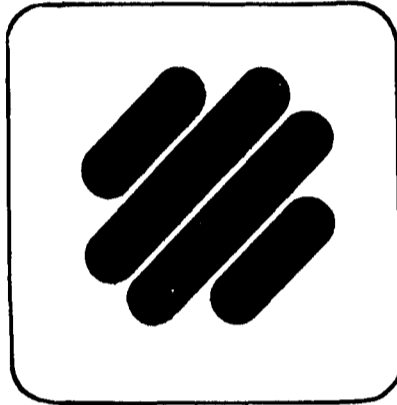
(Juny, 1973.)

diumenge TV	dilluns TV	dimarts TV	dimecres TV	dijous TV	divendres TV	dissabte TV
<p>PRIMERA CADENA</p> <p>10,01 PARLEM</p> <p>10,30 EL DIA DEL SENYOR Retransmissió de la Santa Misa</p> <p>11,15 GENT JOVE</p> <p>12,15 SOBRE EL TERRENY</p> <p>13,30 SET DIES</p> <p>14,30 NOTICIES DEL DIUMENGE Primera edició</p> <p>15,00 LA CASA DE LA PRADERA "El monstro del Lago Kezia"</p> <p>16,00 FANTASTICO</p> <p>19,00 625 LINIES</p> <p>20,00 ESTRENES TV "La marca del zorro" Direcció: Don McDougall Interprets: Frank Langella, Ricardo Montalban, Gilbert Rolan, Robert Middleton, Louise Sorel, Anne Archer, Yvonne de Carlo</p> <p>21,30 NOTICIES DEL DIUMENGE Segona edició</p> <p>22,00 1-STUDI I "Don José, Pep y Pepito", de Juan Ignacio Luca de Tena</p> <p>23,55 BONA NIT</p> <p>○○○○○○○○○○</p> <p>SEGONA CADENA</p> <p>15,31 AZAFATAS DEL AIRE</p> <p>16,20 VICKIE EL VIKINGO</p> <p>16,45 DOCUMENTAL "La naturaleza del sonido-retrato de Krzystof Panderecki"</p> <p>17,45 ELS CASOS DE ROCK-FORD</p> <p>18,45 PANORAMA MUSICAL Professions musicals, els instrumentistes de vent</p> <p>19,15 CONCERT Cantata composta per Garcia Abril amb motiu de l'Any Internacional de l'Infant.</p> <p>20,00 LLARMETRATGE "Cateto a bordo" Direcció: Ramon Fernandez Vicente Escrava Interprets: Alfredo, Jose Galvez, Enriqueta Carballeira, Florinda Chico, José Sacristan</p> <p>21,50 LA DANSA</p> <p>22,30 A FONTS Avui és entrevistat l'escriptor txecoslovac Milan Kundera</p> <p>23,25 BONA NIT</p>	<p>PRIMERA CADENA</p> <p>CIRCUIT CATALA</p> <p>13,30 CRONICA ESPORTIVA</p> <p>14,00 CRONICA</p> <p>TARDA ENTRE NOSALTRES Novella Aquesta setmana: "El caçador invisible de Xavier Benguerel"</p> <p>CIRCUIT ESTATAL</p> <p>14,30 GENT AVUI</p> <p>15,00 TELEDIARI Primera edició</p> <p>15,30 GASETA CULTURAL</p> <p>15,55 D'APROP Conversa intimista amb personatges coneguts o desconeguts</p> <p>16,15 LA NOIA DE LA TELE (El swow de Mary Tyler Moore) Interprets: Mary Tyler Moore Ed Asner, Valerie Harper, Nancy Walker, Cloris Leachman.</p> <p>18,35 BARRI SESAMO</p> <p>19,15 LA MANSION DE LOS PLAFF</p> <p>19,40 UN MON PER A ELLS</p> <p>20,15 GRAN ESTADI</p> <p>21,00 TELEDIARI Segona edició</p> <p>21,30 300 MILIONS</p> <p>22,30 GRANS RELATS "Hombre rico, hombre pobre"</p> <p>23,30 ULTIMES NOTICIES</p> <p>○○○○○○○○○○</p> <p>SEGONA CADENA</p> <p>CIRCUIT ESTATAL</p> <p>19,47 REDACCIO DE NIT</p> <p>20,35 REVISTA DEL CINEMA</p> <p>22,00 OPINIO PUBLICA</p> <p>22,45 MES ENLLA "El santo Manuel"(II)</p> <p>23,25 BONA NIT</p> <p>CIRCUIT CATALA</p> <p>NIT CRONICA 2</p>	<p>PRIMERA CADENA</p> <p>CIRCUIT CATALA</p> <p>13,30 SIGNES</p> <p>14,00 CRONICA</p> <p>TARDA MUSICAL EXPRESS El gran "show" de la música moderna NOVEL-LA "El caçador invisible", de Xavier Benguerel</p> <p>CIRCUIT ESTATAL</p> <p>14,30 GENT AVUI</p> <p>15,00 TELEDIARI Primera edició</p> <p>15,30 GASETA CULTURAL</p> <p>15,50 REVISTA DE TOROS</p> <p>16,15 SENYOR ANGEL "Todo lo que el dinero no puede comprar" Direcció: Carl Reiner Interprets: Carl Reiner, Brenda Bacarro, Peter Bonerz, Bert Convy, Kristina Holland</p> <p>18,35 BARRI SESAMO</p> <p>19,05 CIRC RUS</p> <p>20,05 GIBBSVILLE "Hombria"</p> <p>21,00 TELEDIARI Segona edició</p> <p>21,30 PRIMERA PAGINA</p> <p>22,30 GRANS RELATS "Hombre rico, hombre pobre"(II)</p> <p>23,30 ULTIMES NOTICIES</p> <p>○○○○○○○○○○</p> <p>SEGONA CADENA</p> <p>CIRCUIT ESTATAL</p> <p>19,47 REDACCIO DE NIT</p> <p>20,35 POLIESPORTIU</p> <p>21,00 DALLAS "Antigua relación"</p> <p>22,00 TRIBUNA DE LA CULTURA</p> <p>22,45 PENTAGRAMA Programa dedicat als compositors Gonzalo de Olavide i Joaquín Homs</p> <p>23,25 BONA NIT</p> <p>CIRCUIT CATALA</p> <p>NIT CRONICA 2</p>	<p>PRIMERA CADENA</p> <p>CIRCUIT CATALA</p> <p>13,30 DE BAT A BAT</p> <p>14,00 CRONICA</p> <p>TARDA MARE I FILL'S L' de Terenci Moix Realització: Antoni Chic Interprets: Mary Santpere i Enric Majo</p> <p>ELS MUSEUS NOVEL-LA "El caçador invisible", de Xavier Benguerel</p> <p>CIRCUIT ESTATAL</p> <p>14,30 GENT AVUI</p> <p>15,00 TELEDIARI Primera edició</p> <p>15,30 GASETA CULTURAL</p> <p>15,50 VIURE CADA DIA</p> <p>16,15 DOCTOR LOCKE Interprets: Sam Groom, Jack Alberston, Len Berman</p> <p>18,35 BARRI SESAMO</p> <p>19,00 TOM I JERRY "Mal dia en la roca del gato"</p> <p>19,15 CINEMA ESPANYOL "Los transposos" (1959) Cicle: Humor espanyol Direcció: Pedro Lazaga Interprets: Tony Leblanc, Conchita Velasco, Antonio Azores, Laura Valenzuela, Juan Calvo, Jose Luis Lopez Vazquez.</p> <p>21,00 TELEDIARI Segona edició</p> <p>21,30 ANTOLOGIA "Federico Chieca"</p> <p>22,30 GRANS RELATS "Hombre rico, hombre pobre"(II)</p> <p>22,30 ULTIMES NOTICIES</p> <p>○○○○○○○○○○</p> <p>SEGONA CADENA</p> <p>19,47 REDACCIO DE NIT</p> <p>20,35 POLIESPORTIU</p> <p>21,00 POP-GRAMA "Andalucia: Cante y rock"</p> <p>22,00 TRIBUNA DE LA HISTORIA</p> <p>22,45 IMATGES</p> <p>23,25 BONA NIT</p> <p>CIRCUIT CATALA</p> <p>NIT CRONICA 2</p>	<p>PRIMERA CADENA</p> <p>CIRCUIT CATALA</p> <p>13,30 LES NOSTRES COSES</p> <p>14,00 CRONICA</p> <p>TARDA VOSTRE PREGUNTA NOVEL-LA "El caçador invisible" de Xavier Benguerel</p> <p>CIRCUIT ESTATAL</p> <p>14,30 GENT AVUI</p> <p>15,00 TELEDIARI Primera edició</p> <p>15,30 GASETA CULTURAL</p> <p>15,50 MIRADOR DELS ESPORTS "DEJENME RESPIRAR"</p> <p>16,15 BARRI SESAMO</p> <p>18,35 EL GRAN CIRC DE RTVE</p> <p>19,05 OMBRES DE L'AHIR Les situacions topiques del cinema espanyol dels anys quaranta</p> <p>20,06 ESPANYOLS AL PACIFIC "Australia incognita"</p> <p>21,00 TELEDIARI Segona edició</p> <p>21,30 TEATRE BREU "El contrabando", de Sebastian Alonso Gomez i Pedro Muñoz Seca.</p> <p>22,05 MUSICA POPULAR Cada programa ens presentara un cantant espanyol d'actualitat</p> <p>22,30 GRANS RELATS "Hombre rico, hombre pobre"(II)</p> <p>23,35 ULTIMES NOTICIES</p> <p>○○○○○○○○○○</p> <p>SEGONA CADENA</p> <p>CIRCUIT ESTATAL</p> <p>19,47 REDACCIO DE NIT</p> <p>20,35 POLIESPORTIU</p> <p>21,00 ENCONTRE AMB LES LLETRES Avui: Entrevista d'Antonio Castro a Manuel Puig</p> <p>22,30 TRIBUNA ECONOMICA</p> <p>22,45 HORIZONS</p> <p>23,45 BONA NIT</p> <p>CIRCUIT CATALA</p> <p>NIT CRONICA 2</p>	<p>PRIMERA CADENA</p> <p>CIRCUIT CATALA</p> <p>13,30 BARCELONA RTVE</p> <p>13,52 SARDANES</p> <p>14,00 CRONICA</p> <p>CIRCUIT ESTATAL</p> <p>14,30 GENT AVUI</p> <p>15,00 TELEDIARI Primera edició</p> <p>15,30 COSES Un programa "Magazine" per el cap de setmana</p> <p>19,00 BANNER I FLAPI "Quien es el ladron"</p> <p>19,25 AMB VUIT N'HI HA PROU "Pro fin estamos solos" Direcció: Steven Hensley J. Ningoka Interprets: Dick Van Patten, Betty Buckley, Adam Rich</p> <p>20,25 MES VAL PREVENIR "Una vejez sana"</p> <p>21,00 TELEDIARI Segona edició</p> <p>21,30 L'HOME I LA TERRA "Operación peregrino"</p> <p>22,00 EL NIU DE ROBIN</p> <p>22,30 GRANS RELATS "Hombre rico, hombre pobre"(II)</p> <p>23,30 ULTIMAS NOTICIAS</p> <p>○○○○○○○○○○</p> <p>SEGONA CADENA</p> <p>CIRCUIT ESTATAL</p> <p>19,47 REDACCIO DE NIT</p> <p>20,35 POLIESPORTIU</p> <p>21,00 NEMA DEL MON "Jinetes escarlata", (1925) Direcció: Lynn Reynolds Interprets: Tom Mix, Marion Nixon, Warner Oland, "El gran robo del ferrocarril Kea", (1926) Direcció: Lewis Seiler Interprets: Tom Mix, Dorothy Dawn, William Walling,</p> <p>22,45 TRIBUNA INTERNACIONAL</p> <p>23,25 BONA NIT</p> <p>CIRCUIT CATALA</p> <p>NIT CRONICA 2</p>	<p>PRIMERA CADENA</p> <p>CIRCUIT CATALA</p> <p>10,15 LLICONS DE CATALA</p> <p>10,30 QUITXALLA</p> <p>CIRCUIT ESTATAL</p> <p>12,01 ANIMALS ANIMALS ANIMALS "El bufalo"</p> <p>12,30 003 I MIG</p> <p>13,15 EL MON DE LA MUSICA Final de la present fase del concurs de solistas juvenils acompanyats per l'Orquestra Simfonica de RTVE</p> <p>14,30 PARLAMENT Una crònica informativa de l'actualitat parlamentaria</p> <p>15,00 NOTICIES DEL DISSABTE Primera edició</p> <p>15,30 DON QUIJOTE DE LA MANCHA "La historia del cautivo"</p> <p>16,00 PRIMERA SISSIO "Casta de guerreros" (1954) Direcció: Sydney Selkowitz Interprets: Dale Robertson, Mary Murphy, J. Carol Naix, Jhon Lited, Douglas Kennedy Mill Hopper</p> <p>17,40 APLAUSO</p> <p>19,30 LOS ANGELES DI CHARIE</p> <p>20,30 INFORME SEMSINAL</p> <p>21,30 NOTICIES DEL DISSABTE Segona edició</p> <p>22,00 DISSABTE CINEMA "La huella" (1972) Direcció: Joseph Mankiewicz Interprets: Laurence Oliver, Michael Caine, John Matuszewski, Alew Cawtorne</p> <p>0020, BONA NIT</p> <p>○○○○○○○○○○</p> <p>SEGONA CADENA</p> <p>CIRCUIT ESTATAL</p> <p>15,52 RETRAT EN VIU Programa dedicat a Rocio Durcal</p> <p>16,30 BARBAPAPA</p> <p>17,00 DICK TURPIN (II)</p> <p>17,30 RETRANSMISIO DEPORTIVA</p> <p>19,00 LA CLAVE</p> <p>23,25 BONA NIT</p>

**ESTALVI
3ª EDAT**

**PER A
NOSALTRES, LA
"TERCERA EDAT"
ÉS LA PRIMERA**

**BANCA CATALANA
BANC INDUSTRIAL DE CATALUNYA
BANC DE BARCELONA
BANC DE GIRONA
BANC MERCANTIL DE MANRESA**

Suggeriments:

**Apadrinar una subscripció a favor d'un missioner català.
Cada subscriptor fa un altre subscriptor**

Desitjo subscriure'm, durant un any a "CATALUNYA CRISTIANA"

Nom .....
Cognoms .....
Domicili .....
Població .....

Envio les 1.500 ptes. per gir postal
Inclou un taló barrat per aquest import.
Preu el Banc/Caixa .....
Agència ..... que es serveixi domiciliar aquest pagament anual, fins a nova ordre, en la meua llibreta/compte corrent n^o .....

Lloc ..... data .....
SIGNATURA

En/Na ..... que viu a .....
província de ..... Carrer ..... núm .....

desitja subscriure un/a missioner/a, per un any, a CATALUNYA CRISTIANA,
El preu d'aquesta subscripció a l'extranger, (2.500 ptes. o 4.000 ptes. tramesa per avió), inclosa, el faré efectiu:

Amb el taló bancari que us adjunto .....
Podeu domiciliar el cobrament en el meu banc/caixa .....
de ..... compte corrent/libreta núm .....
i prego al meu banc/caixa que vulgui considerar aquesta butlleta com la meua autorització per a aquest pagament .

Lloc ..... data .....
SIGNATURA